

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

របាយការណ៍កម្មសិក្សាបញ្ចប់ការសិក្សា

**ប្រតិបត្តិការ និងដំណើរការសេវាកម្ម
នាំចេញ-នាំចូលទំនិញនៅ
រើលដ៍ប្រីង អ៊ុនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា**

កម្មសិក្សា ពីថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ ដល់ថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភាឆ្នាំ ២០១៩

ឈ្មោះស្ថាប័ន៖ រើលដ៍ប្រីង អ៊ុនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា

តាក់តែងឡើងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ តាំង លីមគួង

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោកស្រី ឡុង ម៉ាមីឌី

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រងធុរកិច្ច

ជំនាន់ទី ៣

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៥

ឆ្នាំសរសេររបាយការណ៍ ២០១៩

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ តាំង លឹមគួង ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកគ្រប់គ្រងធុរកិច្ច ជំនាន់ទី ៣ នៃ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ឆ្នាំសិក្សា ២០១៥-២០១៩។

ខ្ញុំបាទសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនដល់៖

- លោកឪពុក និងអ្នកម្តាយដែលបានផ្តល់កំណើត និងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា ក៏ដូចជាលើកទឹកចិត្ត អប់រំទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅ ផ្តល់នូវការស្រឡាញ់ ការយកចិត្តទុកដាក់ និងការផ្គត់ផ្គង់គ្រប់សព្វ បែបយ៉ាង ទាំងផ្នែកសំភារៈ និងស្មារតីអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្តតាំងពីថ្ងៃចាប់កំណើតរហូតមក ដល់ពេលបញ្ចប់ការសិក្សារយៈពេល ៤ឆ្នាំនៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ច។
- ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ លោកសាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរសរងនៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចដែលបានអនុញ្ញាត និងផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យខ្ញុំបាទ ទទួលបាននូវឱកាសក្នុងការចូលសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ច។ លោក លោកស្រីដែលជាសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការបង្ហាត់បង្រៀន ណែនាំ និងផ្តល់នូវចំណេះដឹងដល់ខ្ញុំបាទអស់ពីកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្ត ព្រមទាំងផ្តល់នូវដំបូន្មាន ពាក្យអប់រំប្រដៅ និងទស្សនៈទានល្អៗជាច្រើនសម្រាប់ការសិក្សា និងការអភិវឌ្ឍន៍ខ្លួនក្លាយ ទៅជាបុគ្គលដែលមានសមត្ថភាពមួយរូបក្នុងសង្គម។ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ ឡុង ម៉ារមីឌី ដែលបានដឹកនាំ ចង្អុលបង្ហាញ ផ្តល់គំនិតយោបល់អំពីវិធីសាស្ត្រ និងកែសម្រួល រៀបចំនូវ របាយការណ៍កម្មសិក្សានេះឲ្យបានជោគជ័យយ៉ាងប្រសើរ។
- លោកឧកញ៉ា លោកអគ្គនាយក អគ្គនាយករង និងប្រធានផ្នែកប្រតិបត្តិការនៃក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា ដែលបានអនុញ្ញាត និង ផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យខ្ញុំបាទមានឱកាស ក្នុងការប្រមូលឯកសារ និងទិន្នន័យផ្សេងៗ។ សមាជិករួមការងារនៅក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌាទាំងអស់ដែលបានជួយជម្រុញ ជ្រោមជ្រែង លើកទឹកចិត្ត និងផ្តល់ ជាគំនិតល្អៗ ក៏ដូចជាផ្តល់នូវភាពងាយស្រួលក្នុងកំឡុងពេលដែលខ្ញុំបាទកំពុងធ្វើការស្រាវជ្រាវ។
- វៀមច្បងជំនាន់មុនដែលបានបន្សល់ទុកនូវស្នាដៃល្អៗ ដែលជាឯកសារសម្រាប់និស្សិតជំនាន់ ក្រោយយកមកធ្វើជាគំរូ និងសម្រាប់ធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ។

- ព្រមទាំងមិត្តភក្តិជាច្រើនទៀតដែលបានឆ្លៀតពេលវេលាដ៏មមាញឹក ជួយពិនិត្យ ផ្តល់យោបល់ និងកែសម្រួលអត្ថន័យ និងខ្លឹមសារនិក្ខេបបទបញ្ចប់ការសិក្សានេះឲ្យទទួលបាននូវសង្គតភាព សាមញ្ញ ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់មិត្តអ្នកអាន។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំបាទសូមប្រសិទ្ធិភាពពរជ័យសិរីមង្គល វិបុលសុខដូនចំពោះអ្នកមានគុណទាំងអស់ឲ្យជួបប្រទះនឹងពុទ្ធពរទាំង ៤ប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លាងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

“ សេដ្ឋកិច្ច ” ត្រូវបានកំណត់ដោយនិយមន័យជាច្រើន។ បើយោងទៅតាមវចនានុក្រមរបស់ សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត សេដ្ឋកិច្ចគឺជាកិច្ចការប្រសើរ មុខរបរដ៏ឧត្តម មុខការរបរដែលមាន ប្រយោជន៍ដ៏សំខាន់ក្នុងប្រទេសនីមួយៗ។ បើយោងតាមគេហទំព័រអ៊ីនធឺណេតវិញ សេដ្ឋកិច្ចគឺជា វិទ្យាសាស្ត្រសង្គមមួយដែលសិក្សាអំពីផលិតកម្ម ការចែកចាយ និងការប្រើប្រាស់នូវទំនិញ និង សេវាកម្ម។ តាមរយៈការយល់ឃើញនេះ យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថាសេដ្ឋកិច្ច គឺជាការសិក្សាអំពី កត្តាដែលជួយឲ្យប្រទេសជាតិមួយទទួលបាននូវការរីកចម្រើន។

បើយើងក្រឡេកមើលទៅស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន យើងឃើញថាកំពុង តែមានការប្រែប្រួលដោយប្រទេសមួយ ព្យាយាមអភិវឌ្ឍន៍នូវពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុក និងក្រៅស្រុកឲ្យ មានភាពរីកចម្រើនកាន់តែខ្លាំង។ ជាក់ស្តែង ប្រទេសកម្ពុជាដែលជាសមាជិកអាស៊ាន ក៏បានរួម បញ្ចូលសេដ្ឋកិច្ចជាមួយបណ្តាប្រទេសនៅអាស៊ានទាំងមូល ដោយការធ្វើសមាហរណកម្មកាលពី ចុងឆ្នាំ ២០១៥ ដែលការធ្វើសមាហរណកម្មនេះបានបើកឱកាសយ៉ាងទូលំទូលាយក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ តម្រូវការ និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិផងដែរ។ ការរួមបញ្ចូលនូវសេដ្ឋកិច្ចជាមួយបណ្តាប្រទេស នៅអាស៊ានរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ក៏ទាមទារឲ្យប្រទេសធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យមួយចំនួនដូចជា វិស័យអប់រំ និងប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យផ្សេងៗទៀតក្នុងប្រទេសជាតិ ជា ពិសេសគឺការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិដែលសំដៅលើការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញចូលក្នុងប្រទេស និងទៅក្រៅប្រទេស។

ដោយមានការជឿជាក់ថាការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញ នឹងមានការអភិវឌ្ឍន៍ ទើបមានការ រំពឹងទុកថាវិស័យដឹកជញ្ជូននឹងក្លាយទៅជាកត្តាសំខាន់មួយ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ដល់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ។ មធ្យោបាយក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញនាំចេញ និងនាំចូលក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានផ្លូវទឹក ផ្លូវអាកាស និងផ្លូវគោកជាដើម។ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ អាជីវកម្មបែបដឹកជញ្ជូន ក៏ដូចជាដំណើរការក្នុងការ នាំចេញ និងនាំចូលហាក់បីដូចជាមិនទាន់មានភាពទូលំទូលាយនៅឡើយទេ ព្រោះប្រជាជនកម្ពុជា ភាគច្រើនមិនបានស្គាល់ និងយល់ដឹងពីប្រតិបត្តិការនេះទេ។

ដោយហេតុនេះហើយ ទើបខ្ញុំទាសម្រេចចិត្តធ្វើកិច្ចការស្រាវជ្រាវ ឬរបាយការណ៍ចុះកម្ម សិក្សាដើម្បីបញ្ចប់នូវឆ្នាំសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដោយជ្រើសរើសយកនូវប្រធានបទស្តីអំពី “ប្រតិបត្តិការ និងដំណើរការនាំចេញ-នាំចូលទំនិញនៅ វើលដំប្រីដ អ៊ុនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា” ដើម្បីផ្តល់នូវចំណេះដឹង និងការស្វែងយល់បន្ថែមឲ្យ កាន់តែច្បាស់លាស់ និងស៊ីជម្រៅដល់ប្រជាជនកម្ពុជា ទាក់ទិននឹងប្រតិបត្តិការនានា និងដំណើរការ

ក្នុងការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញក្នុងប្រទេសកម្ពុជាផ្ទាល់ ដែលអាចចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍
ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និងឈានទៅដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូលផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញ
ទៀត ខ្ញុំបាទសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា របាយការណ៍ចុះកម្មសិក្សាមួយនេះនឹងផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ ក៏
ដូចជាចំណេះដឹងសំខាន់ៗឲ្យដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ត និងសិស្ស ឬនិស្សិតដែលមានបំណងនឹង
សិក្សា ឬកំពុងតែសិក្សាផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ជំនាញគ្រប់គ្រងធុរកិច្ចផ្ទាល់ ក្នុងការយកទៅប្រើប្រាស់ជាឯកសារ
ផងដែរ។ ជាចុងក្រោយ ខ្ញុំបាទសូមខន្តីអភ័យទោស និងសូមអធ្យាស្រ័យទុកជាមុនសម្រាប់រាល់
កំហុសឆ្គងនានាដែលនឹងកើតមានឡើងក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវមួយនេះ រួមមានការរៀបរៀង អត្ថន័យ
និងជាពិសេសអក្ខរាវិរុទ្ធ បើទោះបីជាកិច្ចការនេះបានឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏
កំហុសនៅតែអាចកើតមានផងដែរ។ សូមមេត្តាអធ្យាស្រ័យដោយក្តីអនុគ្រោះចំពោះខ្ញុំបាទផង។

មាតិកា

បញ្ជីអក្សរកាត់.....	iv
បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ.....	v

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	០១
២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	០១
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ.....	០២
៤. ទំហំ និងព្រំដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	០២
៥. វិធីសាស្ត្រក្នុងការស្រាវជ្រាវ.....	០២
៥.១. ប្រភពទិន្នន័យ.....	០៣
៥.២. ការប្រមូលទិន្នន័យ.....	០៣
៥.៣. ការវិភាគទិន្នន័យ.....	០៤
៦. អត្ថប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ.....	០៤
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវ.....	០៥

ជំពូកទី ១៖ ការសិក្សាអំពីប្រឌីស្ត

១.១. សេចក្តីផ្តើម.....	០៧
១.២. ការដឹកជញ្ជូនសំរាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ.....	០៧
១.២.១. កិច្ចសន្យាសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ.....	០៨
១.២.២. ការទូទាត់ប្រាក់ក្នុងប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ.....	១២
១.២.៣. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ.....	១៤
១.៣. ប្រភេទនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន.....	១៥
១.៤. តួនាទី និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូន.....	១៦
១.៥. ឯកសារដែលត្រូវប្រើក្នុងដំណើរការដឹកជញ្ជូន.....	១៧

ជំពូកទី ២៖ ទិន្នភាពទូទៅរបស់ក្រុមហ៊ុន រើលដ៍ប្រីង អ៊ិនវេស្តមេនលាស

ខេមបូឌា

២.១. ជីវប្រវត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន.....	២០
២.២. ឈ្មោះ និងទីតាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន.....	២១

២.៣. រចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុន	២២
២.៤. ទស្សនៈវិស័យរបស់ក្រុមហ៊ុន	២២
២.៥. តួនាទី និងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន	២៣
២.៦. ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក និងអតិថិជន	២៦
២.៧. ការសិក្សាអំពីសក្តានុពលរបស់ក្រុមហ៊ុន	២៨

ជំពូកទី ៣៖ ប្រតិបត្តិការ និងដំណើរការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញតាម

ផ្លូវអាកាស

៣.១. ប្រព័ន្ធច្បាប់សម្រាប់ការនាំចេញ និងការនាំចូល	២៩
៣.១.១. បទបញ្ញត្តិសម្រាប់គយ	២៩
៣.១.២. ប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិសម្រាប់គយ	៣១
៣.១.២.១. ក្រុមហ៊ុនដែលទើបធ្វើការនាំចូលថ្មី (New Importer)	៣១
៣.១.២.២. ប្រព័ន្ធអាស៊ីគូដា (ASYCUDA)	៣៣
៣.១.៣. ពន្ធគយកម្ពុជា	៣៤
៣.២. តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ	៣៧
៣.២.១. ភាពអំណោយផលនៃតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ	៣៨
៣.២.២. ក្រុមហ៊ុនដែលបានធ្វើការវិនិយោគក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ	៣៩
៣.៣. ប្រព័ន្ធហោដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងប្រទេសកម្ពុជា	៤០
៣.៣.១. ប្រព័ន្ធផ្លូវគោក	៤០
៣.៣.២. ប្រព័ន្ធផ្លូវអាកាស	៤១
៣.៣.៣. កំពង់ផែ	៤២
៣.៤. ដំណើរការក្នុងការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាស	៤៣
៣.៤.១. ដំណើរការក្នុងការនាំចេញតាមផ្លូវអាកាស	៤៥
៣.៤.២. ដំណើរការក្នុងការនាំចូលតាមផ្លូវអាកាស	៤៨

ជំពូកទី ៤៖ ការវិភាគ និងការពិភាក្សាអំពីបញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន

៤.១. បញ្ហាហោដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	៥៣
៤.២. បញ្ហាសុវត្ថិភាពក្នុងការធ្វើដំណើរ	៥៣
៤.៣. បញ្ហាការយល់ដឹងពីប្រតិបត្តិការ	៥៣

៤.៤. បញ្ជាក់រូបភាពកន្លែងស្តុកទំនិញនៅឃ្លាំងអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ	៥៤
៤.៥. បញ្ហាបាត់បង់កសាវ	៥៤
៤.៦. បញ្ហាពន្យារពេលនាំចូល និងនាំចេញទំនិញ	៥៤
៤.៧. ការវិភាគ SWOT	៥៥
៤.៧.១. ចំណុចខ្លាំង	៥៥
៤.៧.២. ចំណុចខ្សោយ	៥៦
៤.៧.៣. ឱកាស	៥៦
៤.៧.៤. កត្តាគំរាមកំហែង	៥៦

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៥៧
២. ការផ្តល់អនុសាសន៍	៥៧

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

អក្សរកាត់

INCOTERMS	=	International Commercial Terms
EXW	=	Ex Work
FCA	=	Free Carrier
CPT	=	Carriage Paid To
CIP	=	Carriage and Insurance Paid To
DAT	=	Delivered at Terminal
DAP	=	Delivered at Place
DDP	=	Delivered Duty Paid
FAS	=	Free Alongside Ship
FOB	=	Free on Board
CFR	=	Cost and Freight
CIF	=	Cost Insurance and Freight
LCs	=	Letter of Credit
BL	=	Bill of Lading
LCL	=	Less Container Load
FCL	=	Full Container Load
CDC	=	The Council for the Development of Cambodia
CO	=	Certificate of Origin
MOC	=	Ministry of Commerce
ASYCUDA	=	Automated System for Customs Data
COP	=	Cost of Paid Duty Tax
SOP	=	Special Paid Duty Tax
VOP	=	Value of Paid Duty Tax
PPSEZ	=	Phnom Penh Special Economic Zone
HAWB	=	House Airway Bill
MAWB	=	Master Airway Bill

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៖ កម្រងសំណួរសម្រាប់សាកសួរដល់អ្នកគ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិកក្នុងក្រុមហ៊ុន

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៖ ប័ណ្ណប៉ាតង់ និង ប័ណ្ណ VAT របស់ក្រុមហ៊ុន

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣៖ តារាង INCOTERMS

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤៖ គំរូ House Airway Bill, Master Airway Bill, Manifest

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៥៖ គំរូឯកសារសម្រាប់ស្នើសុំចុះឈ្មោះ New Importer

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៦៖ គំរូឯកសារសម្រាប់ស្នើសុំចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធអាស៊ីគូដា

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៧៖ គំរូឯកសារចារតម្លៃក្នុងប្រព័ន្ធគយ

សេចក្តីផ្តើម

សេចក្តីផ្តើម

១. លំដាប់បញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

បណ្តាប្រទេសទាំងអស់នៅលើសកលលោក រមែងរំពឹងនូវការរីកចម្រើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសជាតិរបស់ខ្លួន ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យអ្នកដឹកនាំប្រទេសនីមួយៗព្យាយាមស្វែងរកនូវវិធីសាស្ត្រឬយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងៗ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសជាតិរបស់ពួកគេឲ្យរីកចម្រើន ឬរក្សាស្ថានភាពនោះឲ្យមានលំនឹង។ ជាការពិត វិធីសាស្ត្រ ឬយុទ្ធសាស្ត្រដែលជួយជំរុញ និងរក្សាស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេសមានច្រើនណាស់រួមមាន ការបង្កើនការវិនិយោគដែលអាចកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងប្រទេស ការបង្កើនចំណាយរបស់រដ្ឋាភិបាលដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនានា និងបង្កើតនូវកំពង់ផែជាដើម ក៏ដូចជាពង្រឹងនូវវិស័យអប់រំផងដែរ ព្រោះធនធានមនុស្សកាន់តែច្រើនប្រទេសជាតិក៏នឹងកាន់តែរីកចម្រើនដែរ ហើយនិងមានកត្តាផ្សេងៗទៀតជាច្រើនផងដែរ។ ជាក់ស្តែងកត្តាទាំងអស់នេះភាគច្រើនទាក់ទងនឹងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ដែលមានន័យថា ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ឬការនាំចេញ និងការនាំចូល គឺជាកត្តាមួយដ៏ចម្បងដែលអាចជំរុញ និងរក្សាស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេសជាតិបាន។ ប្រតិបត្តិការនៃការនាំចេញ និងការនាំចូលគឺពឹងផ្អែកលើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន ដើម្បីភ្ជាប់នូវទំនាក់ទំនងរវាងបុគ្គលជាអ្នកលក់ ឬអ្នកនាំចេញទំនិញ ជាមួយនឹងបុគ្គលម្នាក់ទៀតដែលជាអ្នកទិញ ឬអ្នកទទួលទំនិញ។

បើសង្កេតលើទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន ប្រតិបត្តិការ និងដំណើរការនៃការអនុវត្តសេវាកម្មនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញក្នុងប្រទេសកម្ពុជាហាក់កំពុងមានការអភិវឌ្ឍន៍ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក៏នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ដោយសារតែកត្តាមួយចំនួនដូចជា ភាពមិនទាន់រីកចម្រើនគ្រប់គ្រាន់នូវប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងភាពស្មុគស្មាញដែលកើតមានក្នុងដំណើរការនៃការនាំចេញ និងការនាំចូលជាដើម។

ដោយហេតុដូច្នេះហើយ កិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះនឹងធ្វើការបង្ហាញពីដំណើរការនៃការអនុវត្តនូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ។

២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការធ្វើការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញសម្រាប់ប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ។ សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដែលផ្គត់ផ្គង់នូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនផ្ទាល់ ត្រូវផ្តល់នូវភាពទុកចិត្ត ភាពរហ័សទាន់ចិត្ត និងបង្កើតនូវភាពងាយស្រួលឲ្យបានដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួន។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ន យើងសង្កេតឃើញថាចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការនៃការនាំចេញ និងការនាំចូលទំនិញសម្រាប់ប្រតិបត្តិការជាអន្តរជាតិហាក់បីដូចជានៅមានកម្រិតនៅឡើយ ដែលអាចជាកត្តាមួយដែលនាំឲ្យទីផ្សារនៃការបំរើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនមានភាពមិនទូលំទូលាយដូចគ្នា។ ដូច្នេះហើយ តើដំណើរការនៃការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញត្រូវឆ្លងកាត់នូវដំណាក់កាលអ្វីខ្លះ ហើយតើបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះដែលវិស័យដឹកជញ្ជូន ក៏ដូចជាក្រុមហ៊ុនកំពុងតែជួបប្រទះ និងតើកត្តាអ្វីខ្លះដែលនឹងអភិវឌ្ឍន៍នូវវិស័យដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

កិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះមានគោលបំណងចម្បង ក្នុងការផ្តល់នូវការយល់ដឹងទាក់ទងនឹងដំណើរការនៃការនាំចេញ និងការនាំចូលទំនិញក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើនការស្វែងយល់អំពីប្រតិបត្តិការសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិឲ្យកាន់តែទូលំទូលាយ និងផ្សព្វផ្សាយអំពីប្រតិបត្តិការនៃការអនុវត្តនូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ។

៤. ទំហំ និងព្រំដែនអំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងប្រធានបទស្តីអំពី “ប្រតិបត្តិការ និងដំណើរការសេវាកម្មនាំចេញ-នាំចូលទំនិញនៅក្រុមហ៊ុន វើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា” គឺជាការសិក្សាស្វែងយល់អំពីប្រតិបត្តិការក្នុងការអនុវត្តនូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក៏ដូចជាការគ្រប់គ្រងក្នុងក្រុមហ៊ុនដែលមានលក្ខណៈជាបណ្តុំនៃក្រុមហ៊ុនជាច្រើន និងជាពិសេសបង្ហាញអំពីដំណើរការដែលនឹងកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលនៃការធ្វើការនាំចេញ និងការនាំចូលទំនិញតាមរយៈមធ្យោបាយផ្លូវអាកាសនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា ដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យត្រឹមខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា មធ្យោបាយដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញនៅកម្ពុជាមានផ្លូវគោក ផ្លូវទឹក និងផ្លូវអាកាស តែកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះផ្ដោតសំខាន់លើប្រតិបត្តិការតាមរយៈផ្លូវអាកាស ព្រោះមធ្យោបាយនេះជាមធ្យោបាយមួយដែលធ្វើឲ្យទំនិញបានទៅដល់គោលដៅលឿន រហ័ស។ ម្យ៉ាងទៀត ការយល់ដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការនាំចេញ និងនាំចូលតាមផ្លូវអាកាសក៏នៅកម្រិតនៅឡើយដែរ។

៥. វិធីសាស្ត្រក្នុងការស្រាវជ្រាវ

អត្ថបទនៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវអំពីប្រធានបទខាងលើត្រូវបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងប្រមូលនូវទិន្នន័យដើម្បីបង្កើតនូវភាពច្បាស់លាស់ និងគុណភាពនៃការងារតាមរយៈវិធីសាស្ត្រមួយចំនួនដូចជា៖

៥.១. ប្រភពទិន្នន័យ

ក. ទិន្នន័យចម្បង ឬទិន្នន័យបឋម (Primary Data)៖ គឺជាប្រភេទទិន្នន័យដែលទទួលបានពីប្រភពដើមតាមរយៈការស្ទង់មតិ ការសម្ភាស និងការពិសោធន៍ជាដើម¹។ ទិន្នន័យបឋមដែលទទួលបានក្នុងការធ្វើកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះគឺតាមរយៈ៖

- ធ្វើការសាកសួរដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកគ្រប់គ្រងទូទៅ (General Manager) និងបុគ្គលិកដែលកាន់ការងារប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាសនៅក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណល ខេមបូឌា។
- ការសង្កេតដោយផ្ទាល់នូវបរិយាកាសនៃការអនុវត្តការងារក្នុងក្រុមហ៊ុន

ខ. ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ (Secondary Data)៖ គឺជាប្រភេទទិន្នន័យដែលមានលក្ខណៈផ្ទុយពីទិន្នន័យបឋម ដោយជាទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ ដែលត្រូវបានស្រាវជ្រាវ ឬសិក្សារួចដោយអ្នកស្រាវជ្រាវណាម្នាក់ហើយ។ ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំដែលបានប្រើប្រាស់មានប្រភពមកពី៖

- ឯកសារ ឬទិន្នន័យដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅមេរៀនដែលបានសិក្សាកន្លងមក
- របាយការណ៍ដែលបានមកពីបណ្ណាល័យក្នុងសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
- ប្រភពឯកសារដែលបានធ្វើការស្រាវជ្រាវនៅលើបណ្តាញអ៊ីនធើណេត (Internet) និងគេហទំព័រ (Website) ផ្សេងៗ
- ឯកសារសំរាប់ការធ្វើនាំចេញ និងការនាំចូលទំនិញមួយចំនួនក្នុងក្រុមហ៊ុនក្នុងកំឡុងឆ្នាំ ២០១៨-២០១៩

៥.២. ការប្រមូលទិន្នន័យ

ក. ការចុះកម្មសិក្សា និងអនុវត្តការងារដោយផ្ទាល់ដើម្បីស្វែងយល់ពីប្រតិបត្តិការនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណល ខេមបូឌា

ខ. ការសម្ភាស និងការសាកសួរអំពីព័ត៌មានផ្សេងៗពីសំណាក់អ្នកគ្រប់គ្រងទូទៅផ្ទាល់ និងពីបុគ្គលិកដែលកាន់ការងារពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញផ្ទាល់។

¹ Stephanie, ទិន្នន័យបឋម និងទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ: និយមន័យ និងឧទាហរណ៍, (Statistics How To, ២០១៨),

<https://www.statisticshowto.datasciencecentral.com/primary-data-secondary/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩)

គ. ឧបករណ៍ជំនួយមួយចំនួនមានដូចជា ប៊ិច សៀវភៅសម្រាប់កត់ត្រានូវរាល់ចម្លើយ និង ព័ត៌មានផ្សេងៗក្នុងអំឡុងពេលនៃការសាកសួរ កុំព្យូទ័រ និងមធ្យោបាយក្នុងការធ្វើដំណើរផងដែរ។

៥.៣. ការវិភាគទិន្នន័យ

ជាទូទៅ ក្នុងការវិភាគទិន្នន័យត្រូវបានបែងចែកវិធីសាស្ត្រ ២យ៉ាងគឺ វិធីសាស្ត្រតាមបែបគុណវិស័យ (Qualitative Method) និង វិធីសាស្ត្រតាមបែបបរិមាណវិស័យ(Quantitative Method)។ សម្រាប់ កិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះផ្ទាល់ គឺប្រើប្រាស់នូវវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវបែបគុណវិស័យ ដែលសំដៅលើវិធីសាស្ត្រ មួយបែបដែលអនុវត្តតាមដំណើរការនៃទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែង ឬតាមការសង្កេត ជាពិសេសគឺតាមរយៈ ការសម្ភាសដោយផ្ទាល់ជាលក្ខណៈបុគ្គលិក និងការចូលរួមក្នុងការអនុវត្តដោយផ្ទាល់^២។

៦. អត្ថប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ

+ ចំពោះក្រុមហ៊ុន

- បើកឱកាសឲ្យក្រុមហ៊ុនអាចផ្សព្វផ្សាយនូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនរបស់ខ្លួនឲ្យកាន់តែទូលំ ទូលាយ និងពង្រីកទីផ្សាររបស់ខ្លួន
- ផ្តល់ឱកាសឲ្យក្រុមហ៊ុនបានស្វែងយល់ និងដឹងអំពីចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ របស់ខ្លួន
- អាចជួយឲ្យក្រុមហ៊ុនស្វែងរកបានវិធីសាស្ត្រ និងដំណោះស្រាយដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ក្រុមហ៊ុន ឲ្យរីកចម្រើន

+ ចំពោះសិស្ស និងនិស្សិត

- យល់ដឹងអំពីលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មដែលមានលក្ខណៈជាអន្តរជាតិ
- ស្វែងយល់អំពីតម្រូវការផ្សេងៗក្នុងការអនុវត្តនូវពាណិជ្ជកម្មជាអន្តរជាតិឲ្យបានជោគជ័យ
- ស្គាល់អំពីប្រតិបត្តិការ និងការគ្រប់គ្រងក្នុងក្រុមហ៊ុនដែលផ្គត់ផ្គង់នូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន
- ទទួលបាននូវចំណេះដឹងបន្ថែមទាក់ទងទៅនឹងដំណើរការក្នុងការនាំចេញ និងការចូល ទំនិញក្នុងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ

+ ចំពោះសង្គមជាតិ

² Susan E. DeFranzo, ភាពខុសគ្នារវាងវិធីសាស្ត្របែបគុណវិស័យ និងបរិមាណវិស័យ, (Snap Surveys, ២០១១), <https://www.snapsurveys.com/blog/qualitative-vs-quantitative-research/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩)

- បង្ហាញពីតួនាទីរបស់ភ្នាក់ងារបំរើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន
- បង្ហាញពីសារៈសំខាន់របស់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនក្នុងការចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍នូវសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសជាតិ
- បង្កើត និងពង្រីកទីផ្សារសម្រាប់វិស័យសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន

៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវ

កិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះត្រូវបានបែងចែកចេញជា ៣ ផ្នែកសំខាន់ៗ ដែលក្នុងនោះមានដូចជា ផ្នែកទី ១ គឺសេចក្តីផ្តើម ផ្នែកទី ២ គឺខ្លឹមសារនៃការស្រាវជ្រាវ និងផ្នែកចុងក្រោយសំដៅលើការសន្និដ្ឋានជារួម និងការចូលរួមផ្តល់នូវអនុសាសន៍។

១. សេចក្តីផ្តើម ៖

នៅក្នុងផ្នែកទី ១ នៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះគឺសេចក្តីផ្តើម ដោយមានការលើកឡើងអំពីទិដ្ឋភាពទូទៅមកធ្វើការរៀបរាប់ ក៏ដូចជាលើកឡើងនូវលំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ និងរចនាសម្ព័ន្ធក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវ។

២. ខ្លឹមសារនៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវ ៖

សម្រាប់តួសេចក្តីនៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះក៏ត្រូវបានបែងចែកចេញជា ៣ ជំពូកដែលមានដូចតទៅ ៖

- ជំពូកទី ១៖ ការសិក្សា និងរំលឹកទ្រឹស្តីដោយធ្វើការបង្ហាញ និងរៀបរាប់អំពីទ្រឹស្តីមួយចំនួនដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់អនុវត្តក្នុងដំណើរការដឹកជញ្ជូន សម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ក៏ដូចជាតម្រូវការផ្សេងៗដើម្បីធ្វើឲ្យពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិទទួលបាននូវភាពជោគជ័យ
- ជំពូកទី ២៖ រៀបរាប់អំពីទិដ្ឋភាពទូទៅរបស់ក្រុមហ៊ុន វេលាដំបូង អ៊ុនធើណេសិន ណាវ ខេមបូឌា រួមមានដូចជាជីវប្រវត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន ឈ្មោះ និងទីតាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន រចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុន ទស្សនៈវិស័យ និងបេសកកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន តួនាទីនិងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក និងអតិថិជន និងធ្វើការសិក្សាអំពីភាពខ្លាំង និងភាពខ្សោយរបស់ក្រុមហ៊ុនផងដែរ។
- ជំពូកទី ៣៖ បង្ហាញទាក់ទងអំពីប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងប្រព័ន្ធច្បាប់សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូន ជាពិសេស រៀបរាប់អំពីដំណើរការនៃការនាំ

ចេញ និងនាំចូលទំនិញតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្លូវអាកាសនៅក្នុងក្រុមហ៊ុន វើលដ៍ប្រីដ អ៊ិន ធ័រណេសិនណាល ខេមបូឌា។

- ជំពូកទី ៤៖ លើកឡើងអំពីបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលកំពុងតែជួបប្រទះក្នុង ប្រតិបត្តិការនៃការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាសក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង បង្ហាញអំពីការវិភាគ SWOT របស់ក្រុមហ៊ុនផងដែរ។

៣. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

ផ្នែកចុងក្រោយនៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះគឺជាការសរុបសេចក្តីឡើងវិញ និងធ្វើការសន្និដ្ឋាន ដោយឆ្លើយតបទៅនឹងចំណោទបញ្ហានៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងដំណើរការនៃការនាំចេញ និង ការនាំចូលទំនិញ និងស្វែងរកយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ទីផ្សាររបស់ឧស្សាហកម្មប្រភេទផ្គត់ផ្គង់ សេវាកម្មដឹកជញ្ជូននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ព្រមទាំងការផ្តល់ជាមតិយោបល់ ឬអនុសាសន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទខាងដើម បន្ទាប់ពីបានឆ្លងកាត់នូវការស្រាវជ្រាវរួចមក។

ជំពូកទី ១

ការសិក្សាអំពីជ្រំស្ទី

ជំពូកទី១

ការសិក្សាអំពីទ្រឹស្តី

១.១. សេចក្តីផ្តើម

តាមរយៈការសិក្សាក្នុង ភាពជោគជ័យក្នុងការធ្វើអាជីវកម្ម ឬធុរកិច្ចមួយត្រូវពឹងផ្អែកលើកត្តា មួយចំនួន រួមមានការជ្រើសរើសផលិតផល ការជ្រើសរើសវត្ថុធាតុដើមក្នុងការផលិត ការកំណត់ តម្លៃផលិតផល ការចែកចាយផលិតផល និងការផ្សព្វផ្សាយផលិតផលជាដើម។ កត្តាទាំងអស់នេះ សុទ្ធសឹងតែត្រូវបានប្រើប្រាស់ទាំងក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុក និងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ប៉ុន្តែ សម្រាប់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ វាមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញជាងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុក។ ជាទូទៅ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មជាលក្ខណៈអន្តរជាតិសំដៅលើការធ្វើអាជីវកម្មឆ្លងពីប្រទេសមួយទៅ ប្រទេសមួយទៀត ដែលទាមទារឲ្យឆ្លងកាត់នូវភាពស៊ាំញ៉ាំជាច្រើនដំណាក់កាល និងតម្រូវការស្តង់ដា គុណភាពខ្ពស់ផងដែរ។ កត្តាដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់អាជីវកម្មអន្តរជាតិដែលមិនអាចខ្វះបាន នោះគឺ ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូន។ ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិជាការធ្វើអាជីវកម្ម ពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ ហេតុដូច្នេះហើយ ការនាំចេញ និងការនាំចូលទំនិញពីប្រទេស មួយទៅកាន់ប្រទេសមួយទៀតត្រូវពឹងផ្អែកលើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនមួយដែលអាចទុកចិត្តបាន និង ផ្តល់នូវភាពងាយស្រួលដល់ដំណើរការនាំចេញ និងនាំចូល។

ការជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនដើម្បីផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូន និងការយល់ដឹងអំពីដំណើរការក្នុង ការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញអាចចាត់ទុកថាជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដែលមានបំណងធ្វើ ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិប្រកបដោយភាពជោគជ័យ។

១.២. ការដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ

បុគ្គលពីររូបដែលសម្រាប់ក្នុងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មគឺ បុគ្គលមួយជាអ្នកលក់ និងបុគ្គលមួយ ទៀតជាអ្នកទិញ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិវិញ គឺតម្រូវឲ្យមានវត្តមានបុគ្គលសម្ងាត់ មួយរូបទៀតគឺភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូន។ ភ្នាក់ងារដែលផ្តល់នូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន ដើរតួ នាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកលក់ និងអ្នកទិញ ឬជាអ្នកបញ្ជូនទំនិញពីកន្លែង មួយ ឬពីអ្នកលក់ ទៅកាន់គោលដៅចុងក្រោយ ឬទៅកាន់អ្នកទិញ។ ក្នុងនោះផងដែរ ភ្នាក់ងារដឹក ជញ្ជូនក៏មានតួនាទីមួយគឺ ការធ្វើកិច្ចសន្យា និងរៀបចំឯកសារពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការលក់ជាលក្ខណៈ

អន្តរជាតិ និងសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងប្រទេសផងដែរ ដើម្បីធានានូវសុវត្ថិភាពទំនិញពីសំណាក់អ្នកលក់ទៅកាន់ម្ចាស់ទំនិញ។

១.២.១. កិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ

ជាទូទៅ នៅក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មគឺតែងតែមានការចរចាគ្នារវាងអ្នកលក់និងអ្នកទិញ ដើម្បីឈានទៅរកចំណុចមួយដែលផ្តល់ភាពពេញចិត្តដល់បុគ្គលទាំងសងខាង។ ពេលខ្លះក៏អាចមានការបង្កើតនូវកិច្ចសន្យានានាក្នុងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិក៏មិនខុសគ្នាពីការធ្វើអាជីវកម្មក្នុងស្រុកដែរ គឺទាមទារឲ្យមានការចុះនូវកិច្ចសន្យាច្បាស់លាស់រវាងអ្នកលក់ និងអ្នកទិញដើម្បីកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌនានាក្នុងដំណើរការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញ ក៏ដូចជាមានគោលបំណងសំខាន់មួយគឺ ដើម្បីបញ្ចៀសកុំឲ្យមានបញ្ហាដោះស្រាយរវាងអ្នកលក់និងអ្នកទិញនៅពេលក្រោយ បន្ទាប់ពីមិនបានកំណត់លក្ខខណ្ឌគ្នាមុន។ ក្នុងករណីនេះ មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិបានបង្កើតនូវលក្ខខណ្ឌអន្តរជាតិមួយដែលប្រៀបបាននឹងកិច្ចសន្យាអន្តរជាតិមួយ ដែលមានឈ្មោះថា International Rules for the Interpretation of Trade Terms ដែលហៅកាត់ថា INCOTERMS³។ INCOTERMS ត្រូវបានបង្កើតឡើងតាំងពីឆ្នាំ ១៩៣៦ ហើយមានការកែប្រែជាច្រើនដងរហូតដល់កំណែទម្រង់លើកចុងក្រោយដែលបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១០ រួមជាមួយនឹងលក្ខខណ្ឌសរុបចំនួន ១១ចំណុច។

ក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មអន្តរជាតិ ភ្នាក់ងារបំរើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនចាំបាច់ត្រូវតែសិក្សាអំពីលក្ខខណ្ឌទាំង ១១ចំណុចនៃ INCOTERMS ដើម្បីដឹងអំពីទំនួលខុសត្រូវរបស់អ្នកលក់ និងអ្នកទិញទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលពួកគេបានព្រមព្រៀងគ្នា។ លក្ខខណ្ឌសម្ងាត់ទាំង ១១ចំណុច ⁴ នៃ INCOTERMS សម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិមានដូចជា៖

³ INCOTERMS: ជាបណ្តុំនៃច្បាប់ដែលបង្កើតឡើងដោយមន្ទីរពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៣៦ ហើយមានការកែប្រែជាច្រើនលើកច្រើនសារដូចជាឆ្នាំ ១៩៥៧ ១៩៦៧ ១៩៧៦ ១៩៨០ ១៩៩០ ២០០០ និងលើកចុងក្រោយនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១០ ដោយបណ្តុំនៃច្បាប់នេះប្រៀបបានទៅនឹងកិច្ចសន្យារវាងអ្នកលក់ និងអ្នកទិញ ដែលកំណត់បង្ហាញអំពីទំនួលខុសត្រូវលើការបង់ថ្លៃចំណាយរបស់អ្នកលក់ និងអ្នកទិញក្នុងពេលប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូន។ ដកស្រង់ពីគេហទំព័រ <https://www.xeneta.com/blog/incoterms>

⁴ ឯកសារ: តារាងបង្ហាញពីទំនួលខុសត្រូវរបស់អ្នកលក់ និងអ្នកទិញសម្រាប់លក្ខខណ្ឌទាំងអស់ក្នុង INCOTERMS ឆ្នាំ ២០១០។

○ EXW- EX WORKS:

សម្រាប់លក្ខខណ្ឌនេះ អ្នកលក់ឬអ្នកនាំទំនិញចេញត្រូវទទួលខុសត្រូវលើថ្លៃចំណាយ នានាខណៈពេលដែលទំនិញស្ថិតនៅក្នុងរោងចក្រឬក្រុមហ៊ុនផ្ទាល់រួមមាន ថ្លៃដេចខ្ទប់ ថ្លៃ បិទស្លាកសញ្ញា និងថ្លៃលើកទំនិញចូលក្នុងទូរកុងធីន័រ។ សម្រាប់ដំណើរការបន្តបន្ទាប់គិត ចាប់ពីពេលទូរកុងធីន័រចេញពីរោងចក្រ គឺជាទំនួលខុសត្រូវរបស់អ្នកទិញ ឬម្ចាស់ទំនិញ រួម មានថ្លៃបញ្ជូនមាត់ច្រកគយ ថ្លៃធានារ៉ាប់រង (ក្នុងករណីដែលអ្នកទិញចង់បាន) រហូតដល់ ទំនិញបានទៅដល់គោលដៅចុងក្រោយ។

○ FCA- Free Carrier:

ក្នុងលក្ខខណ្ឌប្រភេទ FCA គឺភាគីដែលជាអ្នកលក់ទំនិញត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការ ចំណាយនានាគិតត្រឹមទំនិញបានទៅដល់កន្លែងបញ្ជូនទំនិញ (បើជាទំនិញដែលដឹក តាមផ្លូវអាកាស គឺគិតត្រឹមពេលទំនិញបានលើកឡើងលើយន្តហោះ ហើយបើជាទំនិញ ដែលដឹកតាមកប៉ាល់ គឺគិតត្រឹមពេលទំនិញបានលើកឡើងកប៉ាល់)។ ក្នុងនោះបុគ្គល ដែលជាអ្នកលក់ត្រូវរ៉ាប់រងលើការដេចខ្ទប់ ការបិទស្លាកសញ្ញា និងថ្លៃលើកទំនិញចូលក្នុង ទូរកុងធីន័រដូចលក្ខខណ្ឌ EX WORKS ដែរ ប៉ុន្តែទំនួលខុសត្រូវមួយបន្ថែមទៀតរបស់អ្នក លក់ គឺការរៀបចំឯកសារសម្រាប់បញ្ជូនទំនិញជាមួយគយ ដើម្បីនាំចេញទំនិញ។ ចំណែកអ្នកទិញវិញ គឺទទួលខុសត្រូវលើថ្លៃចំណាយផ្សេងៗគិតចាប់ពីពេលដែលទំនិញ ត្រូវបានលើកដាក់ក្នុងយន្តហោះ ឬកប៉ាល់ ដូចជាថ្លៃចំណាយពេលទំនិញនៅលើយន្ត ហោះ ឬកប៉ាល់ (Air Freight or Ocean Freight), ហានិភ័យផ្សេងៗកំឡុងពេលដឹកជញ្ជូន និងឯកសារសម្រាប់បញ្ជូនទំនិញពីគយ ពេលដែលទំនិញបានទៅដល់គោលដៅរបស់ អ្នកទិញ ក៏ដូចជាការដឹកជញ្ជូនបន្តទៅកាន់ឃ្លាំង ឬរោងចក្ររបស់អ្នកទិញផងដែរ។

○ CPT- Carriage Paid To

ចំពោះលក្ខខណ្ឌ CPT វិញ បុគ្គលដែលជាអ្នកលក់ទំនិញត្រូវរ៉ាប់រងនូវថ្លៃចំណាយ ផ្សេងៗ ដោយគិតចាប់ពីពេលដែលទំនិញស្ថិតនៅក្នុងឃ្លាំង ឬរោងចក្ររហូតដល់ពេល ដែលទំនិញត្រូវបានដឹកដល់គោលដៅ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការដេចខ្ទប់ ការលើកទំនិញ ចូលទូរកុងធីន័រ ការរៀបចំឯកសារដើម្បីនាំចេញ និងថ្លៃទំនិញនៅលើកប៉ាល់ផងដែរ។ ដោយឡែក នៅពេលដែលទំនិញបានទៅដល់គោលដៅហើយ សម្រាប់ឯកសារក្នុងការ

បញ្ចេញ ឬទទួលទំនិញ និងការដឹកជញ្ជូនទៅឃ្លាំងនៅគោលដៅចុងក្រោយ រួមទាំងហានិភ័យ នានាពេលដែលទំនិញត្រូវបានទៅដល់គោលដៅហើយ នោះជាបន្ទុករបស់អ្នកទិញ។

○ CIP- Carriage and Insurance Paid To

សម្រាប់លក្ខខណ្ឌ CIP គឺមិនខុសគ្នាប៉ុន្មានពីលក្ខខណ្ឌ CPT នោះទេ។ អ្នកទិញ ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងកំឡុងពេលដែលទំនិញនៅក្នុងរោងចក្រ រហូតដល់ពេលទំនិញបាន ទៅដល់គោលដៅ ឯអ្នកទិញត្រូវទទួលខុសត្រូវលើហានិភ័យនានានៅពេលដែលទំនិញ បានទៅដល់គោលដៅចុងក្រោយហើយ និងការបញ្ចេញទំនិញនៅក្នុងប្រទេសគោលដៅ។ អ្វីដែលខុសគ្នាគឺមានតែមួយចំណុចប៉ុណ្ណោះ គឺអ្នកលក់ត្រូវទិញនូវធានារ៉ាប់រងសម្រាប់ ទំនិញនោះជាមុន។

○ DAT- Delivered at Terminal

នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌ DAT អ្នកលក់ដែលជាអ្នកនាំចេញទំនិញត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុង ការបង់ថ្លៃចំណាយលើការដឹកជញ្ជូនទាំងអស់គិតចាប់ពីពេលដែលទំនិញនៅក្នុងរោងចក្រ រហូតដល់ពេលដែលទំនិញទៅដល់កំពង់ផែរបស់ម្ចាស់ទំនិញ ហើយអ្នកទិញត្រូវបង់ថ្លៃ បញ្ចេញទំនិញពីគយ បង់ពន្ធ និងហានិភ័យពីកំពង់ផែដល់ឃ្លាំងទំនិញ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរ ថា ថ្លៃទំលាក់ទំនិញនៅកំពង់ផែរបស់អ្នកទិញ ក៏ជាបន្ទុករបស់អ្នកលក់ផងដែរ។

○ DAP- Delivered at Place

លក្ខខណ្ឌ DAP ជាលក្ខខណ្ឌមួយដែលភាគច្រើនត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការដឹក ជញ្ជូនទំនិញតាមរយៈផ្លូវគោក។ នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនេះ អ្នកនាំចេញដែលត្រូវបានស្គាល់ថា ជាអ្នកលក់ទំនិញត្រូវទទួលខុសត្រូវលើថ្លៃចំណាយរហូតដល់ទំនិញបានទៅដល់ព្រំ ប្រទល់រវាងប្រទេសទាំងពីរ ឯអ្នកទិញត្រូវបង់ថ្លៃឯកសារឆ្លងដើម្បីសុំការនាំចូលនៅមាត់ ច្រកគយ ក៏ដូចជាការដឹកជញ្ជូនទំនិញទៅកាន់គោលដៅចុងក្រោយ ឬឃ្លាំងទំនិញរបស់ អ្នកទិញ។ នៅក្នុងករណីដែលមានហានិភ័យកើតឡើងនៅពេលទំលាក់ទំនិញ អ្នកទិញគឺ ជាអ្នករ៉ាប់រង។

○ DDP- Delivered Duty Paid

នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌ DDP អ្នកនាំចេញ ឬអ្នកលក់ត្រូវទទួលខុសត្រូវរាល់ភារកិច្ចគិត ចាប់ពីពេលដែលទំនិញនៅក្នុងរោងចក្រ ដឹកទៅកំពង់ផែ ឬអាកាសយានដ្ឋាន រហូតដល់ ពេលដែលទំនិញត្រូវបានបញ្ចេញពីគយនៅឯប្រទេសរបស់អ្នកទិញ ដោយអ្នកទិញមិន

មានកាតព្វកិច្ចចំណាយលើថ្លៃអ្វីឡើយ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ក៏មានលក្ខខណ្ឌមួយប្រភេទទៀតដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹងលក្ខខណ្ឌ DDP ដែរ ដែលហៅថា DDU ដែលមានអត្ថន័យពេញគឺ Delivered Duty Unpaid។ ក្នុងលក្ខខណ្ឌ DDU នេះ គឺអ្នកលក់ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវនូវរាល់ការចំណាយទាំងអស់រហូតដល់ទំនិញបានទៅដល់គោលដៅចុងក្រោយ លើកលែងតែកត្តាពន្ធដែលជាបន្ទុករបស់អ្នកទិញ។

○ FAS- Free Alongside Ship

សម្រាប់លក្ខខណ្ឌ FAS ថ្លៃចំណាយផ្សេងៗ គិតចាប់ពីពេលដែលទំនិញស្ថិតនៅកន្លែង ឬឃ្លាំងរបស់អ្នកលក់រហូតដល់ពេលដែលទំនិញទៅដល់កំពង់ផែដែលត្រូវនាំចេញជាបន្ទុករបស់អ្នកលក់ ហើយអ្នកលក់ក៏ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើចំណាយក្នុងការបញ្ជូនទំនិញនៅមាត់ច្រកគយផងដែរ។ ចំណែកអ្នកទិញត្រូវទទួលខុសត្រូវលើថ្លៃចំណាយក្នុងការលើកទូរកុងតឺន័រឡើងកប៉ាល់ និងបង់ថ្លៃកប៉ាល់ និងបញ្ជូនទំនិញនៅប្រទេសនាំចេញ ឬប្រទេសដែលជាគោលដៅចុងក្រោយ។

○ FOB- Free on Board

សម្រាប់លក្ខខណ្ឌ FOB អ្នកនាំចេញទំនិញត្រូវទទួលលើថ្លៃចំណាយផ្សេងៗគិតត្រឹមពេលដែលទំនិញស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសដែលត្រូវនាំចេញ ពោលគឺពេលដែលទំនិញត្រូវបានឆ្លងកាត់សារបញ្ជូនទំនិញជាមួយគយរួច។ នៅពេលដែលទំនិញត្រូវបានលើកឡើងកប៉ាល់រួច កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកលក់ក៏អស់ ហើយដំណើរការបន្តបន្ទាប់ទៀតជាបន្ទុករបស់អ្នកទិញ រួមមានហានិភ័យដែលកើតឡើងកំឡុងពេលដឹកជញ្ជូនទំនិញ ថ្លៃទំលាក់កុងតឺន័រក៏ដូចជាថ្លៃរៀបចំឯកសារសម្រាប់នាំចូលទំនិញនៅមាត់ច្រកគយផងដែរ។

○ CFR- Cost and Freight

ក្នុងលក្ខខណ្ឌមួយទៀតគឺ CFR ដែលអ្នកលក់ត្រូវរ៉ាប់រងលើការចំណាយផ្សេងៗដូចជាការរៀបចំឯកសារសម្រាប់នាំចេញ ការដឹកជញ្ជូនទំនិញ និងថ្លៃកប៉ាល់ផងដែរ។ សម្រាប់អ្នកទិញវិញ ត្រូវចំណាយលើថ្លៃដែលទំលាក់ទំនិញពីកប៉ាល់ ថ្លៃឯកសារបញ្ជូនទំនិញនាំចូលពីគយនៅប្រទេសដែលទទួលការនាំចូល និងថ្លៃដឹកជញ្ជូនទំនិញពីកំពង់ផែក្រោយពេលទំលាក់ទំនិញរួចទៅកាន់ឃ្លាំង ឬកន្លែងចុងក្រោយរបស់អ្នកទិញ។

○ CIF- Cost, Insurance and Freight

សម្រាប់លក្ខខណ្ឌចុងក្រោយដែលត្រូវបានហៅថា CIF គឺអ្នកនាំចេញ ឬអ្នកលក់ ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញពីរោងចក្រ រហូតដល់កំពង់ផែ និងលើកទំនិញ ឡើងកប៉ាល់ ដោយរួមបញ្ចូលនូវការរៀបចំឯកសារសម្រាប់បញ្ជូនទំនិញពីគយ ហើយ អ្នកលក់ក៏ត្រូវទិញថ្លៃធានារ៉ាប់រងសម្រាប់ទំនិញជូនដល់អ្នកទិញ។

ក្នុងករណីដែលទំនិញត្រូវបានខូចខាត ឬក៏បាត់បង់ក្នុងកំឡុងពេលនៃការដឹក ជញ្ជូន នោះអ្នកទិញអាចធ្វើការស្នើសុំទាមទារសំណងពីសំណាក់ធានារ៉ាប់រងដែលអ្នក លក់បានទិញជូន។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ អ្នកទិញត្រូវបង់ថ្លៃឆ្លងឯកសារពីគយក្នុង ប្រទេសរបស់ខ្លួនដើម្បីសុំនាំចូលទំនិញ និងទទួលខុសត្រូវក្នុងការបង់ពន្ធសម្រាប់ទំនិញ នោះផងដែរ។

លក្ខខណ្ឌនីមួយៗក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌទាំង ១១ ខាងលើបានចែងអំពីទំនួលខុសត្រូវរបស់ អ្នកនាំចេញ ឬអ្នកលក់ និងអ្នកទទួលទំនិញ ឬអ្នកទិញ ដែលពីលក្ខខណ្ឌមួយទៅលក្ខខណ្ឌមួយ មានភាពប្រហាក់ប្រហែលគ្នា តែវាអាចអាស្រ័យលើការចរចាគ្នារវាងភាគីទាំងសងខាងថា តើពួក គេត្រូវជ្រើសរើសយកលក្ខខណ្ឌមួយណាក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ។

១.២.២. ការទូទាត់ប្រាក់ក្នុងប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

នៅក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ភាគីទាំងសងខាងរួមមានអ្នកលក់ និងអ្នកទិញ អាចជ្រើសរើសនូវវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗក្នុងការទូទាត់ថ្លៃទំនិញ។ បើសម្រាប់ការធ្វើជំនួញដែលធ្វើក្នុង ស្រុក ភាគីទាំងពីរអាចប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រជាការឲ្យលុយផ្ទាល់ ឬធ្វើជា cheque មកកាន់អ្នកលក់ ជាដើម។ ដោយឡែកក្នុងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ភាគីជាអ្នកលក់ និងអ្នកទិញជាបុគ្គលដែលរស់នៅ ក្នុងប្រទេសពីរផ្សេងគ្នា ដូចនេះហើយទើបការទូទាត់សាច់ប្រាក់ ឬថ្លៃទំនិញអាចមានលក្ខណៈខុស គ្នា។ ជាក់ស្តែង វិធីសាស្ត្រចំនួន ៤ ដែលត្រូវបានប្រើក្នុងការទូទាត់ថ្លៃទំនិញក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មឆ្លង ប្រទេសរួមមាន Cash-in-advance, Letters of Credit, Documentary Collections និង Open Account ដែលវិធីសាស្ត្រនីមួយៗមានលក្ខណៈ និងរបៀបប្រើប្រាស់ដូចខាងក្រោម៖

- Cash-in-advance

ក្នុងទម្រង់នៃការបង់ប្រាក់បែប Cash-in-advance មានន័យថាជាការបង់ប្រាក់ ឬ ទូទាត់ប្រាក់មុន។ ការទូទាត់នេះអាចជួយឲ្យអ្នកនាំទំនិញចេញ ឬអ្នកលក់កាត់បន្ថយ ឬ ចៀសវាងពីហានិភ័យឥណទានដោយសារតែការទូទាត់ ឬការបង់ប្រាក់សម្រាប់ទំនិញ ត្រូវធ្វើឡើងមុនពេលដែលទំនិញត្រូវបានបញ្ជូនទៅកាន់អ្នកទិញ។ ការប្រើប្រាស់កាត

ឥណទាន ជាជម្រើសមួយដែលអ្នកទិញនិយមប្រើដើម្បីទូទាត់ជាមួយអ្នកលក់សម្រាប់ ទម្រង់ការទូទាត់ប្រភេទនេះ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការតម្រូវឲ្យអ្នកទិញធ្វើការ បង់ប្រាក់មុនបែបនេះអាចជាវិធីសាស្ត្រមួយដែលបង្អាក់ដល់អ្នកទិញ ខណៈពេលដែល វិធីសាស្ត្រនេះផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់អ្នកលក់។ សម្រាប់ជនបរទេសមួយចំនួន តែងតែ យល់ឃើញថាទំនិញអាចនឹងមិនប្រគល់ដល់ដៃពួកគេ ឬក៏មានការខ្វះខាតជាដើម បើ ពួកគេធ្វើការបង់ប្រាក់មុន។

- Letters of Credit

Letters of Credit ដែលហៅកាត់ថា LCs⁵ គឺជាវិធីសាស្ត្រក្នុងការទូទាត់សម្រាប់ ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិមួយដែលមានសុវត្ថិភាព។ លិខិតឥណទាន គឺជាការផ្តល់ឲ្យរបស់ ធនាគារដែលតាំងនាម ឬតំណាងឲ្យអ្នកទិញ ដោយសន្យាថាការបង់ប្រាក់នឹងធ្វើឡើង នៅពេលដែលទំនិញត្រូវបានប្រគល់ជូនដល់ដៃម្ចាស់ទំនិញ។ អ្នកទិញក៏មានតួនាទីក្នុង ការបង់ថ្លៃសេវាកម្មនេះទៅកាន់ធនាគាររបស់ពួកគេ។ ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រមួយនេះ ជួយការពារទាំងភាគីដែលជាអ្នកលក់ និងភាគីដែលជាអ្នកទិញ ហើយក៏ជាវិធីសាស្ត្រ មួយដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាញឹកញាប់ក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ។

- Documentary Collections

នៅក្នុងវិធីសាស្ត្រ Documentary Collections គឺជាប្រតិបត្តិការនៃការទូទាត់មួយ ដែលភាគីដែលជាអ្នកនាំចេញទុកចិត្តលើធនាគាររបស់ខ្លួនក្នុងការផ្ញើនូវចំនួនទឹកប្រាក់ និងការណែនាំសម្រាប់ការបង់ប្រាក់ ឬការទូទាត់ឲ្យទៅធនាគាររបស់ភាគីអ្នកនាំចូល។ ប្រតិបត្តិការតាមវិធីសាស្ត្រនេះអាចអំណោយផលជាងប្រតិបត្តិការ LCs។

- Open Account

ប្រតិបត្តិការទូទាត់បែប Open Account ជាប្រតិបត្តិការមួយប្រភេទដែលទំនិញ ត្រូវបានដឹកជញ្ជូន និងប្រគល់ទៅឲ្យអ្នកទិញមុនពេលដែលការទូទាត់ប្រាក់បានធ្វើឡើង ជាទូទៅក្នុងកំឡុងពេលពី ៣០ថ្ងៃ ទៅ៩០ថ្ងៃ។ ជម្រើសនៃការទូទាត់ប្រភេទនេះហាក់ ផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ភាគីដែលជាអ្នកទិញ ក៏ប៉ុន្តែវាហាក់ដូចជាផ្តល់នូវហានិភ័យខ្ពស់ ដល់ភាគីដែលជាអ្នកលក់ ឬអ្នកនាំចេញវិញ។

⁵ LCs: ជាឯកសារទូទាត់ប្រាក់ដែលមានការធានាពីធនាគារថាការបង់ប្រាក់ជូនអ្នកលក់នឹងត្រូវធ្វើឡើងតាមការកំណត់ ជាមួយនឹងទឹកប្រាក់គ្រប់ចំនួន។ ដកស្រង់ពីគេហទំព័រ <https://www.investopedia.com/terms/l/letterofcredit.asp>

១.២.៣. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ

ហានិភ័យគឺជាហេតុការណ៍មួយដែលកើតឡើងដោយយថាហេតុ មិនបានច្រៀងទុក ហើយក៏ជាកត្តាមួយដែលពាណិជ្ជករគ្រប់រូបតែងតែព្យាយាមរកវិធីក្នុងការជៀសវាង។ ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូន ជាពិសេសសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មឆ្លងប្រទេស គឺត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ក្នុងការគ្រប់គ្រងនូវរាល់ហានិភ័យ ដែលអាចនឹងកើតឡើងនៅក្នុងកំឡុងពេលនៃប្រតិបត្តិការ។ ក្នុងការកាត់បន្ថយ ឬការពារពីហានិភ័យដែលអាចកើតឡើងដោយយថាហេតុ ក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់នូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនមានកាតព្វកិច្ច និងទំនួលខុសត្រូវដូចជា៖

- ចំណុចទីមួយដែលគួរយកចិត្តទុកដាក់គឺ បុគ្គលិកដែលបំពេញការងារក្នុងក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូន។ ដោយពួកគេជាអ្នកដើរតួនាទីជាភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូន ពួកគេត្រូវតែទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលឲ្យបានច្បាស់លាស់ និងឲ្យបានយល់ដឹងពីលក្ខខណ្ឌពាណិជ្ជកម្ម ឬកិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្មរវាងអ្នកលក់ និងអ្នកទិញ។ ម៉្យាងទៀតពួកគេត្រូវតែមានសមត្ថភាពក្នុងការបត់បែន ក្នុងការស្វែងរកនូវដំណោះស្រាយឲ្យបានលឿនបំផុតក្នុងករណីដែលទំនិញមានការខូចខាត ឬបាត់បង់ជាដើម។
- កត្តាមួយទៀតទាក់ទងនឹងឯកសារផ្សេងៗ ដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងដំណើរការដឹកជញ្ជូនត្រូវតែមានភាពច្បាស់លាស់ និងត្រឹមត្រូវ ដើម្បីឲ្យដំណើរការក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញមានភាពរលូនល្អ។ លើសពីនេះទៀត បុគ្គលម្នាក់ៗគួរតែមានការយល់ដឹងអំពីឯកសារទាំងអស់នោះ ថាឯកសារណាត្រូវប្រើនៅពេលណា នៅកាលៈទេសៈបែបណា សម្រាប់ប្រភេទទំនិញបែបណាជាដើម។
- កត្តាទីបី ពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមហ៊ុនដែលជាដៃគូសហការ។ ជាទូទៅដៃគូសហការជាមួយភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនរួមមានក្រុមហ៊ុនកប៉ាល់ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ ឃ្លាំងស្តុកទំនិញ អ្នកបើកបរ គយជាដើម។ ក្នុងនោះ ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនត្រូវបានតំណាងខ្លួនឲ្យម្ចាស់ទំនិញ ក្នុងការធ្វើទំនាក់ទំនងទៅកាន់ដៃគូសហការខាងលើ ទាក់ទងនឹងទំនិញដែលត្រូវធ្វើការនាំចេញ ឬនាំចូលនោះ។
- កត្តាចុងក្រោយដែលគួរតែការពារ គឺឃ្លាំងស្តុកទំនិញ ដែលតម្រូវឲ្យមានប្រព័ន្ធការពារឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការការពារទំនិញពីការបាត់បង់ ឬខូចខាតជាដើម។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ទំនិញដែលគ្រោះថ្នាក់ ឬប្រភេទទំនិញដែលអាចជះឥទ្ធិពលមិនល្អដល់បរិស្ថាននៃដែនសមុទ្ររួមមានសារធាតុគីមី ឧស្ម័ន ប្រេងជាដើម ត្រូវតម្រូវឲ្យមានការបិទស្លាកសញ្ញា និង

ការវេចខ្ចប់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ទំនិញដែលអាចផ្តល់គ្រោះថ្នាក់ទាំងនោះត្រូវបានទុកដាក់ដាច់ដោយឡែកពីទំនិញធម្មតា ហើយក៏ត្រូវឆ្លងកាត់ការពិនិត្យយ៉ាងដិតដល់ជាច្រើនដងមុននឹងលើកឡើងកប៉ាល់។ ក្នុងករណីទូទៅក្នុងជំនួរ ដែលផ្ទុកទំនិញប្រភេទនេះ មានលក្ខណៈខូច ឬផ្ទុះឆ្លាយគ្រប់ចំណុចណាមួយនោះទូទៅក្នុងជំនួរនោះមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យលើកឡើងកប៉ាល់ទេ។

១.៣. ប្រភេទនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន

តាមរយៈការរៀបរាប់ខាងលើ ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនដើរតួនាទីជាអ្នកជួយរៀបចំ និងដឹកជញ្ជូនទំនិញសម្រាប់ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មអន្តរជាតិ។ ជាក់ស្តែង មុននឹងឈានដល់ការវិវត្តន៍ខ្លួនមកជាភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនលក្ខណៈខ្នាតធំដូចនេះ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ៤ ដំណាក់កាលដូចជា^៦៖

- ដំណាក់កាលទីមួយ៖ Traditional Forwarding: ដំណាក់កាលនេះជាការកកើតដំបូងនៃការផ្តល់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូន ដែលសំដៅលើរបៀបនៃការដឹកជញ្ជូនទំនិញបែបប្រពៃណីសម្រាប់អ្នកដែលទិញទំនិញតាម online ឆ្លងពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយទៀត។ ក្នុងប្រភេទនៃការផ្តល់សេវាកម្មបែបនេះ ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនដើរតួនាទីជាអ្នកសម្របសម្រួលក្នុងការដឹកជញ្ជូនប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកឯភាគីដែលជាអ្នកលក់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការបង់ថ្លៃវេចខ្ចប់ទំនិញជាដើម។
- ដំណាក់កាលទីពីរ៖ Cargo Consolidation: ដំណាក់កាលនេះជាដំណាក់កាលមួយដែលក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនបានផ្គុំផ្គង់នូវសេវាកម្មសម្រាប់ករណីទំនិញរាយ ឬទំនិញដែលមានចំនួនតិច។ មួយវិញទៀត ទំនិញរាយទាំងនោះត្រូវរង់ចាំទំនិញរាយរបស់ម្ចាស់ទំនិញផ្សេងៗរហូតដល់គ្រប់ចំនួនគ្រប់គ្រាន់ទើបធ្វើការដឹកជញ្ជូន។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថាទំនិញទាំងនោះមានគោលដៅរួម គ្រប់គ្រាន់តែមានម្ចាស់ទំនិញផ្សេងគ្នាក៏ពិតមែន។
- ដំណាក់កាលទីបី៖ Multimodal Transport: ដំណាក់កាលនេះជាដំណាក់កាលមួយដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា ការផ្គុំផ្គង់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនត្រូវរួមបញ្ចូលដោយមធ្យោបាយពីរឡើងទៅ។ ឧទាហរណ៍ ការនាំចេញទំនិញទៅក្រៅប្រទេសដែលមានលក្ខណៈ Land/Air ដែលមានន័យថាទំនិញត្រូវបានដឹកតាមរថយន្តទៅត្រឹមគោលដៅទីមួយជាមុនសិន (ពីប្រទេសកម្ពុជាទៅអាកាសយានដ្ឋាននៃប្រទេសថៃ) ហើយទំនិញនោះនឹង

⁶ ឆាយ ចេងយ៉ឹម, នីតិវិធីអនុវត្តពហុសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនសំរាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ, (និក្ខេបបទបរិញ្ញាបត្រ, សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច, ២០១៥), ១១-១២

ត្រូវបន្តដឹកជញ្ជូនតាមយន្តហោះបន្តទៅកាន់គោលដៅចុងក្រោយ (ពីប្រទេសថៃទៅកាន់ប្រទេសសៀងហៃ)។ មធ្យោបាយផ្សេងៗអាចរួមមានដូចជា Sea/Land (តាមកប៉ាល់រួចដឹកជញ្ជូនតាមរថយន្ត) ឬ Land/Sea (ដឹកតាមរថយន្ត រួចបន្តតាមកប៉ាល់ទៅកាន់គោលដៅចុងក្រោយ) ជាដើម។

- ដំណាក់កាលទីបួន៖ Logistics and Supply Chain Service: ដំណាក់កាល Logistics and Supply Chain Service សំដៅលើការផ្គត់ផ្គង់នូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនដែលមានលក្ខណៈជាខ្សែចង្វាក់សេវាកម្ម។ ក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មប្រភេទនេះផងដែរ ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនជាអ្នកដើរតួនាទីតំណាងឲ្យម្ចាស់ទំនិញក្នុងការរៀបចំឯកសារទាក់ទងនានាជំនួសឲ្យម្ចាស់ទំនិញផ្ទាល់ផងដែរ។

១.៤. តួនាទី និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូន

តួនាទី និងកាតព្វកិច្ចចម្បងរបស់ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូន គឺការធានាជូនថារបស់ ឬទំនិញដែលខ្លួនកំពុងធ្វើការដឹកជញ្ជូននឹងបានប្រគល់ទៅដល់ដៃអ្នកទិញទំនិញដោយសុវត្ថិភាព និងគ្រប់ចំនួន⁷។ ក្នុងប្រតិបត្តិការការងារ ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនអាចដើរតួនាទីតំណាងឲ្យបុគ្គលពីររូប គឺបុគ្គលដែលជាអ្នកលក់ និងបុគ្គលដែលជាអ្នកទិញ។

+ តួនាទីរបស់ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនតំណាងឲ្យអ្នកលក់ (អ្នកនាំចេញ)

- ជាអ្នកជ្រើសរើសនូវមធ្យោបាយដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញ
- ជាអ្នកធ្វើការកក់នូវកុងតឺន័រ និងកន្លែងសម្រាប់ផ្ទុកទំនិញនៅលើកប៉ាល់ ឬយន្តហោះ
- ជាអ្នកវេចខ្ចប់ទំនិញ និងលើកទំនិញឡើងក្នុងកុងតឺន័រ
- ត្រូវយល់ដឹងអំពីប្រភេទទំនិញ របៀបថែរក្សា និងរបៀបក្នុងការស្តុកទុកក្នុងឃ្លាំង ក៏ដូចជាក្នុងទូរកុងតឺន័រ
- ធ្វើការគណនាអំពីទំហំរបស់ទំនិញឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់
- ធ្វើការបញ្ជូនទំនិញពីរោងចក្រ ឬឃ្លាំងទំនិញ
- រៀបចំឯកសារដែលជាប់ទាក់ទងផ្សេងៗ និងសិក្សាអំពីបទបញ្ញត្តិ ឬច្បាប់ផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការនាំចេញ
- ជាអ្នកទាក់ទង និងរៀបចំនូវការធានារ៉ាប់រងសម្រាប់មុខទំនិញនោះ

⁷ "Freight Forwarder" Job Description- Part 1- Duties and Tasks, (Holland៖ CareerPlanner, 2018), <https://job-descriptions.careerplanner.com/Freight-Forwarder.cfm> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩)

- ជាអ្នកដឹកជញ្ជូនទំនិញទៅកាន់ផែនដីនាំចេញ ឬអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ
 - រៀបចំឯកសារនាំចេញ និងបញ្ជូនទំនិញពីការត្រួតពិនិត្យរបស់គយ
 - យល់ដឹងពីការប្រែប្រួលនៃការប្តូររូបិយប័ណ្ណបរទេស
 - ទទួលខុសត្រូវក្នុងការបង់ថ្លៃចំណាយផ្សេងៗរួមទាំងថ្លៃកប៉ាល់ជំនួសឲ្យម្ចាស់ទំនិញ
 - ទទួលយក Final BL ពីក្រុមហ៊ុនកប៉ាល់ដែលមានហត្ថលេខា និងត្រាជាដើម ដើម្បីភ្ជាប់ជាមួយឯកសារប្រតិទិននាំចេញដើម្បីផ្ញើឲ្យខាងរោងចក្រ ឬអ្នកនាំចេញ
 - ក្នុងករណីការដឹកជញ្ជូនទំនិញជាលក្ខណៈ transshipment នោះភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនក៏ជាអ្នករៀបចំនូវមធ្យោបាយក្នុងការផ្ទេរពីមធ្យោបាយមួយទៅមធ្យោបាយមួយទៀត
 - តាមដាននូវរាល់សកម្មភាពក្នុងដំណើរការដឹកជញ្ជូន
 - ពិនិត្យ និងកត់ចំណាំទុកសម្រាប់ទំនិញដែលមានការខូចខាត ដើម្បីរាយការណ៍ទៅកាន់អ្នកលក់ ឬអ្នកត្រូវទទួលទំនិញជាមុន
 - ក្នុងករណីដែលទំនិញមានការខូចខាត ឬបាត់បង់ ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនជាអ្នកសម្របសម្រួល និងជួយទាមទារសំណងពីក្រុមហ៊ុនកប៉ាល់ផងដែរ។
- + តួនាទីរបស់ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនតំណាងឲ្យអ្នកទិញ (អ្នកនាំចូល)
- ទទួល និងពិនិត្យនូវរាល់ឯកសារដែលទាក់ទងនឹងទំនិញដែលត្រូវនាំចូល
 - រៀបចំឯកសារដែលត្រូវប្រើក្នុងការបញ្ជូនទំនិញ
 - ទាក់ទងទៅកាន់ក្រុមហ៊ុនកប៉ាល់ដើម្បីដឹងពីថ្លៃបញ្ជូនទំនិញ និងពេលវេលា
 - គណនាទឹកលុយពន្ធសម្រាប់ទំនិញនាំចូលនោះ
 - គ្រប់គ្រង និងតាមដាននូវដំណើរការដឹកជញ្ជូន
 - រៀបចំឯកសារបញ្ជូនទំនិញ និងបង់ពន្ធជំនួសឲ្យម្ចាស់ទំនិញ
 - ទទួលទំនិញ និងដឹកជញ្ជូនទៅកាន់អ្នកទិញ
 - ក្នុងករណីទំនិញមានការខូចខាត ឬបាត់បង់ ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនជាអ្នកជួយក្នុងការទាមទារសំណងជូនអ្នកទិញ
 - ស្វែងយល់ពីការរៀបចំទំនិញទុកក្នុងឃ្លាំងទៅតាមប្រភេទទំនិញ

១.៥. ឯកសារដែលត្រូវប្រើក្នុងដំណើរការដឹកជញ្ជូន

ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ដំណើរការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញទាមទារឲ្យមានឯកសារពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនដើម្បីបញ្ជូនទំនិញ។ ក្នុងនោះ ឯកសារមួយចំនួនមានពាក់ព័ន្ធក្នុងការបញ្ជូន

ទំនិញពីគយ លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិពីម្ចាស់ទំនិញមកក្រុមហ៊ុនជាដើម។ ពាក្យសុំ ក៏ដូចជាលិខិតដែលត្រូវប្រើប្រាស់ទាំងអស់នោះ ត្រូវប្រើប្រាស់ទិន្នន័យយោងទៅតាមឯកសារមួយទៀតដែលសំខាន់។ ឯកសារនោះត្រូវបានហៅថា Bill of Lading ឬហៅកាត់ថា BL។

Bill of Lading ឬ BL នេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ ព្រោះវាដើរតួនាទីតំណាងឲ្យវិក្កយបត្រនៃទំនិញ^៨ ហើយវាបានចេញដោយក្រុមហ៊ុនកប៉ាល់ផ្ទាល់ដែលទាមទារឲ្យមានការបោះត្រារបស់ក្រុមហ៊ុនកប៉ាល់ និងការចុះហត្ថលេខាពីអ្នកតំណាងឲ្យក្រុមហ៊ុនកប៉ាល់ផងដែរ។ BL ជាទូទៅ ត្រូវបានចេញដោយក្រុមហ៊ុនកប៉ាល់នៅពេលដែលទំនិញត្រូវបានលើកឡើងរួចហើយ ព្រមជាមួយនឹងលក្ខខណ្ឌដែលអ្នកលក់ និងអ្នកទិញបានកំណត់រួចហើយ (INCOTERMS)។ លក្ខណៈរបស់ BL មានដូចជា៖

- មានត្រា និងហត្ថលេខារបស់ក្រុមហ៊ុនកប៉ាល់ និងអ្នកតំណាង
- មានរៀបរាប់ប្រាប់ពីឈ្មោះមុខទំនិញ
- បង្ហាញពីទំនំរបស់ទំនិញនោះ និងចំនួនឯកតាសរុប
- បង្ហាញពីថ្ងៃដែលទំនិញត្រូវបានលើកឡើងកប៉ាល់ (Ship on Board)
- បង្ហាញឈ្មោះនិងអាស័យដ្ឋានរបស់ភាគីអ្នកលក់ និងភាគីអ្នកទិញ
- ប្រាប់ពីប្រភេទមធ្យោបាយដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញនោះ
- បញ្ជាក់ប្រាប់ថាជា Freight Prepaid ឬ Freight Collect។ បើជា Freight Prepaid ថ្លៃដឹកទំនិញឆ្លងប្រទេស ត្រូវបង់មុនពេលដែលទំនិញត្រូវបានលើកឡើងលើកប៉ាល់ ចំណែកឯ Freight Collect វិញសំដៅលើការបង់ថ្លៃដឹកទំនិញឆ្លងប្រទេសត្រូវធ្វើឡើងនៅគោលដៅចុងក្រោយ។
- ប្រាប់ពីគោលដៅចុងក្រោយដែលនឹងបញ្ចេញ ឬទំលាក់ទំនិញ
- លុះត្រាតែមាន BL ទើបអាចទទួលទំនិញបាន។

ក្រៅពី BL ដែលជាឯកសារសំខាន់ក្នុងការទទួលទំនិញ ក្នុងនោះក៏មានឯកសារមួយចំនួនទៀតដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដូចគ្នាដែលឯកសារទាំងនោះមានដូចជា៖

+ Manifest: គឺជាបញ្ជីដែលរៀបរាប់ពីមុនទំនិញផ្សេងៗ ដែលត្រូវបានលើកឡើងកប៉ាល់រួចហើយត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅតាមកំពង់ផែដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយនឹង BL។

⁸ Sandra Lim, *Bill of Lading*, (Investopedia, 2019), <https://www.investopedia.com/terms/b/billoflading.asp> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ៦ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩)

+ Shipping Note: ជាឯកសារដែលកត់ចំណាំពីទិន្នន័យ ឬចំនួនទំនិញដែលបានលើកឡើងកប៉ាល់

+ Delivery Order: ជាឯកសារមួយដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើការដោះដូរជាមួយនឹង Original BL មុននឹងអាចធ្វើការដឹកជញ្ជូន និងប្រគល់ទំនិញទៅកាន់គោលដៅចុងក្រោយបាន។

ឯកសារទាំងអស់នេះទាមទារឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការរៀបចំ ហើយបុគ្គលិកដែលបំពេញការងារជាភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនត្រូវតែធ្វើការសិក្សា ស្វែងយល់ឲ្យបានច្បាស់ពីការប្រើប្រាស់ឯកសារនីមួយៗ។

ជំពូកទី ២

**ទិដ្ឋភាពទូទៅរបស់ក្រុមហ៊ុន
រើលដ៍ប្រីង អ៊ិនធើណេ-
ស៊ីណាល ខេមបូឌា**

ជំពូកទី២

ទិដ្ឋភាពទូទៅរបស់ក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណល ខេមបូឌា

ទន្ទឹមនឹងការរីកចម្រើន ក៏ដូចជាការកើនឡើងនៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មជាលក្ខណៈអន្តរជាតិនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាកំពុងតែមានការវិវត្តន៍ទៅមុខជាលំដាប់ ដូចនេះក៏បានជំរុញឲ្យមានការលេចឡើងនូវវត្តមានក្រុមហ៊ុនដែលបំរើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនជាច្រើនដូចគ្នា។ ក្នុងចំណោមក្រុមហ៊ុនដែលផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនជាច្រើន ក្រុមហ៊ុន វើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណល ខេមបូឌា គឺជាក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនក្នុងស្រុកដំបូងគេបង្អស់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយបានបង្ហាញវត្តមានក្នុងឆ្នាំ ១៩៩២ ដោយមានទីស្នាក់ការកណ្តាលនៅអាគារហុងកុងសេនធើរ ដែលស្ថិតនៅតាមបណ្តោយផ្លូវសុធារស ក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ។ ក្រុមហ៊ុននេះបានចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដោយរក្សាជំហរដ៏រឹងមាំក្នុងការផ្តល់ជូននូវសេវាកម្មដែលប្រកបទៅដោយសុវត្ថិភាព ផ្តល់នូវទំនុកចិត្តជូនអតិថិជន ផ្តល់នូវអ្វីដែលជាតម្រូវការរបស់អតិថិជនតាមដែលអាចធ្វើបាន និងផ្តល់នូវភាពងាយស្រួលដល់អតិថិជន។ អ្វីដែលជាគោលជំហរពិសេសទៀតនោះគឺ ដំណើរការការងារត្រូវប្រកបដោយស្តង់ដារខ្ពស់ លឿនរហ័ស និងអនុលោមស្របទៅតាមបទបញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២.១. ជីវប្រវត្តិក្រុមហ៊ុន

ក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណល ខេមបូឌា អាចនិយាយបានថាជាក្រុមហ៊ុនមួយដែលស្ថិតនៅក្នុង បណ្តុំនៃក្រុមហ៊ុនជាច្រើនដែលត្រូវបានស្គាល់ថា WorldBridge Group of Companies។ ក្រុមហ៊ុននេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដំបូងក្នុងតួនាទីជាក្រុមហ៊ុនដែលបំរើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូននៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩២ ដោយលោកឧកញ៉ា សៀ ឫទ្ធី។ ក្រោយមកទៀត ក្រុមហ៊ុននេះក៏បានពង្រីកខ្លួនជាបន្តបន្ទាប់ជាមួយនឹងវិស័យធំៗផ្សេងទៀតជាច្រើនរួមមាន ក្រុមហ៊ុនអចលនទ្រព្យ ក្រុមហ៊ុនភេសជ្ជៈ និងចំណីអាហារ ធនាគារជាដើម។ ក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណល ខេមបូឌា ដែលហៅកាត់ថា WIC ជាក្រុមហ៊ុនដំបូងដែលត្រូវបានបង្កើតក្នុងបណ្តាក្រុមហ៊ុនក្នុង WorldBridge Group of Companies។ ដោយសារតែបទពិសោធន៍ជា Logistic Officer របស់លោកឧកញ៉ា សៀ ឫទ្ធី កាលពីឆ្នាំ ១៩៩០ ទើបធ្វើឲ្យលោកមានការយល់ដឹងច្បាស់អំពីវិស័យនេះ ដែលធ្វើឲ្យការគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនមានភាពរលូន និងរីកចម្រើនដល់សព្វថ្ងៃនេះផងដែរ។ ថ្វីត្បិតតែកាលពីពេលដែលក្រុមហ៊ុនត្រូវបានកកើតដំបូង វិស័យនេះហាក់បីដូចជាមិនទាន់ត្រូវបានគេស្គាល់ និងមិនសូវមានទីផ្សារកំពុងមែនប៉ុន្តែសព្វថ្ងៃវិស័យនេះកំពុងតែមានការវិវត្តន៍ទៅមុខជាលំដាប់ខណៈសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកកាន់តែទូលាយ។

២.២. ឈ្មោះ និងទីតាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន

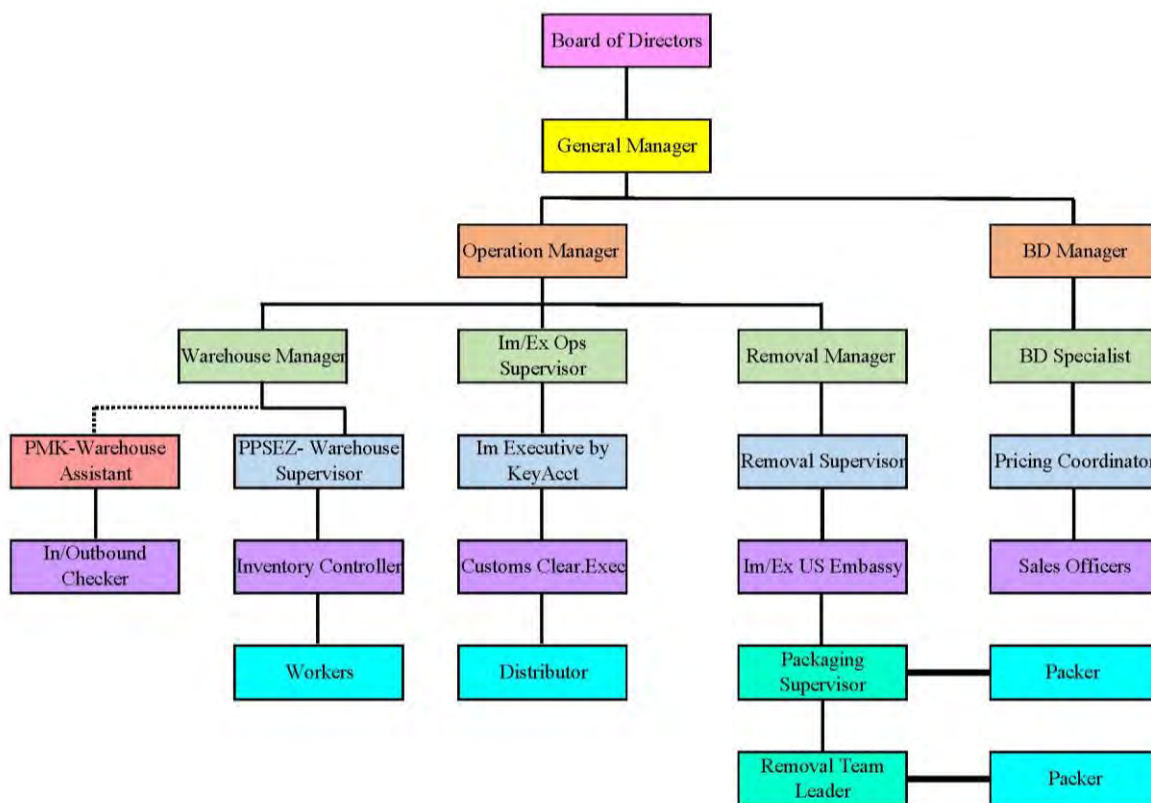

ឈ្មោះរបស់ក្រុមហ៊ុនគឺ WorldBridge International Cambodia ដែលផ្តុំឡើងដោយពាក្យសំខាន់ៗពីរគឺ World និង Bridge។ World សំដៅលើពិភពលោករបស់យើង ចំណែកឯពាក្យ Bridge សំដៅលើស្ពានសម្រាប់ចំណងជីវិតក្នុងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត។ ហេតុដូច្នេះហើយឈ្មោះរបស់ក្រុមហ៊ុនចង់សំដៅលើការផ្តល់សេវាកម្មទូទាំងពិភពលោក និងជាស្ពានសម្រាប់ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិពីប្រទេសមួយទៅកាន់ប្រទេសមួយទៀតនៅលើពិភពលោក។ សម្រាប់ពាក្យស្លោករបស់ក្រុមហ៊ុនផ្ទាល់គឺ Bridge To The World ដែលមានន័យថាជាស្ពានទៅកាន់ពិភពលោក សំដៅទៅលើការទំនាក់ទំនងសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលមានលទ្ធភាពអាចប្រតិបត្តិការបានទៅគ្រប់ទីកន្លែងនៅលើសកលលោក។

ក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយមានទីតាំងដំបូងស្ថិតនៅអាគារហុងកុងសេនធើរ ដែលស្ថិតនៅតាមបណ្តោយផ្លូវសុធារស ហើយក្រោយមកទៀត ក្រុមហ៊ុនក៏បានផ្លាស់ប្តូរទីតាំងមកនៅអាគារមួយកន្លែង ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅតាមបណ្តោយផ្លូវសម្តេចប៉ាន ជាប់នឹងកែងស្តុបសាលាចតុមុខ។ ក្នុងអំឡុងខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ក្រុមហ៊ុនក៏បានផ្លាស់ប្តូរទីតាំងម្តងទៀតមកកាន់អាគារដ៏ប្រីដស្វហូ ផ្លូវរដ្ឋសភាជាតិ ភូមិ ១៤ សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញដែលជាអាគារដែលខ្ពស់ រហូតដល់ ៤០ជាន់។ សម្រាប់ក្រុមហ៊ុននេះផ្ទាល់គឺស្ថិតនៅជាន់ទី ៣៨ ក្នុងចំណោម ៤០ជាន់នៃអាគារ។ សម្រាប់លេខទូរស័ព្ទក្នុងការទាក់ទងគឺ (+៨៥៥)២៣ ២២ ៤៤ ៥២ រីឯគេហទំព័រសម្រាប់ការស្វែងរកព័ត៌មានរបស់ក្រុមហ៊ុនគឺ www.worldbridge.com.kh។ ក្រៅពីនេះ អ្នកដែលមានបំណងចង់ធ្វើការទំនាក់ទំនងទៅកាន់ក្រុមហ៊ុនក៏អាចធ្វើការទាក់ទងតាមរយៈអ៊ីម៉ែល customservice@worldbridge.com.kh ផងដែរ។

២.៣. រចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុន

ក្រុមហ៊ុន វើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណល ខេមបូឌា ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងទាំងស្រុងដោយ លោកឧកញ៉ា សៀ ឬទ្ធី ដែលជាអ្នកស្ថាបនិកក្រុមហ៊ុននេះផ្ទាល់ និងជាអ្នកត្រួតពិនិត្យរាល់សកម្មភាពការងារ ចំណុចត្រូវកែតម្រូវ បទបញ្ញត្តិផ្សេងៗក្នុងក្រុមហ៊ុន និងជាអ្នកដែលកំណត់នូវទិសដៅសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនផងដែរ។ លោកតែងតែស្វែងរកវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗដែលអាចធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុននិងបុគ្គលិករីកចម្រើនបាន។ បន្ទាប់ពីការសាកសួរអំពីរចនាសម្ព័ន្ធពីសំណាក់អ្នកគ្រប់គ្រងទូទៅនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនរួចមក ក៏មានអ្នកកាន់តួនាទីផ្សេងៗទៀតដើម្បីសម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការការងារក្នុងក្រុមហ៊ុន ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធដូចដែលបានគូសតាងក្នុងតារាងខាងក្រោមដោយផ្អែកលើតារាងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុន៖

(គូសតាងដោយអ្នកស្រាវជ្រាវដោយផ្អែកទៅតាមតារាងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុន)

២.៤. ទស្សនៈវិស័យរបស់ក្រុមហ៊ុន

ទស្សនៈវិស័យរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបែងចែកចេញជា ២ ដោយទស្សនៈវិស័យទីមួយគឺសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន WorldBridge Group of Companies និងទស្សនៈវិស័យទីពីរគឺសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណល ខេមបូឌា។ ទស្សនៈវិស័យរបស់ WorldBridge Group of

Companies គឺជាការក្លាយខ្លួនទៅជាអ្នកដែលផ្តល់នូវដំណោះស្រាយសម្រាប់បញ្ហាផ្សេងៗ និងជាអ្នកចាប់ផ្តើមដំណើរការ និងដឹកនាំនូវគម្រោងធំៗ ដែលឈានមុខគេក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ដល់ភាគីសងខាងរួមមានក្រុមហ៊ុន និងប្រទេសជាតិទាំងមូល។ ចំណែកឯទស្សនៈវិស័យរបស់ក្រុមហ៊ុន វើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា គឺជាការផ្តល់នូវសេវាកម្មដែលមានភាពងាយស្រួល មិនស្មុគស្មាញសម្រាប់អតិថិជនគ្រប់រូបដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍នូវអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ។

ទន្ទឹមជាមួយនឹងទស្សនៈវិស័យនេះ ក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា ក៏មាននូវបេសកកម្មមួយចំនួនខាងក្រោម៖

- + ចែករំលែកនូវទស្សនៈវិស័យសម្រាប់ការរីកចម្រើន និងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់អតិថិជន
- + ផ្តល់ឲ្យអតិថិជននូវបទពិសោធន៍ល្អៗ
- + ផ្តល់ជូនអតិថិជននូវថ្លៃចំណាយលើប្រតិបត្តិការដែលសមរម្យអាចទទួលយកបាន
- + បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកឲ្យមានទេពកោសល្យ និងសមត្ថភាពខ្ពស់។

២.៥. តួនាទី និងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន

ក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា ជាក្រុមហ៊ុនមួយដែលផ្តល់នូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ទំនិញគ្រប់ប្រភេទរួមមានទំនិញដែលជាប់ពន្ធអាករ និងទំនិញដែលរួចពន្ធអាករផងដែរ។ លើសពីនេះ ក្រុមហ៊ុននេះក៏ជាភ្នាក់ងារក្នុងការប្រឹក្សាយោបល់ទាក់ទងនឹងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មផងដែរ។ បន្ថែមពីនេះទៀត ក្រុមហ៊ុននេះក៏ដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ពីរផងដែរគឺអ្នកសម្របសម្រួលរៀបចំឯកសារសម្រាប់បញ្ជូនទំនិញជាមួយគយ និងជាអ្នករៀបចំ គ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យការដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ពាណិជ្ជអន្តរជាតិផងដែរ។

ទាក់ទងនឹងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា គឺមានច្រើន ដែលអាចនិយាយបានថាក្រុមហ៊ុនបានផ្គត់ផ្គង់ស្ទើរតែគ្រប់សកម្មភាពដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការដឹកជញ្ជូន និងបំពេញនូវសេចក្តីត្រូវការរបស់អតិថិជន ដែលរួមមានការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវគោក ផ្លូវទឹក និងផ្លូវអាកាស។ សេវាកម្មដ៏ច្រើនរបស់ក្រុមហ៊ុនមានដូចតទៅ៖

- + Air Freight: សំដៅលើការផ្តល់នូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ដែលក្នុងនោះមាន៖
 - Service Door to Door: ជាសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនពីកន្លែងរបស់អ្នកលក់ ទៅកាន់គោលដៅចុងក្រោយ ពោលគឺកន្លែងរបស់អ្នកទិញ។

⁹ <https://www.worldbridge.com.kh/pages.php?id=3> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៦ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩)

- Import and Export Document Clearance Service: សំដៅលើសេវាកម្មក្នុងការរៀបចំឯកសារពាក់ព័ន្ធចាំបាច់ផ្សេងៗ សម្រាប់បញ្ជូនទំនិញពីគយនៅឯអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ ទាំងក្នុងការធ្វើការនាំចេញ និងនាំចូលតាមរយៈផ្លូវអាកាស។
- + Sea Freight: ជាការផ្តល់នូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញឆ្លងពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយតាមរយៈកប៉ាល់ ឬផ្លូវទឹកដែលក្នុងនោះមានដូចជា៖
- Booking Shipping Line and Container: ជាសេវាកម្មក្នុងការកក់នូវទូរកុងធីន័រ និងកប៉ាល់សម្រាប់ធ្វើការនាំចេញ
 - Service Door to Door: សំដៅលើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញសម្រាប់អតិថិជនពីកន្លែងរបស់អ្នកលក់ទៅកាន់កន្លែងរបស់អ្នកទិញ។
 - Less Container Load (LCL): សំដៅលើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ទំនិញរាយតាមផ្លូវទឹក ដែលមានន័យថាក្នុងទូរកុងធីន័រមួយដែលដឹកដោយកប៉ាល់ មានទំនិញដែលជារបស់ម្ចាស់ច្រើន។ ពេលកប៉ាល់ទៅដល់គោលដៅចុងក្រោយ ទំនិញទាំងនោះនឹងត្រូវបែងចែកតាមម្ចាស់ទំនិញ។
 - Full Container Load (FCL): សំដៅលើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ទំនិញដែលមានម្ចាស់តែម្នាក់តាមផ្លូវទឹក ដែលមានន័យថាម្ចាស់ទំនិញបានកក់ទូរកុងធីន័រទៅតាមទំហំដែលទំនិញត្រូវការទាំងមូលដោយមិនមានទំនិញរបស់ម្ចាស់ទំនិញផ្សេងៗទៀតឡើយ។ ទំហំកុងធីន័រអាចមាន ទំហំ ២០ហ្វីត និង៤០ហ្វីតជាដើម។
 - Import and Export Document Clearance Service: ជាសេវាកម្មក្នុងការរៀបចំនូវឯកសារចាំបាច់ដែលត្រូវប្រើប្រាស់ ក្នុងការបញ្ជូនទំនិញពីគយនៅតាមចំណតដែលកប៉ាល់ចុះចត និងទំលាក់ទំនិញផងដែរ។
- + Land/Sea Freight: ជាការផ្តល់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញដោយប្រើប្រាស់មធ្យោបាយពីរប្រភេទគឺតាមផ្លូវគោក និងផ្លូវទឹក ដែលមានន័យថា៖
- ទំនិញអាចត្រូវបានដឹកតាមរយៈផ្លូវគោកទៅដល់កំពង់ផែនៃប្រទេសថៃ ឬប្រទេសវៀតណាម រួចធ្វើការផ្ទេរទំនិញដាក់លើកប៉ាល់ រួចដឹកទំនិញបន្តតាមរយៈផ្លូវទឹកទៅកាន់គោលដៅផ្សេងៗលើពិភពលោកដូចជា ប្រទេសភីលីពីនជាដើម។

- ផ្ទុយទៅវិញ សេវាកម្មនេះមានលក្ខណៈត្រលប់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការនាំចូល ដោយទំនិញអាចត្រូវបានដឹកពីប្រទេសនានាលើសកលលោក ហើយចុះចតនៅកំពង់ផែរបស់ប្រទេសវៀតណាមជាមុន រួចទើបដឹកបន្តតាមផ្លូវគោកមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា។

+ Land/Air Freight: ជាសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញឆ្លងប្រទេសតាមរយៈមធ្យោបាយពីរប្រភេទដែរ គឺប្រើប្រាស់មធ្យោបាយផ្លូវគោក និងផ្លូវអាកាស ដោយសេវាកម្មនេះអាចមានពីរបែប៖

- ការដឹកជញ្ជូនទំនិញត្រូវចាប់ផ្តើមដោយការដឹកតាមផ្លូវគោកដល់គោលដៅទីមួយគឺព្រលានយន្តហោះនៃប្រទេសថៃ រួចផ្ទេរទំនិញដាក់លើយន្តហោះ ដើម្បីដឹកបន្តទៅកាន់គោលដៅចុងក្រោយ។
- ការដឹកជញ្ជូនទំនិញត្រូវចាប់ផ្តើមដោយការដឹកតាមផ្លូវគោកដូចគ្នា តែគោលដៅទីមួយគឺព្រលានយន្តហោះនៃប្រទេសវៀតណាម រួចផ្ទេរទំនិញដាក់លើយន្តហោះ ដើម្បីដឹកបន្តទៅកាន់គោលដៅចុងក្រោយ។

+ Sea/Air Freight: ជាសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនដោយប្រើប្រាស់មធ្យោបាយផ្លូវទឹក និងផ្លូវអាកាស៖

- ប្រភេទទីមួយ គឺទំនិញត្រូវបានដឹកចេញពីកំពង់ផែភ្នំពេញទៅកាន់គោលដៅទីមួយគឺព្រលានយន្តហោះនៃប្រទេសវៀតណាម មុននឹងបន្តតាមយន្តហោះទៅប្រទេសជាគោលដៅចុងក្រោយ។
- ប្រភេទទីពីរ គឺទំនិញត្រូវបានដឹកចេញពីកំពង់ផែព្រះសីហនុទៅកាន់គោលដៅទីមួយរួមមានព្រលានយន្តហោះនៃប្រទេសសិង្ហបុរី ម៉ាឡេស៊ី ថៃជាដើម មុននឹងបន្តតាមយន្តហោះទៅប្រទេសជាគោលដៅចុងក្រោយ។

+ Local and Cross Border Trucking: ជាការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមរយៈផ្លូវគោកដោយមានទាំងប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការនាំចេញ និងការនាំចូលផងដែរ។

- សម្រាប់ការនាំចេញ៖
 - វេចខ្ចប់ទំនិញ និងលើកទំនិញឡើងលើទូរកុងធីន័រ
 - រក្សាសុវត្ថិភាពទំនិញ ដោយការភិប seal របស់ក្រុមហ៊ុន
 - ធ្វើការដឹកជញ្ជូនទំនិញទៅដល់ប្រទេសថៃដែលជាគោលដៅរបស់អ្នកទិញ
- សម្រាប់ការនាំចូល៖
 - ធ្វើការដឹកជញ្ជូនទំនិញពីប្រទេសថៃមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា
 - ទំលាក់ទំនិញដែលបានមកដល់គោលដៅពីទូរកុងធីន័រ

- + Warehousing: ជាសេវាកម្មមួយដែលជួយក្រុមហ៊ុន ឬរោងចក្រក្នុងការរក្សាទុក ឬស្តុកទុកនូវទំនិញដែលនឹងត្រូវប្រើពេលក្រោយ ដោយក្រុមហ៊ុនមានឃ្លាំងសម្រាប់រក្សាទុកទំនិញ។
- + Inventory Management: ត្រូវបានស្គាល់ថាជាសេវាកម្មក្នុងការត្រួតពិនិត្យនូវសារពើភ័ណ្ឌជូនដល់អតិថិជនរបស់ក្រុមហ៊ុនផងដែរ។ ការគ្រប់គ្រងសារពើភ័ណ្ឌ សំដៅលើការត្រួតពិនិត្យមើលនូវទ្រព្យសម្បត្តិដែលហៅថា non-capital assets របស់ក្រុមហ៊ុនដូចជាភាគហ៊ុនជាដើម។
- + Removal Service/ Packing and Unpacking Service: សំដៅលើសេវាកម្មក្នុងការដេញដូរទំនិញ និងដឹកទំនិញដែលដេញដូរហើយ និងធ្វើការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងទំនិញពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយ។ ទំនិញនឹងត្រូវបានដេញដូរដោយការយកចិត្តទុកដាក់ពីសំណាក់បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុនដែលមានជំនាញ និងបទពិសោធន៍ គួបផ្សំនឹងការប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនជាជំនួយផង នឹងជួយឲ្យអតិថិជនចំណេញពេលវេលាផងដែរ។
- + Customs Clearance Services: សំដៅលើសេវាកម្មក្នុងការរៀបចំឯកសារដើម្បីបញ្ជូនទំនិញពីគយទាំងក្នុងប្រតិបត្តិការនាំចេញ និងប្រតិបត្តិការនាំចូល។ សេវាកម្មនេះអាចចាត់ទុកថាជាសេវាកម្មទូទៅមួយដែលរាល់ក្រុមហ៊ុនដែលមានតួនាទីផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតែងតែមានជានិច្ច។
- + សេវាកម្មផ្សេងៗ:
 - ជួយក្រុមហ៊ុន ឬរោងចក្រ សហគ្រាសក្នុងការរៀបចំឯកសារដើម្បីស្នើសុំ CDC
 - ជួយក្រុមហ៊ុន ឬរោងចក្រ សហគ្រាសក្នុងការរៀបចំឯកសារស្នើសុំ CO នៅឯក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។

២.៦. ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក និងអតិថិជន

ក្នុងក្រុមហ៊ុនមួយ បុគ្គលដែលសំខាន់បំផុតដែលជាគោលដៅក្នុងការបង្កើតប្រាក់ចំណេញឲ្យក្រុមហ៊ុនគឺ អតិថិជន ក៏ប៉ុន្តែបុគ្គលដែលសំខាន់បំផុតគឺបុគ្គលិកដែលបំរើការក្នុងក្រុមហ៊ុននោះទេ ដែលពួកគេជាអ្នកដែលដើរតួនាទីក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយអតិថិជន និងជួយរក្សាទុកអតិថិជនផងដែរ។ ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុននីមួយៗអាចមានលក្ខណៈខុសៗគ្នាតាមក្រុមហ៊ុន តែក្នុងគោលបំណងរួមមួយ គឺលើកទឹកចិត្តបុគ្គលិកឲ្យខិតខំធ្វើការ និងព្យាយាមរក្សា និងបំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជន។

- + ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិកនៅក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា

ក្នុងការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិកនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា គឺមានការចែងអំពីអាកប្បកិរិយាដែលបុគ្គលិកគួរតែមាន អាកប្បកិរិយាក្នុងពេលធ្វើការ ឬនៅកន្លែងធ្វើការ

ក៏ដូចជា អត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗសម្រាប់បុគ្គលិក។ ចំពោះបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់បុគ្គលិកម្នាក់ៗគឺ មានការអត់ធ្មត់ មិនឆេវឆាវ ចិត្តល្អ ចេះជួយអ្នកដទៃ ឬដៃគូសហការការងារ សុភាពរាបសារ មិន និយាយស្តីក្រអើតក្រទម ឬមិនសមរម្យទៅកាន់អតិថិជន និងមិត្តរួមការងារឡើយ។ ចំណែកឯនៅ ក្នុងបរិស្ថាន ឬបរិយាកាសការងារ បុគ្គលិកតម្រូវឲ្យខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើការ មិនឲ្យមានការនិយាយ គ្នាលឺៗ ដែលបង្កជាការរំខានដល់អ្នករួមការងារ និងតម្រូវឲ្យមានការស្លៀកពាក់ឲ្យបានសមរម្យ តាមការកំណត់ ឬឯកសណ្ឋានរបស់ក្រុមហ៊ុន។ ការស្រង់វត្ថុមានរបស់បុគ្គលិកត្រូវបានធ្វើឡើង តាមរយៈការស្ដេនកាតរបស់ខ្លួនរៀងរាល់ម៉ោងចូល និងម៉ោងចេញពីធ្វើការ។ ជាទូទៅ បុគ្គលិក ចាប់ផ្ដើមការងារនៅម៉ោង ៨:០០ព្រឹក រហូតដល់ម៉ោង ១២:០០ថ្ងៃត្រង់ ដោយមានរយៈពេលសម្រាក ចំនួន ១ម៉ោង ៣០នាទី មុននឹងបន្តការងារពីម៉ោង ១:៣០ រសៀលរហូតដល់ម៉ោង ៥:៣០ នាទី ល្ងាច ដោយមានរយៈពេល ៥ថ្ងៃ ពេលគឺពីថ្ងៃច័ន្ទ ដល់ថ្ងៃសុក្រ។ ដោយឡែក សម្រាប់ថ្ងៃសៅរ៍ បុគ្គលិកត្រូវមកធ្វើការមួយព្រឹកដោយគិតចាប់ពីម៉ោង ៨:០០ព្រឹករហូតដល់ម៉ោង ១២:០០រសៀលប៉ុណ្ណោះ។

ទាក់ទងជាមួយនឹងអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗ ដែលបុគ្គលិកទទួលបានពីក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិន ធ្វើណេសិនណល ខេមបូឌាមានដូចជាការឈប់សម្រាកទៅតាមប្រតិទិន ការទទួលបាននូវប្រាក់ ខែទី ១៣ ប្រាក់រង្វាន់ប្រចាំឆ្នាំ ក៏ដូចជាការតម្លើងប្រាក់បៀវត្សដល់បុគ្គលិកផងដែរ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុនក៏ទទួលបាននូវធានារ៉ាប់រង និងការបណ្តុះបណ្តាលការងារផងដែរ។ លើសពីនេះ ទៅទៀត នៅរាល់ពេលចុងឆ្នាំ តាមផ្នែកនីមួយៗ ក៏មានការរៀបចំនូវកម្មវិធីដប់លៀងទៀតផង។ បន្ថែមពីកម្មវិធីដប់លៀង ក្រុមហ៊ុនក៏បានបង្កើតនូវដំណើរកំសាន្តប្រចាំឆ្នាំ ដែលអាចជាដំណើរ កំសាន្តក្នុងស្រុក ឬទៅក្រៅប្រទេស ដោយការចំណាយផ្សេងៗជាបន្ទុករបស់ក្រុមហ៊ុនផ្ទាល់។

ក្រៅពីអត្ថប្រយោជន៍ទាំងនេះ ក្រុមហ៊ុនក៏បានបង្កើតនូវសកម្មភាពមួយដែលជាការរឹតចំណង មិត្តភាពរបស់ក្រុមការងារផង និងជួយរក្សាសុខភាពឲ្យក្រុមការងារផង គឺការលេងកីឡាបាល់ទាត់ ជារៀងរាល់ល្ងាចថ្ងៃពុធ និងរសៀលថ្ងៃសៅរ៍ ដែលមានការចូលរួមពីបុគ្គលិកក្រុមហ៊ុនផ្ទាល់។ ពេលខ្លះ ការប្រកួតកីឡាបាល់ទាត់ក៏អាចកើតមានឡើងរវាងក្រុមការងារ វើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធ្វើណេសិន ណល ខេមបូឌា ជាមួយនឹងក្រុមការងារផ្សេងដែលស្ថិតក្រោម WorldBridge Group of Companies ទៀតផង ដែលការប្រកួតនេះមានបំណងបង្កើតចំណងមិត្តភាពរវាងក្រុមមួយ និងក្រុមមួយទៀត។

ដោយសារតែអត្ថប្រយោជន៍ដ៏ច្រើនបែបនេះ ទើបបុគ្គលិកក្នុងក្រុមហ៊ុនត្រូវបានជំរុញ លើក ទឹកចិត្តក្នុងការបំពេញការងាររបស់ខ្លួនឲ្យបានល្អបំផុត ក្នុងការរក្សាអតិថិជនជូនក្រុមហ៊ុន ក៏ដូចជា រក្សាចំណូលរបស់ក្រុមហ៊ុនផងដែរ។

+ ការគ្រប់គ្រងអតិថិជននៅក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា

អស់រយៈពេលប្រមាណជា ២៧ឆ្នាំហើយដែលក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា បានចាប់ផ្តើមដំណើរការក្នុងការបំរើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនជូនដល់អតិថិជនជាច្រើន។ ក្នុងនោះផងដែរ អតិថិជនដែលបានប្រើប្រាស់នូវសេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនតាំងពីថ្ងៃទីមួយនៃការចាប់ដំណើរការ ក៏នៅតែប្រើប្រាស់សេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុននេះដដែល។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ ក្រុមហ៊ុននេះក៏បានផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញសម្រាប់អង្គការ និងស្ថានទូតមួយចំនួនផងដែរ¹⁰។ មូលហេតុដែលជាកត្តាជំរុញឲ្យក្រុមហ៊ុនទទួលបានអតិថិជនច្រើន និងរក្សាបាននូវអតិថិជនរបស់ខ្លួនតាំងពីថ្ងៃដំបូងមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះគឺមកពីការផ្តល់នូវទំនុកចិត្តខ្ពស់ដល់អតិថិជន សេវាកម្មប្រកបដោយភាពងាយស្រួល មិនសុំប្រាក់ស្មុគស្មាញច្រើន សេវាកម្មរហ័ស ការធ្វើការប្រកបដោយការយល់ដឹងច្បាស់លាស់ពីដំណើរការ និងអ្វីដែលពិសេសគឺក្រុមហ៊ុន ក៏ដូចជាបុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានទទួលការលើកទឹកចិត្តឲ្យបំរើការងារឲ្យអស់ពីចិត្តជូនក្រុមហ៊ុន និងព្យាយាមអស់ពីលទ្ធភាពក្នុងការបំពេញនូវតម្រូវការរបស់អតិថិជន។

២.៧. ការសិក្សាអំពីសក្តានុពលរបស់ក្រុមហ៊ុន

ក្នុងការបំពេញតួនាទីជាភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនទំនិញក្នុងប្រតិបត្តិការនាំចេញ និងនាំចូលសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិមិនមែនជាកាតព្វកិច្ចងាយស្រួលនោះទេ ព្រោះប្រតិបត្តិការនេះទាមទារឲ្យអ្នកកាន់ការងារមានការយល់ដឹង ឬជំនាញច្បាស់លាស់អំពីដំណើរការ ការយល់ដឹងពីពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និងសិក្សាអំពីបទបញ្ញត្តិផងដែរទើបអាចធ្វើឲ្យប្រតិបត្តិការបានជោគជ័យ។

ជាក់ស្តែង ក្រុមហ៊ុនបានបង្កើតឡើងតាំងពីឆ្នាំ ១៩៩២ ដែលបានផ្តល់នូវការបំរើសេវាកម្មដល់អតិថិជនជាមួយនឹងជំនាញច្បាស់លាស់ និងទំនុកចិត្ត។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រុមហ៊ុនបានវិវត្តន៍ខ្លួនយ៉ាងខ្លាំង ដែលមកដល់បច្ចុប្បន្នបានក្លាយជា WorldBridge Group of Companies ដែលប្រមូលផ្តុំដោយក្រុមហ៊ុនជាច្រើនដែលមានដូចជាក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ ក្រុមហ៊ុនម្ហូប និងភេសជ្ជៈ ក្រុមហ៊ុនអចលនទ្រព្យ និងធនាគារជាដើម។ ការវិវត្តន៍នេះសបញ្ជាក់ថាការគ្រប់គ្រងក្នុងក្រុមហ៊ុនពិតជាមានសក្តានុពលពិតមែន ដែលអាចផ្តល់នូវការរីកចម្រើនយ៉ាងនេះ។

¹⁰ <https://www.worldbridge.com.kh/pages.php?id=5> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៦ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩)

ជំពូកទី ៣

**ប្រតិបត្តិការ និងដំណើរការ
នាំចេញ និងនាំចូលទំនិញ
តាមផ្លូវអាកាស**

ជំពូកទី៣

ប្រតិបត្តិការ និងដំណើរការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាស

៣.១. ប្រព័ន្ធច្បាប់សម្រាប់ការនាំចេញ និងការនាំចូល

៣.១.១. បទបញ្ញត្តិសម្រាប់គយ

ច្បាប់ស្តីពីគយ បានចែងនូវចំណុចសំខាន់ៗជាច្រើនក្នុងការអនុវត្តនូវសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន ទំនិញសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិឲ្យបានស្របទៅតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយ ច្បាប់ទាំងនោះក៏បានបែងចែកទៅតាមមាត្រាផងដែរ។ មាត្រាដែលសំខាន់ហើយអ្នកដែលបម្រើ សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនគួរតែស្វែងយល់មានដូចជាមាត្រា១ មាត្រា៥ មាត្រា៦ មាត្រា១០ មាត្រា១៦ជា ដើម ដែលមាត្រាទាំងនេះបានចែងដូចតទៅ¹¹៖

- + មាត្រា ១៖ បទបញ្ញត្តិសម្រាប់គយមាត្រា ១ មានគោលបំណងដូចតទៅ៖
 - ផ្តល់សិទ្ធិគ្រប់គ្រង ត្រួតពិនិត្យ ប្រមូលពន្ធអាករ និងកម្រៃផ្សេងៗលើទំនិញនាំចេញឬនាំ ចូល
 - ផ្តល់សិទ្ធិដាក់បទបញ្ញត្តិលើការចរាចរ ការធ្វើសន្និធិ និងការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់នៃទំនិញ នាំចូល ឬនាំចេញ
 - ជំរុញការបង្ការ និងបង្ក្រាបអំពើល្មើស និងអំពើរំពឹង
 - ចូលរួមអនុវត្តគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជា ណាចក្រកម្ពុជា
 - ជំរុញនូវការអនុវត្តតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ និងការអនុវត្តប្រសើរដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការ ត្រួតពិនិត្យគយ និងការសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម។
- + មាត្រា ៥៖ បទបញ្ញត្តិស្តីពីគយក្នុងមាត្រា ៥ បានចែងដូចខាងក្រោម៖
 - ទំនិញនាំចេញ ឬនាំចូលទាំងអស់គឺជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។
 - ទំនិញទាំងឡាយដែលចូលមកក្នុង ឬចេញពីដែនគយត្រូវជាប់ពន្ធនាំចូល ឬនាំចេញ និង អាករដូចមានចែងក្នុងតារាងពន្ធគយ។ បែបបទស្តីពីការរៀបចំ និងការអនុវត្តតារាងពន្ធគយ ត្រូវចែងលំអិតនៅក្នុងអនុក្រឹត្យ។

¹¹ ព្រះបរមរាជក្រឹត្យ, ច្បាប់ស្តីពីគយ, (ភ្នំពេញ៖ ព្រះបរមរាជក្រឹត្យ, ២០០៧) ១-១២, អាចរកបាននៅ <https://www.moc.gov.kh/Portals/0/Docs/OfficialDocs/Law%20on%20Customs-20180209094739706.pdf> (ចូល ទស្សនាថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩)

- ក្នុងករណីមានពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ជាតិរាប់បញ្ចូលទាំងករណីមានភាពអាសន្ន រាជរដ្ឋាភិបាលអាចចេញបញ្ជាឱ្យរដ្ឋាករទាំងស្រុង ឬភាគខ្លះនូវពន្ធ និងអាករលើទំនិញសម្រាប់ជាតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងរដ្ឋាករនាំចេញ ឬការនាំចូលនូវទំនិញប្រភេទខ្លះ។

+ មាត្រា ៦៖ ក្នុងមាត្រា ៦ នៃបទបញ្ញត្តិសម្រាប់គយមានសេចក្តីរៀបរាប់ដូចខាងក្រោម៖

ពន្ធគយអនុគ្រោះអាចផ្តល់ជូនបានប្រសិនបើមានចែងក្នុងការសន្យាកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិសញ្ញា ឬអនុសញ្ញាអន្តរជាតិដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចូលរួម។ ពន្ធគយអនុគ្រោះដែលចេញមកពីកាតព្វកិច្ចក្រោមការសន្យា កិច្ចព្រមព្រៀង សន្តិសញ្ញា ឬអនុសញ្ញាអន្តរជាតិទាំងនេះត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

+ មាត្រា ១០៖ សម្រាប់បទបញ្ញត្តិស្តីពីគយមាត្រា ១០គឺពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូលដូចជា៖

ទំនិញនាំចូលទាំងអស់ត្រូវបានរាយការណ៍នៅការិយាល័យគយ ឬទីកន្លែងផ្សេងទៀតទៅតាមការកំណត់របស់នាយកទីចាត់ការគយ និងរដ្ឋាករ។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុអាចចេញប្រកាសកំណត់ពេលវេលា របៀបរបប តម្រូវការឯកសារ កាលៈទេសៈ និងការលើកលែងនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការរាយការណ៍ពីទំនិញនាំចូល។

+ មាត្រា ១៦៖ មាត្រា ១៦ ចែងទាក់ទងនឹងការនាំចេញដែលមានអត្ថន័យដូចជា៖

ទំនិញគ្រប់ប្រភេទដែលនាំចេញត្រូវរាយការណ៍នៅការិយាល័យគយ ឬទីកន្លែងណាមួយតាមការកំណត់របស់នាយកទីចាត់ការគយ និងរដ្ឋាករ។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុអាចចេញប្រកាសកំណត់ពេលវេលា របៀបរបប តម្រូវការឯកសារ កាលៈទេសៈ និងការលើកលែងមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងការរាយការណ៍ ចរាចរ សន្និធិ និងការដឹកជញ្ជូនទំនិញទាំងឡាយដែលត្រូវនាំចេញ។

បុគ្គលគ្រប់រូបដែលរាយការណ៍ពីទំនិញក្រោមបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះត្រូវ៖

ក. ឆ្លើយនូវការពិតចំពោះរាល់សំណួរដែលសួរដោយមន្ត្រីគយពាក់ព័ន្ធនឹងទំនិញរបស់ខ្លួន

ខ. បង្ហាញនូវទំនិញទាំងឡាយតាមរបៀបដែលកំណត់ដោយនាយកទីចាត់ការគយ និងរដ្ឋាករសម្រាប់ធ្វើអធិការកិច្ចនៅពេលដែលមន្ត្រីគយតម្រូវ

ក្រៅពីមាត្រាទាំងអស់នេះក៏នៅមានមាត្រាមួយចំនួនទៀតដែលសំខាន់ៗក្នុងការប្រើប្រាស់សម្រាប់ការនាំចេញ និងការនាំចូលដែលមាននៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីគយ។

៣.១.២. ប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិសម្រាប់គយ

៣.១.២.១. ក្រុមហ៊ុនដែលធ្វើការនាំចូលថ្មី (New Importer)

New Importer ឬអ្នកនាំចូលថ្មីសំដៅលើរោងចក្រ ឬសហគ្រាសថ្មីដែលទើបតែបង្កើតឡើងអមជាមួយនឹងគោលបំណងចម្បងមួយ គឺការនាំចូលទំនិញ ឬសំភារៈប្រើប្រាស់ផ្សេងៗដែលអាចមានដូចជាគ្រឿងម៉ាស៊ីន ម៉ូទ័រជាដើម។ ក្នុងករណីនេះ ក្រុមហ៊ុនដែលជា New importer ត្រូវតម្រូវឲ្យមានការចុះឈ្មោះដែលហៅថា New importer registration ជាចាំបាច់នៅគយ។ ជាទូទៅ ក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសដែលបង្កើតថ្មីតែងតែបានចុះឈ្មោះនៅឯក្រសួងពាណិជ្ជកម្មដែលអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេអាចធ្វើអាជីវកម្មស្របច្បាប់បាន ក៏ប៉ុន្តែពួកគេពុំមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើការនាំចូលទំនិញបានទេ លុះត្រាតែពួកគេបានចុះឈ្មោះជាអ្នកនាំចូលទំនិញថ្មីរួចរាល់។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះផងដែរ ដោយសារតែពួកគេជាក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសថ្មី ពួកគេអាចទទួលបានសិទ្ធិក្នុងការស្នើសុំការរួចពន្ធនាំចូល និងពន្ធបន្ថែម(VAT) បានអាស្រ័យលើការសម្រេចចិត្តរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្នុងដំណើរការនៃការចុះឈ្មោះជាអ្នកនាំចូលថ្មី ជាទូទៅក៏តម្រូវឲ្យមានការសំភាសន៍ជាមួយក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសថ្មីផងដែរ។ ការសំភាសន៍នេះមិនសំដៅលើការសំភាសន៍ជាមួយម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនផ្ទាល់តែម្តងទេ តែក៏អាចជាបុគ្គលដែលតំណាងឲ្យម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនក៏បានដែរ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនមានភារកិច្ចរវល់ច្រើន។ អ្នកដែលទទួលសិទ្ធិក្នុងការសំភាសន៍ជំនួសឲ្យម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនអាចជាជនជាតិខ្មែរ ឬបើជាជនបរទេសក៏តម្រូវឲ្យមានអ្នកជំនួយក្នុងការបកប្រែម្នាក់ទៅជាមួយក្នុងពេលសំភាសន៍ផងដែរ។ សំណួរដែលអាចចោទសួរក្នុងពេលសំភាសន៍មិនមែនជាសំណួរពិបាកអ្វីទេ គឺអាចជាសំណួរទាក់ទងនឹងព័ត៌មានទូទៅផ្ទាល់របស់ក្រុមហ៊ុននោះ ដូចជាប្រភេទទំនិញដែលនឹងនាំចូល ឈ្មោះក្រុមហ៊ុនជាដើម។ តាមរយៈការសម្ភាសជាមួយបុគ្គលិកដែលកំពុងតែប្រតិបត្តិការជាមួយក្រុមហ៊ុនដែលជា New Importer ផ្ទាល់បានឲ្យដឹងថា ឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងការផ្ទេរសិទ្ធិពីម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនមកកាន់អ្នកត្រូវចូលសំភាសន៍មានដូចជា៖

- លិខិតស្នើសុំ ដែលរៀបចំដោយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនមួយច្បាប់ដោយមានត្រារបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មីនោះ រួមជាមួយនឹងហត្ថលេខារបស់អ្នកតំណាងដែលមានឈ្មោះលើប័ណ្ណប៉ាតង់និងហត្ថលេខារបស់អ្នកតំណាងដែលត្រូវទៅសំភាសន៍

- លិខិតឆ្លងដែនរបស់បុគ្គលដែលមានឈ្មោះនៅលើ M&A មួយច្បាប់ដោយមានការបោះត្រារបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មីនោះ

- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណរបស់ជនជាតិខ្មែរដែលនឹងធ្វើការសំភាសន៍មួយច្បាប់អមជាមួយនឹងត្រារបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មី

ខាងលើនេះ គឺជាឯកសារដែលតម្រូវឲ្យមានដើម្បីធ្វើការផ្ទេរសិទ្ធិសម្រាប់អ្នកទៅសំភាសន៍នៅគយ ក៏ប៉ុន្តែសម្រាប់ការចុះឈ្មោះជា New Importer ដើម្បីមានសិទ្ធិក្នុងការនាំចូលទំនិញវិញ គឺមានការទាមទារនូវឯកសារផ្សេងៗដូចខាងក្រោម៖

- លិខិតសំណើរសុំបញ្ចូលឈ្មោះក្រុមហ៊ុនក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដើម្បីបំពេញបែបបទបញ្ចេញទំនិញពីគយ ដែលរៀបចំដោយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនចំនួនពីរច្បាប់ដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងត្រារបស់ក្រុមហ៊ុននោះ និងហត្ថលេខារបស់បុគ្គលតំណាងដែលមានឈ្មោះលើប័ណ្ណប៉ាតង់ ឬមានឈ្មោះលើ M&A។ សំណើរនេះបង្ហាញពីព័ត៌មានមួយចំនួនដូចជានាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន ទីតាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន លេខលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យបើកក្រុមហ៊ុនរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម លេខវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មកន្លែងបញ្ចេញទំនិញជាដើម។

- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម (VAT) មួយច្បាប់ដោយមានការបោះត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន និងមានការបញ្ជាក់ពីសាលាក្រុងភ្នំពេញផងដែរ។

- ប័ណ្ណប៉ាតង់ មួយច្បាប់ដែលមានបោះត្រារបស់ក្រុមហ៊ុនដោយមានការបញ្ជាក់ពីសាលាក្រុងភ្នំពេញ

- ឯកសារ MOC សំដៅលើវិញ្ញាបនបត្រដែលបញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្មចំនួនមួយច្បាប់ជាមួយនឹងត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន និងការបញ្ជាក់ពីសាលាក្រុងភ្នំពេញ។

- លិខិតឆ្លងដែន ឬអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណរបស់បុគ្គលដែលតំណាង ឬបុគ្គលដែលមានឈ្មោះលើប័ណ្ណប៉ាតង់ ឬ M&A ចំនួនមួយច្បាប់ជាមួយត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន

- វិក័យបត្រចំនួនមួយច្បាប់ ជាមួយត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន

- បញ្ជីវេចខ្ចប់ចំនួនមួយច្បាប់ ជាមួយត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន

- Bill ចំនួនមួយច្បាប់ ដោយមានត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន

- M&A ដែលសំដៅលើលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលបង្ហាញប្រាប់ពីទិន្នន័យរបស់អ្នកចូលហ៊ុនទាំងអស់ក្នុងក្រុមហ៊ុនដែលក្នុងនោះមានបញ្ជាក់ពីឈ្មោះម្ចាស់ភាគហ៊ុន ចំនួនភាគរយជាដើម ដោយឯកសារនេះតម្រូវឲ្យមានមួយច្បាប់ ហើយមានការបោះត្រារបស់ក្រុមហ៊ុននៅគ្រប់ទំព័រទាំងអស់។
- Logo ឬនិមិត្តសញ្ញាតំណាងសម្រាប់សម្គាល់ក្រុមហ៊ុន ដែលអាចជារូបភាពចំនួនពីរច្បាប់ជាមួយនឹងត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន

ក្នុងករណីឯកសារទាំងអស់ខាងលើត្រូវបានរៀបចំរួចរាល់ និងត្រឹមត្រូវហើយ ឯកសារទាំងអស់នឹងត្រូវបានដាក់នៅគយដើម្បីពិនិត្យ និងទទួលស្គាល់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការចុះឈ្មោះជា New Importer ដែលអាចមានសិទ្ធិក្នុងការនាំចូលទំនិញបាន។

៣.១.២.២. ប្រព័ន្ធអាស៊ីគូដា (ASYCUDA)

អមជាមួយនឹងការចុះឈ្មោះជា New importer ហើយមានន័យថាក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសមានសិទ្ធិក្នុងការនាំចូលទំនិញពិតមែន ប៉ុន្តែកាតព្វកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសនោះមួយទៀត គឺត្រូវចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិគយ ដែលហៅថា Automated System for Customs Data Cambodia¹² ហៅកាត់ថាអាស៊ីគូដា(ASYCUDA)។ ប្រព័ន្ធនេះអនុញ្ញាតឲ្យក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសអាចនាំចូលបាននូវទំនិញ ដោយក្រុមហ៊ុននោះត្រូវចាំបាច់មានឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធ ដើម្បីចារតម្លៃ និងកំណត់ទឹកលុយពន្ធជាដើម។ ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសនោះមិនមានឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធអាស៊ីគូដាទេ នោះក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសនោះក៏មិនអាចនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញបានដែរ។

ក្នុងដំណើរការនៃការដាក់ពាក្យស្នើសុំចូលប្រព័ន្ធអាស៊ីគូដា ឯកសារចាំបាច់ដែលតម្រូវឲ្យមានដើម្បីឲ្យការចុះឈ្មោះបានជោគជ័យមានដូចខាងក្រោម៖

- លិខិតសំណើសុំបង្កើតឈ្មោះក្រុមហ៊ុន ឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ទៅក្នុងប្រព័ន្ធអាស៊ីគូដាដែលរៀបចំដោយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនចំនួនពីរច្បាប់ ដោយមានការបោះត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសថ្មីនោះ ព្រមទាំងហត្ថលេខារបស់បុគ្គលតំណាង ឬអ្នកដែលមានឈ្មោះលើប័ណ្ណប៉ាតង់ ឬលើ M&A។ នៅលើឯកសារសំណើសុំនេះបង្ហាញប្រាប់ពីព័ត៌មានសំខាន់ៗមួយចំនួនសម្រាប់ការចុះឈ្មោះរួមមាននាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន លេខអ.ត.ប និងថ្ងៃចុះលេខ

¹² អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា, ប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មទិន្នន័យគយ, (ភ្នំពេញ៖ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា), <http://www.customs.gov.kh/asycuda-home/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ០១ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៩)

អាស័យដ្ឋានក្រុមហ៊ុន ឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ លេខទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនង និងការធានាអះអាង
របស់ក្រុមហ៊ុនដោយស្របច្បាប់ផងដែរ។

- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ចំនួនពីរច្បាប់ ដោយមានការបញ្ជាក់ពីសាលា
ក្រុងភ្នំពេញ និងមានការបោះត្រាពីក្រុមហ៊ុន
- ប័ណ្ណប៉ាតង់ ចំនួនពីរច្បាប់ដោយមានការបញ្ជាក់ពីសាលាក្រុងភ្នំពេញ និងមានការបោះ
ត្រាពីក្រុមហ៊ុន
- ឯកសារ MOC ដែលសំដៅលើវិញ្ញាបនបត្រដែលបញ្ជាក់ពីការចុះឈ្មោះរបស់សហគ្រាស
ពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្មចំនួនពីរច្បាប់ ដោយមានការបញ្ជាក់ពីសាលាក្រុងភ្នំពេញ និងត្រា
របស់ក្រុមហ៊ុន
- លិខិតឆ្លងដែន ឬអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណរបស់អ្នកតំណាងដែលមានឈ្មោះលើប័ណ្ណប៉ាតង់ ឬ
M&A ចំនួនពីរច្បាប់ដែលមានការបោះត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន។

៣.១.៣. ពន្ធគយកម្ពុជា

+ ពន្ធនាំចូល៖ សម្រាប់ការនាំចូលទំនិញមកពីក្រៅប្រទេសចូលក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាទូទៅ
តម្រូវឲ្យមានការបង់ពន្ធបីប្រភេទដែលក្នុងនោះរួមមានពន្ធនាំចូល (COP) អាករពិសេស (SOP)
និងអាករលើតម្លៃបន្ថែម (VAT) ដែលមានលក្ខណៈដូចតទៅ¹³៖

- ពន្ធនាំចូល (COP)៖

រាល់ទំនិញដែលធ្វើការនាំចូលទាំងអស់ សុទ្ធសឹងតែត្រូវជាប់ពន្ធនាំចូលទាំងអស់
ដោយអត្រាពន្ធទាំងនោះអាស្រ័យទៅលើប្រភេទទំនិញ ដែលបានកំណត់រួចជាស្រេចនៅ
ក្នុងសៀវភៅពន្ធគយ។ អត្រាពន្ធនាំចូលទំនិញអាចមានកំរិតពី ៧%, ១៥%, និង ៣៥%។
ក្នុងករណីពិសេសមួយដែលទំនិញនាំចូលអាចរួចពន្ធមានដូចជាថ្នាំពេទ្យ ម៉ាស៊ីនបូមទឹក
ទូរស័ព្ទសាធារណៈជាដើម។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ទំនិញដែលមានលទ្ធភាពអាចរួចពន្ធនាំចូល អាចមកពីរោងចក្រ ឬ
សហគ្រាសដែលនាំចូលទំនិញបានស្នើសុំនូវការរួចពន្ធសម្រាប់ទំនិញរបស់ពួកគេពីក្រុម

¹³ ពន្ធ និងអាករ, (ភ្នំពេញ៖ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា), <http://www.customs.gov.kh/outline-of-law-on-customs/duties-and-taxes/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ០២ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៩)

ប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ដែលហៅកាត់ថា CDC¹⁴ និងឆ្លងកាត់ការពិនិត្យ និងយល់ស្របពីអគ្គនាយកដ្ឋានគយផងដែរ។ ឈ្មោះ និងទំនិញដែលមាននៅលើបញ្ជី CDC ជាប្រភេទទំនិញដែលរួចពន្ធនាំចូល។ បញ្ជី CDC ជាទូទៅមានសុពលភាពក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ក៏ប៉ុន្តែប្រសិនបើទំនិញដែលមានឈ្មោះលើបញ្ជី CDC មិនទាន់ត្រូវបាននាំចូលអស់ទេ ក្រុមហ៊ុនមានសិទ្ធិស្នើសុំពន្យារបញ្ជី CDC ទៅមួយឆ្នាំទៀត រហូតទាល់តែទំនិញទាំងអស់ត្រូវបាននាំចូល។ បញ្ជី CDC ប្រៀបបាននឹងបញ្ជីកាត់ស្តុកនាំចូលដែរ ព្រោះក្រៅពីបង្ហាញពីឈ្មោះមុខទំនិញហើយ ក៏បង្ហាញពីបរិមាណដែលប្រភេទទំនិញនីមួយៗអាចធ្វើការនាំចូលបានផងដែរ។ បរិមាណរបស់ទំនិញនីមួយៗត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធគយរួចរាល់ហើយ ដូច្នេះនៅពេលដែលមានការនាំចូលប្រភេទណាមួយ បរិមាណនោះនឹងត្រូវទូទាត់ក្នុងប្រព័ន្ធគយ។ ក្នុងករណីទំនិញនោះនាំចូលមកលើសពីបរិមាណដែលបង្ហាញលើបញ្ជី CDC នោះទំនិញនោះត្រូវជាប់ពន្ធធម្មតា។ ឧទាហរណ៍ រោងចក្រ A បានចុះបញ្ជី CDC ក្នុងការនាំចូលនូវឧបករណ៍ម៉ូទ័រចំនួន ៥០គ្រឿង និងសម្ភារៈផ្សេងៗទៀត។ ក្នុងការនាំចូលម៉ូទ័រលើកទីមួយ មានចំនួន ៣៥គ្រឿង ដែលមានន័យថាម៉ូទ័រទាំងនោះរួចពន្ធនាំចូល ហើយស្តុកក្នុងបញ្ជី CDC នៅសល់ ១៥គ្រឿងសម្រាប់ប្រភេទម៉ូទ័រនោះ។ លុះពេលនាំចូលម៉ូទ័រលើកទីពីរ មានរហូតដល់ ២០គ្រឿងដែលលើសពីចំនួនស្តុកនៅសល់ ៥គ្រឿង ដែលមានន័យថាសម្រាប់ម៉ូទ័រ ១៥គ្រឿងគឺរួចពន្ធនាំចូល ចំណែកឯម៉ូទ័រចំនួន ៥គ្រឿងទៀតត្រូវគណនាតាមអត្រាពន្ធនាំចូលធម្មតា។ ហេតុនេះហើយទើបរោងចក្រ ឬសហគ្រាសដែលស្នើសុំ CDC ភាគច្រើនមានការគិតគូរពីអាជីវកម្មរយៈពេលវែងដើម្បីស្នើសុំ CDC មួយ។

- អាករពិសេស (SOP)៖

ក្រៅពីពន្ធនាំចូលទំនិញ ការនាំចូលទំនិញអាចនឹងជាប់នូវអាករពិសេសដែលហៅថា SOP។ អាករពិសេស ជាទូទៅគឺមានសម្រាប់ទំនិញណាដែលមានលក្ខណៈទំនើប ឬប៉ះពាល់ដល់សង្គមជាតិ ហើយអាករពិសេសនេះមានអត្រាខុសៗគ្នាទៅតាមប្រភេទទំនិញផងដែរ។ ទំនិញដែលនាំចូលដោយជាប់នូវអាករពិសេសនេះរួមមានដូចជាស្រា ស្រាបៀរ (២០%) បារី (១៥%)ជាដើម។ ទំនិញមួយប្រភេទទៀតដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាទំនិញដែលជាប់អាករពិសេសនេះគឺទំនិញដែលមានតម្លៃថ្លៃដូចជាថយន្ត ទូរស័ព្ទជាដើម។ ក្រៅពីទំនិញ ក៏មាន

¹⁴ CDC: ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា: ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៤ ក្នុងគោលបំណងសំខាន់គឺការសម្រេចគោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន ដោយមានការគ្រប់គ្រងពីសំណាក់សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែនផ្ទាល់។

សេវាកម្មមួយចំនួនផងដែរដែលជាប់អាករពិសេសនេះ រួមមានសេវាលំហែកំសាន្ត (១០%), ការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស (១០%) និងសេវាទូរស័ព្ទ (៣%)។

- អាករលើតម្លៃបន្ថែម (VAT)៖

ក្រៅពីពន្ធនាំចូល និងអាករពិសេស ការនាំចូលទំនិញត្រូវជាប់ពន្ធមួយទៀតគឺអាករលើតម្លៃបន្ថែម ឬហៅថា VAT។ ទំនិញដែលនាំចូលក្នុងប្រទេសកម្ពុជា សុទ្ធតែជាប់ពន្ធ VAT ក្នុងអត្រាថេរមួយគឺ ១០% ចំពោះរាល់ប្រភេទទំនិញ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដែលទើបតែនឹងបង្កើតឡើងថ្មីក្នុងគោលបំណងធ្វើការនាំចេញ និងនាំចូលគឺមានសិទ្ធិក្នុងការស្នើសុំការរួចពន្ធនេះរយៈពេល ១ឆ្នាំដំបូងសម្រាប់ប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ហើយរោងចក្រ ឬសហគ្រាសក៏អាចស្នើសុំការរួច VAT បន្តទៀតដែរ ប៉ុន្តែការសម្រេចចិត្តអាស្រ័យលើការពិនិត្យ និងពិចារណារបស់គយ។

ទាក់ទងនឹងការលើកលែងចំពោះពន្ធនេះ សេវាកម្មមួយចំនួនក៏ទទួលបានការលើកលែងដែររួមមាន៖

- សេវាប្រៃសណីយ៍សាធារណៈ
- សេវាកម្មរបស់មន្ទីរពេទ្យ និងគ្លីនិក វេជ្ជសាស្ត្រ និងទន្តសាស្ត្រ ពោលគឺការផ្គត់ផ្គង់សេវាបំប៉ន ថែទាំសុខភាព
- សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនដែលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ
- សេវាធានារ៉ាប់រង
- សេវាជាមូលដ្ឋានខាងហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ការនាំចូលសម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដែលរួចពន្ធគយ ក្នុងកម្រិតតម្លៃដែលត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- សកម្មភាពមិនស្វែងរកចំណេញ ដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈដែលត្រូវស្គាល់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ការនាំចូលទំនិញ និងការទិញទំនិញសម្រាប់ ឬដោយបេសកកម្មទូត និងក្នុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា។

ជាមួយ ពន្ធនាំចូល និងអាករលើតម្លៃបន្ថែមអាចជាប្រភេទពន្ធនាំចូលដែលអាចមាន ការលើកលែងបានអាស្រ័យលើការសម្រេចចិត្តពីគយដោយមានការពិចារណាផ្អែកលើកត្តា ផ្សេងៗ ដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រយោជន៍ជាតិ ព្រោះបើការលើកលែងពន្ធកើតមានឡើងច្រើន ពេក វាអាចបណ្តាលឲ្យបាត់បង់ ឬខូចខាតដល់ចំណូលជាតិ ប៉ុន្តែបើការយកពន្ធមានការរឹត បន្តឹងខ្លាំងពេក វាក៏អាចបណ្តាលឲ្យមានការវិនិយោគមានការធ្លាក់ចុះផងដែរ។ ដូច្នេះ គយ ត្រូវមានការពិចារណា និងបែងចែកឲ្យបានច្បាស់លាស់ ថាទំនិញប្រភេទណាត្រូវទទួល បានការលើកលែង និងទំនិញប្រភេទណាខ្លះដែលមិនអាច។ ចំណែករាល់ទំនិញដែល ជាប់អាករពិសេសវិញ គឺមិនអាចទទួលបានការលើកលែងទេ។

+ ពន្ធនាំចេញ៖

ទាក់ទងនឹងការនាំចេញទំនិញពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសផ្សេងៗ ក៏មានការ ជាប់ពន្ធដែរសម្រាប់ប្រភេទទំនិញមួយចំនួនដែលពន្ធនោះហៅថាពន្ធនាំចេញ ក៏ប៉ុន្តែការនាំ ចេញនៅកម្ពុជាពុំជាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមនោះទេ។ ប្រភេទទំនិញមួយចំនួនដែលជាប់ពន្ធ នាំចេញមានដូចជា¹⁵កៅស៊ូនៅ (១០%), ប្រភេទឈើ (៥% ទៅ ១០% អាស្រ័យលើប្រភេទ ឈើ), ប្រភេទត្រី និងសត្វដែលរស់នៅក្នុងទឹក (១០%), ថ្មដែលមានតម្លៃនានា (១០%), ខ្សាច់ (១០%)ជាដើម។ អត្រាពន្ធនាំចេញនៅប្រទេសកម្ពុជាអាចមានចាប់ពី ៥%, ១០%, ១៥%, ២០% និងខ្ពស់បំផុតគឺ ៥០%។

៣.២. តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ (Phnom Penh Special Economics Zone)

តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញដែលប្រែជាភាសាអង់គ្លេសថា Phnom Penh Special Economics Zone ឬហៅកាត់ថា PPSEZ បានចាប់ដំណើរការក្នុងកំឡុងឆ្នាំ ២០០៦¹⁶ ដែលមានទី តាំងស្ថិតនៅលើផ្លូវជាតិលេខ ៥ សង្កាត់កំបូល ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ។ តំបន់សេដ្ឋកិច្ច ពិសេសភ្នំពេញត្រូវបានបង្កើតអមទៅដោយគោលបំណងដ៏សំខាន់ គឺដើម្បីផ្តល់ឱកាសក្នុងការ ប្រកួតប្រជែងជាមួយសេដ្ឋកិច្ចដែលកំពុងតែរីកចម្រើនទូទាំងសកលលោក និងជាពិសេសគឺដើម្បី

¹⁵ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម, *សៀវភៅស្តីពីនីតិវិធីក្នុងការនាំចេញ*, (ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម, ២០០៨), ៨, អាចរកបាននៅ <https://www.moc.gov.kh/Portals/0/Docs/OfficialDocs/Handbook-Export-Prodcedure-Eng.pdf> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៩)

¹⁶ Christopher W. Runckel, *តំបន់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាដើម្បីបំពេញសក្តានុពល*, (Asia-Art, ២០១៦), http://www.business-in-asia.com/cambodia/economic_zones.html (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)

ទាក់ទាញនូវអ្នកវិនិយោគឲ្យកាន់តែច្រើនមកធ្វើការវិនិយោគនៅប្រទេសកម្ពុជា។ យោងទៅតាមរបាយការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបានឲ្យដឹងថា គិតត្រឹមចុងឆ្នាំ ២០១៣ តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសនៃប្រទេសកម្ពុជាបានទាក់ទាញការវិនិយោគប្រមាណជា ១.៦៥ កោដិដុល្លារអាមេរិកជាមួយនឹងគម្រោងចំនួន ១៧២ គម្រោង¹⁷ ព្រមទាំងបានបង្កើតឱកាសការងារជាង ១ សែនកន្លែងដល់ប្រជាជនកម្ពុជាដែលជាការជួយដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិផងដែរ។ មកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ មានក្រុមហ៊ុនជាច្រើនដែលបានមកធ្វើការវិនិយោគក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ ព្រោះតែអត្ថប្រយោជន៍ និងភាពអំណោយផលមួយចំនួន¹⁸ ហើយក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នក៏មានតំបន់សេដ្ឋកិច្ចចំនួន ២២ កន្លែងផងដែរនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

៣.២.១. ភាពអំណោយផលនៃតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ

ភាពអំណោយផលរបស់តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញគឺទាក់ទងនឹងទីតាំង និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលប្រកបដោយស្តង់ដារខ្ពស់ផងដែរ។

+ ទីតាំងអំណោយផល

- មានទីតាំងដែលមានចំងាយពីអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញត្រឹមតែ ៨ គីឡូម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះដែលអាចផ្តល់ភាពងាយស្រួលសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនទំនិញមក ឬទៅអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ
- ស្ថិតនៅចំងាយប្រមាណ ១៨ គីឡូម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះពីចំណុចកណ្តាលនៃទីក្រុងភ្នំពេញ
- ងាយស្រួលក្នុងការចូលទៅដល់កំពង់ផែទន្លេភ្នំពេញ
- តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញមានទីតាំងស្ថិតនៅលើផ្លូវជាតិលេខ ៤ ដែលជាផ្លូវជាតិមួយខ្សែដែលភ្ជាប់ពីភ្នំពេញទៅកាន់ក្រុងព្រះសីហនុដែលជាកំពង់ផែសំខាន់បំផុតរបស់ប្រទេសកម្ពុជា

+ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលប្រកបដោយស្តង់ដារខ្ពស់

- ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលដោយឡែកពីគ្នាដែលមានការផ្គត់ផ្គង់ ២៤ ម៉ោងក្នុង ១ ថ្ងៃ ជារៀងរាល់ថ្ងៃបានគ្រប់គ្រាន់

¹⁷ តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា,

https://en.wikipedia.org/wiki/Special_Economic_Zones_of_Cambodia (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៩)

¹⁸ ការវិនិយោគនៅតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ, <http://www.ppsez.com/en/our-business/ppsez-overview> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៩)

- ប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹកដាច់ដោយឡែកពីគេ
- មានការដោះស្រាយបញ្ហាទឹកមិនស្អាត
- ប្រព័ន្ធទូរគមនាគមន៍ដែលទំនើប និងអាចទុកចិត្តបាន
- + សេវាកម្មផ្សេងៗដែលផ្គត់ផ្គង់ដោយតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ
- ផ្តល់ការចុះឈ្មោះសម្រាប់អាជីវកម្ម
- ពាក្យសុំសម្រាប់ការនាំចេញ និងការនាំចូល
- ការបញ្ចេញទំនិញពីគយ
- មានសុវត្ថិភាព ២៤ម៉ោង
- មានការប្រមូលសម្រាម
- មានអាហារដ្ឋានសម្រាប់អ្នកធ្វើការនៅក្នុងតំបន់
- មានកន្លែងស្នាក់នៅសម្រាប់អ្នកធ្វើការក្នុងតំបន់
- មានការផ្តល់ការពិគ្រោះយោបល់អំពីផ្នែកច្បាប់ រដ្ឋបាល និងគណនេយ្យ

៣.២.២. ក្រុមហ៊ុនដែលបានវិនិយោគក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ

គិតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ មានក្រុមហ៊ុនប្រមាណជា ៨៨ក្រុមហ៊ុនដែលបានវិនិយោគ និងដំណើរការសកម្មភាពនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ។ ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះ មានក្រុមហ៊ុន ដែលផលិតសម្រាប់ការនាំចេញ ខ្លះទៀតជាក្រុមហ៊ុនដែលផលិតសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ក្នុងស្រុក និងខ្លះ ទៀតជាក្រុមហ៊ុនដែលផលិតសម្រាប់ការនាំចេញផង សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ក្នុងស្រុកផង។ ក្រុមហ៊ុន និង រោងចក្រធំៗ ដែលបានវិនិយោគក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញមានដូចជា^{១៩}៖

- + ក្រុមហ៊ុនផលិតភេសជ្ជៈភូកា ភូឡា
- + ក្រុមហ៊ុនរថយន្ត TOYOTA
- + ក្រុមហ៊ុនផលិតគ្រឿងបន្លាស់រថយន្តជេនសូខេមបូឌាខូអិលធីឌី
- + រោងចក្រផលិតឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិចដែលផ្គត់ផ្គង់ទីផ្សារពិភពលោក SVI Cambodia
- + រោងចក្រមីនីបៀ ដែលជារោងចក្រផលិតគ្រឿងបន្លាស់ ម៉ូទ័រ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ទៅកាន់ទីផ្សារ ពិភពលោក

¹⁹ អតិថិជននៅតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ, <http://www.ppsez.com/en/about/customer> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)

+ រោងចក្រ Laurelton Diamonds Cambodia ដែលមានសាខានៅច្រើនប្រទេសលើសកល
លោកដោយរោងចក្រនេះជារោងចក្រកែច្នៃពេជ្រមានតម្លៃ

+ រោងចក្រផលិតទឹកដោះគោ Angkor Milk

+ រោងចក្រផលិតប៊ីចេង AJINOMOTO

+ រោងចក្រផលិតទឹកភេសជ្ជៈ Yeo's និងក្រុមហ៊ុន ព្រមទាំងរោងចក្រជាច្រើនទៀត។

៣.៣. ប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ទាក់ទងនឹងការផ្តល់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូន កត្តាចម្បងដែលពាក់ព័ន្ធគឺកត្តាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។
ប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ច្រើនជាងគេនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការធ្វើ
ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិគឺតាមរយៈផ្លូវគោក ផ្លូវទឹក និងផ្លូវអាកាស²⁰។ សម្រាប់ផ្លូវគោក ភាគច្រើនគឺជា
ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិជាមួយប្រទេសវៀតណាម និងប្រទេសថៃ រីឯប្រទេសដទៃទៀត ភាគ
ច្រើនប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្លូវទឹក និងផ្លូវអាកាស។

៣.៣.១. ប្រព័ន្ធផ្លូវគោក៖ បណ្តាញផ្លូវគោកសំខាន់ៗនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានដូចជា៖

- + ផ្លូវជាតិលេខ ១៖ ជាផ្លូវជាតិដែលភ្ជាប់ពីភ្នំពេញទៅកាន់បាវិត ដោយធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់តាម
ស្ពានអ្នកលៀង និងខេត្តស្វាយរៀង។ ផ្លូវជាតិលេខ ១ មានប្រវែងប្រហែល ១៦៧ គីឡូម៉ែត្រ។
- + ផ្លូវជាតិលេខ ២៖ ជាផ្លូវជាតិដែលភ្ជាប់ពីភ្នំពេញទៅភ្នំជិន ដោយធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់តាមក្រុង
តាខ្មៅ និងខេត្តតាកែវ។ ផ្លូវជាតិលេខ ២ មានប្រវែងប្រហែល ១៣៧ គីឡូម៉ែត្រ។
- + ផ្លូវជាតិលេខ ៣៖ ជាផ្លូវជាតិដែលភ្ជាប់ពីភ្នំពេញទៅកាន់ខេត្តព្រះសីហនុ ដោយធ្វើដំណើរ
ឆ្លងកាត់ខេត្តកំពត។ ផ្លូវជាតិលេខ ៣ មានប្រវែងប្រហែល ២៦០ គីឡូម៉ែត្រ។
- + ផ្លូវជាតិលេខ ៤៖ ជាផ្លូវជាតិដែលភ្ជាប់ពីភ្នំពេញទៅកាន់ខេត្តព្រះសីហនុដូចផ្លូវជាតិលេខ ៣
ដែរប៉ុន្តែធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់តាមខេត្តកំពង់ស្ពឺ ដែលមានប្រវែងប្រមាណ ២៣២ គីឡូម៉ែត្រ។
- + ផ្លូវជាតិលេខ ៥៖ ជាផ្លូវជាតិដែលភ្ជាប់ពីភ្នំពេញទៅកាន់អូរជ្រៅ ដោយធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់
តាមបណ្តាខេត្តមួយចំនួនដូចជាខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តពោធិ៍សាត់ ខេត្តបាត់ដំបង និងខេត្តបន្ទាយ
មានជ័យ។ ផ្លូវជាតិលេខ ៥ មានប្រវែងប្រហែល ៤០៨ គីឡូម៉ែត្រ។
- + ផ្លូវជាតិលេខ ៦៖ ជាផ្លូវជាតិដែលភ្ជាប់ពីព្រែកក្តាមទៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ដោយធ្វើ
ដំណើរឆ្លងកាត់ខេត្តកំពង់ធំ និងសៀមរាប។ ផ្លូវជាតិលេខ ៦ មានប្រវែងប្រហែល ៣៨៦ គីឡូម៉ែត្រ។

²⁰ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ, (ភ្នំពេញ, ២០១៩), <https://opendevelopmentcambodia.net/km/topics/infrastructure/> ចូល
ទស្សនាថ្ងៃទី ២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)

+ ផ្លូវជាតិលេខ ៧៖ ជាផ្លូវជាតិដែលភ្ជាប់ពីស្តុនទៅកាន់ខេត្តស្ទឹងត្រែង ដោយធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់តាមអង្គស្នួល។ ផ្លូវជាតិលេខ ៧ មានប្រវែងប្រហែល ៥៤៣ គីឡូម៉ែត្រ។

ប្រវែងផ្លូវសរុបនៅកម្ពុជាមានប្រវែង ៤៧,២៦៣ គីឡូម៉ែត្រដែលក្នុងនោះ ៧៤% ជាផ្លូវខេត្តនៅតំបន់ជនបទ។ គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០១៣ ផ្លូវជាតិ និងផ្លូវខេត្តប្រវែងប្រហែល ១២,២៣៩ គីឡូម៉ែត្រត្រូវបានគ្រួសត្រាយ ហើយនឹងមានការកែលម្អ និងជួសជុលផ្លូវជនបទបន្ថែមប្រវែងប្រមាណ ៥,១៥០គីឡូម៉ែត្រនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៨។ បច្ចុប្បន្ននេះ ប្រទេសកម្ពុជាមិនទាន់មានផ្លូវល្បឿនលឿន (Highway) នៅឡើយទេ ទោះបីជាមានគម្រោងជាច្រើនឆ្នាំមកហើយក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ នេះក៏មានគម្រោងរបស់ប្រទេសចិនក្នុងការសាងសង់ផ្លូវប្រភេទនេះផងដែរ។

៣.៣.២. ប្រព័ន្ធផ្លូវអាកាស

ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិរបស់ប្រទេសកម្ពុជាមាន ៣កន្លែងដែលសុទ្ធសឹងតែស្ថិតនៅតំបន់សំខាន់ៗដូចជា អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិនៅរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប និងក្រុងព្រះសីហនុផង ត្បិតតែអាកាសយានដ្ឋាននៅខេត្តព្រះសីហនុហាក់ទទួលបានភ្ញៀវទេសចរតិចតួចក៏ដោយ។ នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិទាំងអស់ត្រូវបានកែលម្អ ដោយមានការពង្រីក និងជួសជុលដែលការកែលម្អនេះអាចជាកត្តាមួយដែលជំរុញឲ្យអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិរបស់យើងអាចទទួលបានជើងយន្តហោះពីខាងក្រៅ និងតំបន់អាស៊ានបានច្រើនជាងមុន។

ដោយសារតែអំណោយផលនៃតំបន់ទេសចរណ៍ដ៏ច្រើនរួមមានប្រាង្គប្រាសាទ ឆ្នេរសមុទ្រជាដើមដែលជាកត្តាដែលទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរជាច្រើនឲ្យមកកំសាន្តនៅកម្ពុជា។ ជាក់ស្តែង ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ មានភ្ញៀវទេសចរណ៍បានដល់ ៨,៧៨៦.៨០០ នាក់ដែលមានការកើនឡើងប្រមាណជា ២៥% បើប្រៀបធៀបនឹងចំនួនភ្ញៀវទេសចរក្នុងឆ្នាំ ២០១៦។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើការដឹកជញ្ជូនទំនិញវិញ ការប្រើប្រាស់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសជាទូទៅ ត្រូវចំណាយច្រើនជាងការប្រើប្រាស់សេវាកម្មតាមផ្លូវទឹក ក៏ប៉ុន្តែវាចំណេញពេលវេលាហើយទំនិញឆាប់បានទៅដល់គោលដៅចុងក្រោយផងដែរ។ ជាក់ស្តែង នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ការប្រើប្រាស់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមរយៈផ្លូវអាកាសមានកំណើនរហូតដល់ ៣៥% បើប្រៀបធៀបទៅនឹងទិន្នន័យនៃឆ្នាំ ២០១៦ ដែលចំនួនភាគរយនេះស្មើនឹង ៦៥,០០០ តោនលើសឆ្នាំ ២០១៦។

តាមទិន្នន័យមួយបានបញ្ជាក់ថា នឹងមានក្រុមហ៊ុនចិនមួយដែលនឹងសាងសង់នូវអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិថ្មីមួយដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងស្រុកសូត្រនិគម ហើយមានចំងាយប្រហែល

ជា ៥០ គីឡូម៉ែត្រពីក្រុងសៀមរាប។ ទន្ទឹមនឹងនេះផងដែរ កាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៩ ថ្មីៗនេះ គណៈកម្មាធិការរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីកំណត់ទីតាំងដើម្បីធ្វើការសាងសង់អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិទីពីរនៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញថែមទៀតផង។

៣.៣.៣. កំពង់ផែ

កំពង់ផែគឺជាកន្លែងដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ឲ្យកប៉ាល់មកពីបណ្តាប្រទេសនានាចុះចត ដើម្បីទម្លាក់ទំនិញ។ កំពង់ផែអាចត្រូវបានចាត់ទុកថាជាចំណុចកណ្តាលមួយក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មឆ្លងប្រទេសឲ្យបានជោគជ័យ។ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ប្រទេសកម្ពុជាមានកំពង់ផែអន្តរជាតិចំនួនពីរ គឺកំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ និងកំពង់ផែស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ។

កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ គឺជាកំពង់ផែអន្តរជាតិសមុទ្រជ្រៅ និងជាកំពង់ផែដែលបំរើដល់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិដ៏ធំមួយក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានផ្ទៃដី ១២៥ហិកតា។ គិតចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤ ដល់ឆ្នាំ២០១៨ កំពង់ផែនេះមានការកើនឡើងនូវការផ្ទុកចំនួនកុងតឺន័រជារៀងរាល់ឆ្នាំដែលក្នុងមួយឆ្នាំៗ កើនឡើងជាមធ្យម ១១%។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ កំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុមានទំហំផ្ទុកសរុបរហូតដល់ទៅ ៥.១លានតោន ដែលក្នុងនោះ ៣.៨លានតោនជាទំហំនៃទំនិញនាំចេញទៅបណ្តាប្រទេសលើសកលលោក ចំណែក ១.៣លានតោនទៀតជាទំហំរបស់ទំនិញដែលធ្វើការនាំចូល។ ក្នុងអំឡុងដើមឆ្នាំ ២០១៩ កំពង់ផែនេះមានជម្រៅ ១១ម៉ែត្រ និងផ្ទុកចំនួនកុងតឺន័រប្រមាណ ៤,៥៦០ កុងតឺន័រ។ យ៉ាងណាមិញ ក៏មានមតិភាគច្រើនបានលើកឡើងថាការប្រើប្រាស់កំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ហាក់ដូចជាត្រូវបង់ថ្លៃសេវាកម្មថ្លៃខ្លាំង បើប្រៀបធៀបនឹងកំពង់ផែក្នុងតំបន់អាស៊ី។ សម្រាប់បញ្ហានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានគ្រោងនឹងធ្វើការកាត់បន្ថយនូវតម្លៃសេវាកម្មនៅកំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុ ដើម្បីធ្វើឲ្យកំពង់ផែនេះអាចដណ្តើមយកទីផ្សារប្រកួតប្រជែងបានច្រើន។

កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ ឬផែស្វយ័តភ្នំពេញមានទីតាំងនៅស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល ដែលមានចំងាយប្រមាណជា ៣០គីឡូម៉ែត្រពីរាជធានីភ្នំពេញ។ កំពង់ផែនេះបានបើកដំណើរការនៅក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ ដែលមានជំនួយពីរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសចិន ហើយក៏ជាកំពង់ផែធំទីពីរក្នុងប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ។ គិតចាប់ពីពេលចាប់ដំណើរការ មកដល់ឆ្នាំ ២០១៣ ចំនួនកុងតឺន័រដែលឆ្លងកាត់កំពង់ផែភ្នំពេញបានកើនឡើងជាមធ្យម ១៤.៤% ក្នុងមួយឆ្នាំ។ ផលិតផលនាំចេញសំខាន់ៗដែលត្រូវឆ្លងកាត់កំពង់ផែនេះភាគច្រើនគឺផលិតផលសម្លៀកបំពាក់ និងផលិតផលកសិកម្ម រីឯផលិតផលនាំចូលសំខាន់ៗដែលត្រូវឆ្លងកាត់កំពង់ផែនេះមានដូចជា សម្ភារៈសំណង់ គ្រឿងម៉ាស៊ីន

ដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ រុក្ខាប្រមាញ់ដើមសម្រាប់ប្រើក្នុងឧស្សាហកម្មរ៉ែ និងសម្លៀកបំពាក់ និងទំនិញប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កំពង់ផែស្វ័យភាពពេញ ដែលជាកំពង់ផែទឹកទន្លេមានចម្ងាយ ៣៣០គីឡូម៉ែត្រពីសមុទ្រ ក៏ជាកន្លែងដែលកប៉ាល់ផ្ទុកទំនិញ អាចធ្វើការដឹកជញ្ជូនដល់គោលដៅអន្តរជាតិជាច្រើនដូចជាប្រទេសសិង្ហបុរីជាដើម។ ផែស្វ័យភាពសំខាន់ៗ មានផែស្វ័យភាពតិចស្រូវ ផែស្វ័យភាពអូរ ផែស្វ័យភាពអុយញ៉ុងជាដើម។

៣.៤. ដំណើរការក្នុងការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញតាមរយៈផ្លូវអាកាស

ជាទូទៅ ការនាំចេញ និងការនាំចូលទំនិញអាចជាកត្តាមួយក្នុងការបង្ហាញអំពីសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសជាតិមួយ។ នៅពេលដែលបរិមាណនៃការនាំចេញ ច្រើនជាងបរិមាណនៃការនាំចូលនោះត្រូវបានហៅថា អតិរេកពាណិជ្ជកម្ម ឬជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មដែលមានសញ្ញាវិជ្ជមាន។ ផ្ទុយទៅវិញ សម្រាប់ប្រទេសមួយដែលមានការនាំចូលច្រើនជាងការនាំចេញ នោះត្រូវបានហៅថាឱនភាពពាណិជ្ជកម្ម ឬជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មដែលមានសញ្ញាអវិជ្ជមាន។ សម្រាប់ការនាំចេញ និងការនាំចូលនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ គឺការនាំចេញមាន ១០,០៧៣.១៣លានដុល្លារ និងការនាំចូលមានរហូតដល់ ១២,៣៧១.០១លានដុល្លារ ដែលផ្តល់ឲ្យនូវឱនភាពពាណិជ្ជកម្ម ២,២៩៧.៨៨លានដុល្លារ។

មធ្យោបាយដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងប្រតិបត្តិការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានតាមផ្លូវគោក តាមផ្លូវអាកាស និងតាមផ្លូវទឹក។ ការធ្វើការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវគោក ធ្វើឡើងសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិដែលប្រទេសទាំងពីរមានព្រំប្រទល់ជាប់គ្នា ជាឧទាហរណ៍ការធ្វើការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញរវាងប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសថៃ ឬរវាងប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសវៀតណាមជាដើម។ មធ្យោបាយនេះមិនអាចប្រើប្រាស់បានក្នុងប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិដែលប្រទេសជាដៃគូនៅឆ្ងាយនោះទេ។ ចំពោះមធ្យោបាយដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយក្នុងប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ គឺតាមរយៈផ្លូវអាកាស និងតាមរយៈផ្លូវទឹក។ មធ្យោបាយទាំងពីរនេះសុទ្ធសឹងតែជាមធ្យោបាយដែលគេនិយមជ្រើសរើសប្រើប្រាស់ ដែលពេលខ្លះអាស្រ័យលើប្រភេទទំនិញ រយៈពេលជាដើម។ ការជ្រើសរើសមធ្យោបាយផ្លូវអាកាសភាគច្រើនអាចជាមធ្យោបាយដែលរហ័ស លឿន ដើម្បីឲ្យទំនិញបានទៅដល់ដៃអ្នកប្រើប្រាស់ជាងតាមផ្លូវទឹក។

ជាក់ស្តែង ចំពោះការនាំចេញ និងការនាំចូលតាមផ្លូវទឹក ភាគច្រើនមានការយល់ដឹងច្រើនពីសំណាក់ប្រជាជន ព្រោះមធ្យោបាយនេះអាចចាត់ទុកថាជាមធ្យោបាយទូលំទូលាយ។ ផ្ទុយទៅវិញ

ចំពោះការនាំចេញ និងការនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាសវិញ ហាក់បីដូចជាមិនទាន់មានការយល់ដឹងអំពីដំណើរការ និងប្រតិបត្តិការនៅឡើយទេ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះនឹងលើកបង្ហាញអំពីដំណើរការផ្សេងៗក្នុងការនាំចេញ និងការនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាស។

មុននឹងឈានទៅដល់ការរៀបរាប់អំពីដំណើរការផ្សេងៗក្នុងការនាំចេញ និងការនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ក៏មានពាក្យគន្លឹះសំខាន់ៗ ដែលគួរតែស្វែងយល់ជាមុនដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការយល់ដឹងអំពីការពណ៌នាជាបន្តបន្ទាប់។ ពាក្យគន្លឹះទាំងនោះរួមមាន៖

- + Shipper: សំដៅលើបុគ្គលជាអ្នកលក់ ឬជាអ្នកដែលធ្វើការនាំចេញទំនិញ
- + Consignee: សំដៅលើបុគ្គលដែលជាអ្នកទិញ ឬជាអ្នកនាំចូលទំនិញ
- + MAWB: Master Airway Bill: ជាលេខ bill ដែលចេញដោយក្រុមហ៊ុន airline
- + HAWB: House Airway Bill: ជាលេខ bill ដែលចេញដោយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន
- + Seal: សំដៅលើឧបករណ៍ម៉្យាងដែលប្រៀបបានដូចជា សោរ សម្រាប់កិបទូរកុងតឺន័រ នៅពេលរៀបចំឡើងទំនិញរួចហើយ ត្រូវដឹកចេញពីរោងចក្រ
- + Invoice: បញ្ជីវិក្កយបត្រ ដែលបង្ហាញប្រាប់ពីប្រភេទទំនិញ លេខវិក្កយបត្រ ថ្ងៃធ្វើវិក្កយបត្រ បរិមាណទំនិញ តម្លៃទំនិញក្នុងមួយឯកតា តម្លៃសរុបនៃទំនិញ និងតម្លៃសរុបចុងក្រោយដែលគិតទៅតាមប្រភេទ INCOTERMS
- + Packing List: បញ្ជីវេចខ្ចប់ ជាប្រភេទបញ្ជីដែលរៀបរាប់នូវឈ្មោះទំនិញយ៉ាងលម្អិតទៅតាមការវេចខ្ចប់ដែលក្នុងនោះក៏មានបង្ហាញប្រាប់ពីលេខបញ្ជីវេចខ្ចប់ កាលបរិច្ឆេទនៃការធ្វើបញ្ជីវេចខ្ចប់ ទំងន់សុទ្ធនៃទំនិញ (ទំនិញមិនទាន់វេចខ្ចប់) និងទំងន់សរុប (គិតទាំងសំបកវេចខ្ចប់)
- + Manifest: សំដៅលើបញ្ជីរាយឈ្មោះទំនិញដែលត្រូវលើកឡើងយន្តហោះ ឬទំនិញដែលត្រូវធ្វើការនាំចេញដោយមានបង្ហាញពីចំនួនឯកតានៃទំនិញ ទំងន់សុទ្ធ ទំងន់សរុប ឈ្មោះអ្នកនាំចេញ ឈ្មោះអ្នកនាំចូល ដូចនឹងបញ្ជីវេចខ្ចប់ដែរ តែ Manifest មានបង្ហាញឈ្មោះ Agent ដែលតម្រូវឲ្យមានក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការនាំចេញ និងនាំចូលតាមផ្លូវអាកាស។
- + Agent: ភ្នាក់ងារនៅឯគោលដៅចុងក្រោយដែលទំនិញនឹងត្រូវនាំទៅ ដែលភ្នាក់ងារនេះផ្ទាល់ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់មួយ គឺជាអ្នកទទួលទំនិញពេលដែលទំនិញទៅដល់
- + INCOTERMS: ជាប្រភេទនៃកិច្ចសន្យាសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ដើម្បីកំណត់អំពីកាតព្វកិច្ច និងទំនួលខុសត្រូវរបស់អ្នកលក់ និងអ្នកទិញទៅតាមប្រភេទនៃ terms ដែលអ្នកលក់ និងអ្នកទិញបានជ្រើសរើស

+ Sticker Airline: ជាប្រភេទក្រដាសដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបិទនៅលើទំនិញ ទើបទំនិញអាចធ្វើការនាំចេញបាន។ ក្រដាសនេះត្រូវបានរៀបចំ និងរចនាឡើងដោយក្រុមហ៊ុន airline ហើយបង្ហាញពីលេខ MAWB, ចំនួនបរិមាណទំនិញ និងគោលដៅនៃទំនិញ។ វាជាក្រដាសដែលបញ្ជាក់ប្រាប់ថាទំនិញនោះត្រូវបានដឹកជញ្ជូនដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍មួយណា។

+ Sticker HAWB: ជាប្រភេទក្រដាសដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបិទលើទំនិញ ដើម្បីធ្វើការនាំចេញដូចគ្នានឹង Sticker Airline ដែរ តែ Sticker HAWB នេះត្រូវបានរៀបចំ និងរចនាដោយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន ហើយបង្ហាញនូវលេខ HAWB, បរិមាណទំនិញ និងគោលដៅទំនិញ។ វាជាក្រដាសដែលបញ្ជាក់ប្រាប់ថាទំនិញ និងឯកសារត្រូវបានរៀបចំដោយក្រុមហ៊ុនណា។

៣.៤.១. ដំណើរការក្នុងការនាំចេញទំនិញតាមផ្លូវអាកាស

តាមរយៈការសាកសួរពីបុគ្គលិក ដែលកាន់ការងារទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការនាំចេញទំនិញតាមផ្លូវអាកាសផ្ទាល់ នៅក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការនាំចេញទំនិញទៅបណ្តាប្រទេសនានាពីសំណាក់អ្នកលក់ ទៅកាន់អ្នកទិញតាមមធ្យោបាយយន្តហោះ ឬតាមផ្លូវអាកាស ជាទូទៅ ត្រូវឆ្លងកាត់នូវដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់ដូចរៀបរាប់ខាងក្រោម៖

+ ដំបូងបង្អស់ អតិថិជនរបស់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន ឬជា Shipper នឹងធ្វើការកក់ (Booking) មកកាន់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនដោយបញ្ជាក់ប្រាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដើម្បីនាំចេញ គោលដៅចុងក្រោយនៃទំនិញ ទំងន់របស់ទំនិញ បរិមាណទំនិញ មាឌទំនិញ ឬទំហំរបស់ទំនិញ ប្រភេទ ឬឈ្មោះរបស់ទំនិញ និងជាពិសេសគឺ លក្ខខណ្ឌក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មជាតើប្រតិបត្តិការនេះស្ថិតនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌ terms មួយណាក្នុងចំណោម INCOTERMS ទាំង ១១ចំណុច។

+ បន្ទាប់ពីបានព័ត៌មានពីខាង Shipper រួចមក ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននឹងធ្វើការកក់ទៅកាន់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ ឬក្រុមហ៊ុន airline ដើម្បីយកកន្លែង ឬជើងហោះហើរសម្រាប់ទំនិញដែលនឹងត្រូវធ្វើការនាំចេញនោះ។

+ ក្នុងករណីដែលក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនទទួលបានព័ត៌មានទាក់ទងនឹងជើងហោះហើរសម្រាប់ទំនិញហើយក្រុមហ៊ុននឹងផ្ញើព័ត៌មាននោះទៅកាន់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធសំខាន់ក្នុងការបង់ថ្លៃចំណាយផ្សេងៗសម្រាប់ប្រតិបត្តិការនេះដោយយោងទៅតាមលក្ខខណ្ឌ ឬ term ដែល Shipper និង Consignee បានកំណត់។ ក្នុងចំណុចនេះគឺមានន័យថា លក្ខខណ្ឌខ្លះកំណត់ការបង់ថ្លៃចំណាយផ្សេងៗ ជាបន្ទុករបស់ Shipper ស្ទើរតែទាំងស្រុង ឯលក្ខខណ្ឌខ្លះទៀត ការបង់ថ្លៃចំណាយស្ទើរតែទាំងអស់ជាបន្ទុករបស់ Consignee និងលក្ខខណ្ឌខ្លះទៀតក៏មានការបែងចែកការបង់ថ្លៃចំណាយ

មួយផ្នែកទៅលើ និងមួយផ្នែកទៅលើ ដែលហេតុនេះហើយ ទើបតម្រូវឲ្យក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាន ឬការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើបុគ្គលដែលជាអ្នកបង់ថ្លៃចំណាយ។ ចំពោះការបង់ថ្លៃនេះត្រូវចែកជាពីរប្រភេទគឺ Freight Prepaid និង Freight Collect ៖

- Freight Prepaid: ការចំណាយផ្សេងៗជាបន្ទុករបស់ Shipper ដែលក្នុងនោះអាចរួមមាន terms ដូចជា DDU, DDPជាដើម បានសេចក្តីថាក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ដល់ Shipper ក្នុងលក្ខខណ្ឌទាំងនេះ។
- Freight Collect: ការចំណាយក្នុងប្រតិបត្តិការស្ទើរគ្រប់ដំណាក់កាលជាបន្ទុករបស់ Consignee ដែលរួមមានលក្ខខណ្ឌ Ex Workជាដើម មានន័យថាក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាន និងការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ Consignee ក្នុងលក្ខខណ្ឌនេះ។
- សម្រាប់លក្ខខណ្ឌមួយចំនួនដូចជាលក្ខខណ្ឌ CIF និង FOBជាដើម ត្រូវបានបែងចែកទំនួលខុសត្រូវរវាង Shipper និង Consignee ដែលតម្រូវឲ្យក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនមានការយកចិត្តទុកដាក់ដូចគ្នា។
- + ក្រោយពីផ្ញើព័ត៌មានជើងហោះហើរទៅកាន់រោងចក្រ ឬសហគ្រាសដែលជាអតិថិជនរួច ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវធ្វើការស្នើសុំនូវ Invoice និង Packing list សម្រាប់ទំនិញនាំចេញដែល Invoice និង Packing list នោះគឺជា Draft ឬទិន្នន័យដែលព្រាងទុក មិនទាន់ប្រាកដពីសំណាក់រោងចក្រ ឬសហគ្រាសនោះ។
- + បន្ទាប់មក ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនធ្វើ Sticker airline ទៅតាមចំនួនបរិមាណនៃទំនិញដែលនឹងនាំចេញ អមជាមួយព័ត៌មាន ឬទិន្នន័យផ្សេងៗ ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើក្នុងសំណុំឯកសារពន្យល់ពាក្យគន្លឹះ។
- + ក្រោយមកទៀត ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននឹងធ្វើ House Airway Bill សម្រាប់ធ្វើការបញ្ជូញទំនិញពីគយ។ ក្នុងការធ្វើ HAWB សម្រាប់បញ្ជូញទំនិញពីគយនេះ គឺប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដែលបង្ហាញនៅលើ Invoice និង Packing list ដែលទទួលបានពី Shipper។ នៅពេលដែល Draft HAWB សម្រាប់បញ្ជូញទំនិញពីគយត្រូវបានធ្វើរួចរាល់ហើយ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននឹងផ្ញើឯកសារនោះទៅកាន់អ្នកដែលត្រូវបំពេញតួនាទីក្នុងការបញ្ជូញទំនិញពីគយ។
- + ការបញ្ជូញទំនិញពីគយក៏ត្រូវបានបែងចែកចេញជាពីរករណីផងដែរ គឺករណីរោងចក្រ ឬសហគ្រាសនាំចេញជារោងចក្រ ឬសហគ្រាសដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស និងរោងចក្រ

ឬសហគ្រាសដែលស្ថិតនៅក្រៅតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស ដែលករណីទាំងពីរនេះមានលក្ខណៈខុសគ្នាដូចតទៅ៖

- សម្រាប់ការបញ្ចេញទំនិញពីគយចំពោះរោងចក្រ ឬសហគ្រាសក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសគឺធ្វើឡើងជាមួយគយក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសផ្ទាល់ ដោយរៀបចំបញ្ចប់ឯកសារសម្រាប់ការបញ្ចេញទំនិញ និងកិប Seal បន្ទាប់ពីការត្រួតពិនិត្យរបស់គយក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសរួច ហើយ និងធ្វើការដឹកចេញពីតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសទៅកាន់អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់ការបញ្ចេញទំនិញពីគយនៅអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញទៀតនោះទេ។
- សម្រាប់ការបញ្ចេញទំនិញពីគយចំពោះរោងចក្រ ឬសហគ្រាសក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស គឺធ្វើឡើងជាមួយគយនៅអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ ដោយមានការត្រួតពិនិត្យពីគយនៅទីនោះ ហើយមិនមានការកិប Seal ក្នុងអំឡុងពេលដែលទំនិញបានដឹកចេញពីក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសនោះទេ។
- + នៅពេលដែលឡានបានដឹកទំនិញមកដល់អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននឹងធ្វើការទាក់ទងទៅក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ ដើម្បីឲ្យមកពិនិត្យទំនិញ ដោយមានការវាស់ទំហំ និងថ្លឹងរកទម្ងន់ទំនិញជាថ្មី
- + នៅពេលដែលខាងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍បានធ្វើការពិនិត្យនូវទំនិញ និងវាស់ទំហំទំនិញរួចរាល់ ពួកគេនឹងធ្វើការផ្ញើនូវទិន្នន័យថ្មីសម្រាប់ទំនិញនោះមកកាន់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន រួចហើយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននឹងបន្តផ្ញើទិន្នន័យនោះទៅឲ្យខាង Shipper ដើម្បី confirm ថាទទួលបានដែរឬទេ។ ជាទូទៅ សម្រាប់ទម្ងន់របស់ទំនិញអាចមានការប្រែប្រួលក្នុងពេលថ្លឹងនៅក្នុងរោងចក្រ ឬសហគ្រាស ដែលជាទិន្នន័យទំនិញមកពី Shipper និងក្នុងពេលថ្លឹងនៅអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញដែលទិន្នន័យគឺបានមកពីក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍។ ក្នុងករណីនេះ យើងនឹងធ្វើការជ្រើសរើសយកទម្ងន់ដែលធ្ងន់ជាង ដែលភាគច្រើនគឺទម្ងន់ទំនិញដែលថ្លឹងដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍។
- + នៅពេលដែលខាងរោងចក្រ ឬសហគ្រាសទទួលស្គាល់ទិន្នន័យថ្មីរួចហើយ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននឹងធ្វើ Final HAWB ដែលជា HAWB សម្រេចចុងក្រោយដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យតាមការយល់ព្រមពីរោងចក្រ ឬសហគ្រាស។
- + ក្រោយពីបញ្ចប់ការរៀបចំឯកសារ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននឹងធ្វើការ Pre-alert ឬផ្ញើឯកសារភ្ជាប់តាមអ៊ីម៉ែលនូវឯកសារមួយចំនួនរួមមាន MAWB, Final HAWB, Manifest, Invoice, Packing

list ជាដើមទៅកាន់ agent ឬភ្នាក់ងារនៅគោលដៅចុងក្រោយដែលទំនិញត្រូវធ្វើការនាំចេញ ដើម្បីឲ្យពួកគេប្រើប្រាស់ក្នុងការទទួលទំនិញពេលដែលទំនិញទៅដល់គោលដៅ។

+ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនក៏ធ្វើការផ្ញើនូវ Final HAWB ទៅកាន់ Shipper ផងដែរ ដើម្បីទុកជាឯកសារយោង។

+ បន្ទាប់មកទៀត ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវរៀបចំឯកសារចាំបាច់ផ្សេងៗ ដូចជា Final HAWB, Manifest, Invoice, Packing list, CO (ក្នុងករណីបើមាន) ដាក់ចូលក្នុងសាមីងកសារ ដោយមានកិប MAWB ពីខាងក្រៅដើម្បីផ្ញើទៅឲ្យក្រុមហ៊ុន airline។

+ ពេលទទួលបានឯកសារសាមីងហើយ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍នឹងធ្វើការទុកដាក់សាមីងកសារនោះក្នុងប្រអប់សុវត្ថិភាពមួយដែលហៅថា Security Box ដែលមានឯកសាររបស់ទំនិញផ្សេងៗទៀត ដើម្បីដឹកទៅគោលដៅចុងក្រោយ និងទាក់ទង agent នៅគោលដៅចុងក្រោយឲ្យទៅដកឯកសារនោះនៅ Counter ពេលទំនិញទៅដល់។

+ ជាចុងក្រោយ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវធ្វើការ follow up ជាមួយនឹងទំនិញ ដោយធ្វើការទាក់ទងទៅកាន់ agent ឬក្រុមហ៊ុនairline ថាតើទំនិញបានទៅដល់គោលដៅហើយឬនៅ ហើយតើ agent បានរៀបចំឯកសារ និងធ្វើការបញ្ចេញទំនិញ និងដឹកជញ្ជូនទំនិញទៅឲ្យ consignee ហើយឬនៅ។ ក្នុងករណីទំនិញបានទៅដល់គោលដៅរបស់ consignee ហើយបានធ្វើការបញ្ចេញទំនិញរួចរាល់ សន្មតថាការនាំចេញទំនិញបានបញ្ចប់។

៣.៤.២. ដំណើរការក្នុងការនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាស

ជាមួយនឹងការសម្ភាសជាមួយបុគ្គលិក ដែលកាន់ការងារសម្រាប់ការនាំចូលទំនិញនៅក្នុងក្រុមហ៊ុន នៅក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការនាំចូលទំនិញដែលមកពីបណ្តាប្រទេសនានា មកកាន់អ្នកទិញនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈមធ្យោបាយផ្លូវអាកាស នោះក្រុមហ៊ុនដែលផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូន ហាក់ដូចកំពុងបំពេញតួនាទីជាភ្នាក់ងារ ឬagent នៅគោលដៅចុងក្រោយនៃទំនិញ។ ដំណើរការដែលប្រព្រឹត្តទៅសម្រាប់ការនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាសមានដូចខាងក្រោម៖

+ ដំបូងឡើយ ក្រុមហ៊ុនដែលតំណាងឲ្យ Shipper នៅប្រទេសដែលធ្វើការនាំចេញទំនិញធ្វើការ Pre-alert មកកាន់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននៅប្រទេសយើងដែលត្រូវទទួលតួនាទីបន្ត។ ក្នុងការ Pre-alert នេះគឺមានភ្ជាប់នូវឯកសារដែលចាំបាច់មួយចំនួនដូចជា MAWB, HAWB, Manifest, Invoice, Packing List ជាដើម។

+ បន្ទាប់ពីទទួលបានការ Pre-alert ក្រុមហ៊ុននឹងធ្វើការពិនិត្យមើលទិន្នន័យនោះ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា ក្នុងប្រតិបត្តិការនាំចូលទំនិញ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនអាចទទួលកាតព្វកិច្ចពីរប្រភេទ គឺទីមួយ ជាអ្នកទទួលកាតព្វកិច្ច Handling និងទីពីរជាអ្នកទទួលភារកិច្ចបញ្ចេញទំនិញពីគយ និងដឹកដល់គោលដៅចុងក្រោយ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ក្នុងការពិនិត្យមើលទិន្នន័យដែល Pre-alert មកក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវពិនិត្យឲ្យច្បាស់ពីតួនាទីរបស់ខ្លួន រួចធ្វើការទាក់ទងទៅកាន់ Consignee ដើម្បីបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់ថាក្រុមហ៊ុននោះគ្រាន់តែកាន់ការងារ Handling ឬជាអ្នកបញ្ចេញទំនិញពីគយ។

+ ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនគ្រាន់តែជាបុគ្គលដែលកាន់ការងារ Handling ប៉ុណ្ណោះទេ នោះដំណើរការបន្តបន្ទាប់មានដូចតទៅ៖

- ក្រុមការងាររបស់ក្រុមហ៊ុនទៅដកយកឯកសារផ្សេងៗដែលខាងប្រទេសនាំចេញបានធ្វើមកជាមួយទំនិញនៅឯអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ ដោយឯកសារទាំងនោះរួមមាន MAWB (ដែលមានបញ្ជាក់ឈ្មោះរបស់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន), HAWB, Manifest, Invoice, Packing List, CO(បើមាន)។
- ដោយនៅលើឯកសារ MAWB បានបញ្ជាក់ឈ្មោះក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន កាតព្វកិច្ចបន្ទាប់របស់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវធ្វើលិខិតមួយដែលហៅថា លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិពីក្រុមហ៊ុនទៅឲ្យខាង Consignee ដើម្បីឲ្យ Consignee មានសិទ្ធិក្នុងការទទួលភារកិច្ចបន្ត គឺការបញ្ចេញទំនិញពីគយ។
- ក្នុងករណីដែលក្រុមហ៊ុនគ្រាន់តែជាអ្នក Handling ភារកិច្ចបន្តក្នុងការបញ្ចេញទំនិញពីគយ គឺអាស្រ័យទៅលើការជ្រើសរើសរបស់ Consignee ថាឲ្យទៅក្រុមហ៊ុនណាជាអ្នកទទួលខុសត្រូវបន្ត។
- បន្ទាប់ពីការផ្ទេរសិទ្ធិហើយ ក្រុមហ៊ុនដែលកាន់ Handling ក៏អស់កាតព្វកិច្ច ហើយរង់ចាំឲ្យ Consignee មកបង់ថ្លៃ agency fee ជាការស្រេច។

+ ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនដើរតួនាទីជាអ្នកបញ្ចេញទំនិញពីគយ នោះដំណើរការបន្តបន្ទាប់មានដូចជា៖

- ធ្វើការពិនិត្យនូវរាល់ឯកសារដែលបាន Pre-alert មក
- រៀបចំឯកសារដែលចាំបាច់ត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងការបញ្ចេញទំនិញពីគយមានដូចជា Invoice, Packing List, HAWB, ប័ណ្ណ Patent, ប័ណ្ណ VAT, លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិពីក្រុមហ៊ុនទៅកាន់អ្នកដែលដើរតួនាទីក្នុងការបញ្ចេញទំនិញនៅឯអាកាសយានដ្ឋានភ្នំពេញផងដែរ

- បន្ទាប់មក រៀបចំឯកសារទាំងនោះដាក់ក្នុងសាមីដើម្បីយកទៅឲ្យ Consignee ចុះហត្ថលេខា និងបោះត្រាទទួលស្គាល់នៅលើឯកសារទាំងនោះ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា ឯកសារទាំងនោះត្រូវរៀបចំជាចំនួនច្បាប់ខុសៗគ្នា៖

- Invoice ចំនួន ៤ច្បាប់
- Packing List ចំនួន ៤ច្បាប់
- HAWB ចំនួន ៤ច្បាប់
- ប័ណ្ណ Patent ចំនួន ២ច្បាប់
- ប័ណ្ណ VAT ចំនួន ២ច្បាប់
- លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ ចំនួន ១ច្បាប់

- ស្របពេលជាមួយគ្នា ក្រុមហ៊ុនដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការបញ្ចេញទំនិញត្រូវធ្វើការចារតម្លៃទឹកលុយពន្ធនៅក្នុងប្រព័ន្ធគយ ដែលហៅថា Customs Invoice Evaluation ដើម្បីកំណត់នូវទឹកលុយពន្ធដែលរំពឹងទុកជាមុនសម្រាប់ទំនិញនេះ និងដើម្បីឲ្យគយមានឯកសារក្នុងពេលដែលយើងទៅបញ្ចេញទំនិញ និងបង់ពន្ធផងដែរ។ ក្នុងករណីដែលទំនិញដែលធ្វើការនាំចូល ជាប្រភេទទំនិញរួចពន្ធ នោះមិនចាំបាច់ធ្វើការចារតម្លៃទឹកលុយពន្ធនោះទេ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការចារតម្លៃទឹកលុយពន្ធ ក៏អាចជាកត្តាកំណត់ថាទំនិញអាចធ្វើការបញ្ចេញនៅមាត់ច្រក ឬត្រូវដាក់ឯកសារទាក់ទងនឹងការជាប់ពន្ធនោះនៅអគ្គនាយកដ្ឋានគយកម្ពុជា។ ចំពោះទំនិញប្រភេទខ្លះដែលជាប់ទឹកលុយពន្ធក្រោម ៥០០ដុល្លារ ពេលខ្លះអាចធ្វើការបញ្ចេញនៅមាត់ច្រកបាន ប៉ុន្តែសម្រាប់ប្រភេទទំនិញដែលជាប់ទឹកលុយពន្ធលើស ៥០០ដុល្លារ នោះត្រូវធ្វើឯកសារស្នើសុំដើម្បីទុកនៅអគ្គនាយកដ្ឋានគយ ហើយចំពោះករណីទំនិញមាន CO គឺចាំបាច់ត្រូវតែចារតម្លៃនៅអគ្គនាយកដ្ឋានគយ។

- នៅក្នុងការចារតម្លៃទឹកលុយពន្ធ យើងត្រូវបញ្ចូលនូវព័ត៌មានមួយចំនួនដូចជា ឈ្មោះ និងអាស័យដ្ឋានរបស់ Shipper និង Consignee, លេខ VAT របស់ consignee, ឈ្មោះអ្នកតំណាងជើងសារគយ, កន្លែងបញ្ចេញទំនិញ, Term ដែលប្រើប្រាស់, ប្រភេទរូបិយប័ណ្ណ, លេខកូដទំនិញ, បរិមាណ និងខ្នាតរង្វាស់របស់ទំនិញ, ថ្លៃទំនិញក្នុងមួយឯកតា, ឯកសារដែលប្រើប្រាស់ជាដើម។ ទិន្នន័យដែលបានបញ្ចូលត្រូវទទួលបានការពិនិត្យឲ្យបានច្បាស់លាស់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយជាមុនទើបធ្វើការ Submit ក្នុងប្រព័ន្ធគយ។

- ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រុមហ៊ុនក៏ត្រូវរៀបចំឯកសារដើម្បីសុំ Permit។ ករណីនេះធ្វើឡើងសម្រាប់ទំនិញដែលរួចពន្ធនាំចូល។ ពាក្យសុំ Permit សំដៅលើពាក្យសុំនាំចូលទំនិញ ដែលពន្ធជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ។ ក្នុងការស្នើសុំ Permit នៅអគ្គនាយកដ្ឋានគយត្រូវមានឯកសារមួយចំនួនដូចជា ប័ណ្ណ Patent ចំនួន ១ច្បាប់, លិខិត VAT ចំនួន ១ច្បាប់, Invoice ចំនួន ៤ច្បាប់, Packing List ចំនួន ៤ច្បាប់, HAWB ចំនួន ៤ច្បាប់, លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិពី Consignee ទៅកាន់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន ១ច្បាប់, លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិពីក្រុមហ៊ុនទៅកាន់ជើងសារគយចំនួន ១ច្បាប់, ពាក្យសុំ Permit ចំនួន ១ច្បាប់។ ឯកសារទាំងអស់ត្រូវតម្រូវឲ្យមានការចុះហត្ថលេខា និងបោះត្រា។ សម្រាប់ករណី រោងចក្រ ឬសហគ្រាសនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសវិញ ក៏ទាមទារឲ្យមានការសុំ permit ដូចគ្នា ប៉ុន្តែធ្វើសម្រាប់គយនៅក្នុងតំបន់មួយច្បាប់ ដូចគ្នានឹងរោងចក្រ ឬសហគ្រាសនៅក្រៅតំបន់ដែរ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ សម្រាប់ប្រភេទទំនិញដែលជាប់ពន្ធវិញ គឺមិនចាំបាច់មានការធ្វើការស្នើសុំ Permit នេះនោះទេ។

- បន្ទាប់ពីការធ្វើលិខិតស្នើសុំ Permit រួចរាល់ហើយ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនត្រូវរៀបចំឯកសារជាបន្តទៀតសម្រាប់ធ្វើការបញ្ជូនទំនិញពីគយ។ ឯកសារមួយចំនួនដែលត្រូវភ្ជាប់ដើម្បីបញ្ជូនទំនិញពីគយរួមមានលិខិតសុំ permit ដែលបានទទួលស្គាល់ពីអគ្គនាយកដ្ឋានគយចំនួន ១ច្បាប់, ប័ណ្ណប៉ាតង់ និង VAT ដែលមានបោះត្រារបស់ក្រុមហ៊ុនដែលជា Consignee ចំនួន ១ច្បាប់ និងលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិពី Consignee មកកាន់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនដែលធ្វើឡើងជាភាសាអង់គ្លេសចំនួន ៣ច្បាប់ ព្រោះបើពុំមានការផ្ទេរសិទ្ធិពី consignee ទេ ក្រុមហ៊ុនមិនអាចទទួលទំនិញបានទេ។ ក្នុងលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិនេះ តម្រូវឲ្យមានការចុះហត្ថលេខា និងត្រារបស់ក្រុមហ៊ុន Consignee។ ចំពោះទំនិញដែលជាប់ពន្ធ ឬទំនិញដែលមិនមានការសុំ Permit នោះត្រូវធ្វើលិខិតចារតម្លៃ ដោយភ្ជាប់ជាមួយ Invoice, Packing list, HAWB ជាដើមដើម្បីដាក់ឲ្យគយទទួលស្គាល់ដែរ។ បន្ទាប់ពីបានការទទួលស្គាល់ពីគយ ការរៀបចំឯកសារក្នុងការបញ្ជូនទំនិញពីគយគឺដូចគ្នានឹងទំនិញដែលរួចពន្ធដែរ។

- ពេលឯកសារសម្រាប់បញ្ជូនទំនិញត្រូវបានរៀបចំរួចរាល់ ឯកសារទាំងនោះត្រូវរៀបដាក់ក្នុងសាមីឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីផ្ញើទៅឲ្យអ្នកដែលត្រូវបញ្ជូនទំនិញនៅឯអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ។

- នៅពេលដែលទំនិញត្រូវបានបញ្ជូនពីគយចប់រួចរាល់ហើយ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនអាចធ្វើការដឹកទំនិញទៅកាន់រោងចក្រ ឬសហគ្រាសដែលជា consignee។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា

សម្រាប់ទំនិញដែលមានតំលៃដូចជាលុយ, ពេជ្រ, និងសត្វដែលមានជីវិតជាដើម គឺទាមទារឲ្យមានការមកទទួលទំនិញឲ្យបានលឿនបំផុត។

- នៅពេលដែលទំនិញត្រូវបានដឹកដល់ទីកន្លែងដែលជាគោលដៅចុងក្រោយរបស់អតិថិជនបានសេចក្តីថាការនាំចេញ និងការនាំចូលសម្រាប់ទំនិញនោះត្រូវបានបញ្ចប់ដោយជោគជ័យ។

ជំពូកទី ៤

**ការវិនិច្ឆ័យ និងពិភាក្សាពី
បញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យ
ដឹកជញ្ជូន**

ជំពូកទី ៤

ការវិភាគ និងពិភាក្សាពីបញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន

៤.១. បញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

ប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលសំខាន់ជាងគេគឺ ប្រព័ន្ធផ្លូវថ្នល់។ ប្រវែងផ្លូវសរុបប្រមាណជា ៤៧,២៦៣ គីឡូម៉ែត្រត្រូវបានសាងសង់ និងចរាចរណ៍។ យើងសង្កេតឃើញថា បណ្តាញផ្លូវសាធារណៈរបស់ប្រទេសកម្ពុជាជាច្រើនខ្សែត្រូវបានទទួលការអភិវឌ្ឍន៍ និងការកសាងជារៀងរាល់ថ្ងៃឥតមានឈប់ឈរ។ ថ្វីត្បិតតែផ្លូវថ្នល់របស់ប្រទេសកម្ពុជាមានការកសាងជារៀងរាល់ថ្ងៃក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែការកសាងហាក់បីដូចជានៅមានការខ្វះខាតនូវគុណភាព និងកម្រិត ស្តង់ដារនៅឡើយ ដែលនាំឲ្យស្ថានភាពផ្លូវថ្នល់មួយចំនួនធំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានការខូចខាតយ៉ាងខ្លាំង និងឆាប់ស៊ីករិចរិលផងដែរ។ ប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាកត្តាដ៏សំខាន់មួយដែលអាចជំរុញឲ្យវិស័យដឹកជញ្ជូនអាចមានការអភិវឌ្ឍន៍ និងរីកចម្រើនទៅមុខបាន។

៤.២. បញ្ហាសុវត្ថិភាពក្នុងការធ្វើដំណើរ

បញ្ហាសុវត្ថិភាពក្នុងការធ្វើដំណើរសំដៅលើគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ ដែលកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលនៃការដឹកជញ្ជូនទំនិញ។ គ្រោះថ្នាក់ទាំងនោះអាចកើតឡើងបណ្តាលមកពីកត្តាចម្បងពីរយ៉ាង គឺកត្តាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងកត្តាអ្នកបើកបរផ្ទាល់។ ពាក់ព័ន្ធនឹងកត្តាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ គឺដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ដោយសារផ្លូវថ្នល់មួយចំនួនត្រូវទទួលរងការខូចខាត ដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យការធ្វើដំណើរមានគ្រោះថ្នាក់ដោយសារអ្នកបើកបរភ្លេចខ្លួន ឬមិនបានចាប់អារម្មណ៍ជាដើម។ កត្តាមួយទៀតគឺមកពីអ្នកបើកបរផ្ទាល់ដែលពេលខ្លះពួកគេមិនបានឆ្លងកាត់ការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការបើកបរឡានធំនៅឡើយ ឬពួកគេមិនបានស្វែងយល់ និងគោរពនូវច្បាប់ចរាចរណ៍ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យកើតមាននូវគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗក្នុងកំឡុងពេលធ្វើការដឹកជញ្ជូនទំនិញ។ ការកើតមានបញ្ហាគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗក្នុងពេលដឹកជញ្ជូនទំនិញបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ពេលវេលាក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញយឺត ឬខាតពេលវេលាក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា និងបើជាគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរអាចឈានដល់ការខូចខាតទំនិញទៀតផង។

៤.៣. បញ្ហាការយល់ដឹងពីប្រតិបត្តិការ

ពាក់ព័ន្ធនឹងចំណេះដឹងក្នុងដំណើរប្រតិបត្តិការនៃការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហាក់បីដូចជានៅមានកម្រិតនៅឡើយ ព្រោះមិនទាន់មានវិទ្យាស្ថានណាដែលបាន

ផ្តល់ការអប់រំ ឬបញ្ចូលមុខជំនាញនេះនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សានៅឡើយទេ។ ការអនុវត្តអាចធ្វើឡើង ក្នុងពេលដែលប្រឡូកក្នុងការងារផ្ទាល់ ដែលជាហេតុនាំឲ្យការយល់ដឹងពីប្រតិបត្តិការការងារមិន សូវមានភាពច្បាស់លាស់នោះទេ។ ភាពមិនច្បាស់លាស់នេះបណ្តាលឲ្យការប្រតិបត្តិការការងារ មានការយឺត ដោយមានកំហុសដែលត្រូវចំណាយពេលដើម្បីកែតម្រូវជាដើម។

៤.៤. បញ្ហាកង្វះកន្លែងស្តុកទំនិញនៅឃ្លាំងអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ

បញ្ហាដែលកំពុងកើតមានឡើងនៅអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញគឺ កង្វះកន្លែងសម្រាប់ ស្តុកទំនិញសម្រាប់ការនាំចេញ។ ជាក់ស្តែង ទីតាំងរបស់ឃ្លាំងនៅអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ភ្នំពេញបច្ចុប្បន្នហាក់បីដូចជាមិនសមាមាត្រនឹងបរិមាណទំនិញដែលត្រូវធ្វើការនាំចេញនៅឡើយទេ។ ទំនិញទាំងអស់ដែលត្រូវធ្វើការនាំចេញនឹងត្រូវដឹកជញ្ជូនតាមរថយន្តដើម្បីទំលាក់ទុកក្នុងឃ្លាំង មុន នឹងទំនិញត្រូវបានលើកឡើងយន្តហោះ។ ដោយសារកន្លែងស្តុកទំនិញនៅអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ភ្នំពេញមានទំហំមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ស្តុកទំនិញ បណ្តាលឲ្យទំនិញមួយចំនួនត្រូវរង់ចាំកន្លែង ស្តុក ដែលអាចបណ្តាលឲ្យខកខានជើងយន្តហោះ។

៤.៥. បញ្ហាបាត់បង់កសារ

រាល់ទំនិញដែលធ្វើការនាំចូលទាំងអស់តម្រូវឲ្យអ្នកដែលត្រូវទៅទទួលទំនិញមាននូវឯកសារ គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទទួលទំនិញបាន។ ទំនិញ និងឯកសារច្បាប់ដើមត្រូវបានដឹកតាមយន្តហោះមក កាន់ទីតាំងដែលជាគោលដៅចុងក្រោយ។ ក្នុងករណីមួយចំនួនតូចដែលឯកសារច្បាប់ដើមដែល បានដឹកមកមានការបាត់បង់ដោយយថាហេតុ ដែលអាចបណ្តាលមកពីការធ្វេសប្រហែសផ្សេងៗ និងនាំឲ្យទំនិញនោះមិនអាចបញ្ចេញពីគយបានភ្លាមៗនោះទេ។ នៅពេលនោះត្រូវមានការរៀបចំ ឯកសារដើម្បីឲ្យមានការទទួលស្គាល់ទំនិញពីគយជាមុនសិន។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការរៀបចំឯកសារ ទំនិញនឹងត្រូវធ្វើការរក្សាទុកក្នុងឃ្លាំងទំនិញដែលនាំឲ្យទំនិញជាប់ថ្លៃឃ្លាំងរហូតដល់ពេលទំនិញ ត្រូវបានបញ្ចេញពីគយ។ បញ្ហានេះផ្តល់ផលប៉ះពាល់ច្រើនដល់អតិថិជនដោយការបញ្ចេញទំនិញ ត្រូវបានពន្យារពេល ត្រូវបង់ថ្លៃឃ្លាំងសម្រាប់រក្សាទុកទំនិញ និងទទួលបានទំនិញយឺតផងដែរ។

៤.៦. បញ្ហាពន្យារពេលនាំចូល និងនាំចេញទំនិញ

សម្រាប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញទំនិញអាចត្រូវបានពន្យារពេលនាំចេញ ដោយបញ្ហាឃ្លាំងទំនិញ នៅមានការខ្វះខាត ក៏ប៉ុន្តែសម្រាប់ទំនិញដែលមិនទាន់បានលើកដាក់ក្នុងឃ្លាំងប៉ុណ្ណោះ។ ទន្ទឹម នឹងនេះ ក៏មានករណីមួយទៀតដែលទំនិញត្រូវបានលើកដាក់ចូលក្នុងឃ្លាំង ហើយក៏ទទួលបាន ជើងហោះហើរដើម្បីដឹកទំនិញដូចគ្នាដែរ ប៉ុន្តែទំនិញនៅតែត្រូវពន្យារពេល។ មូលហេតុដែលនាំឲ្យ

កើតមានបញ្ហានេះព្រោះតែទំនិញ ឬឥវ៉ាន់របស់អ្នកធ្វើដំណើរច្រើនពេក។ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ អាចធ្វើការកំណត់ចំនួនទំនិញនាំចេញបាន ក៏ប៉ុន្តែមិនអាចកំណត់បាននូវសំភារៈរបស់អ្នកដែលធ្វើ ដំណើរតាមយន្តហោះបានឡើយ ហើយយន្តហោះធ្វើការហោះហើរចេញទៅត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ លើអ្នកដំណើរជាមុន ដែលជាហេតុនាំឲ្យពួកគេត្រូវពន្យារពេលទំនិញនាំចេញមួយចំនួនដើម្បីយក កន្លែងដាក់សម្ភារៈអ្នកដំណើរ។ កត្តាដែលអាចនាំឲ្យពន្យារពេលជើងហោះហើរ គឺកត្តាគ្រោះធម្មជាតិ ដូចជាក្លៀង ឬល្អះជាដើម ដែលយន្តហោះមិនអាចធ្វើដំណើរបាន។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូលទំនិញដែលត្រូវពន្យារពេលនាំចូលវិញ ជាទូទៅពាក់ព័ន្ធនឹងទីតាំងស្តុក ទំនិញរបស់គោលដៅចុងក្រោយផ្ទាល់។ ពេលខ្លះ ឃ្លាំងស្តុកទំនិញរបស់ទីតាំងដែលជាគោលដៅ ចុងក្រោយពេញ ហើយបន្ទាប់ពីមានការទាក់ទងគ្នារវាងភ្នាក់ងារ និងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ ទំនិញនឹងត្រូវពន្យារពេលនាំចេញ និងនាំចូល រហូតពេលដែលឃ្លាំងទំនិញអាចស្តុកវិញបាន។

៤.៧. ការវិភាគ SWOT របស់ក្រុមហ៊ុន

ឆ្លងកាត់តាមការសិក្សាកន្លងមក ការវិភាគអំពី SWOT គឺជាកត្តាចម្បងមួយរបស់ក្រុមហ៊ុននីមួយៗ។ ការវិភាគអំពី SWOT គឺបានមកពីពាក្យជាភាសាអង់គ្លេសចំនួន ៤ ពាក្យរួមមាន Strength, Weakness, Opportunity និង Threat ដែលសំដៅលើការសិក្សាអំពីភាពខ្លាំង, ភាពខ្សោយ, ឱកាស និងការគំរាមកំហែងរបស់ក្រុមហ៊ុន²¹។ ការសិក្សាអំពីកត្តាទាំងនេះ អាចធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុនស្វែងយល់ពី ភាពខ្លាំងរបស់ខ្លួន ភាពខ្សោយរបស់ខ្លួនដើម្បីការអភិវឌ្ឍន៍ ការចាប់យកឱកាស និងការបង្ការខ្លួនពី ការគំរាមកំហែងផងដែរ។

៤.៧.១. ចំណុចខ្លាំង

ឆ្លងកាត់តាមរយៈការសម្ភាសជាមួយនឹងអ្នកគ្រប់គ្រងទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេ សិនណាល ខេមបូឌា រួចមក ទាក់ទងនឹងភាពខ្លាំងរបស់ក្រុមហ៊ុនទីមួយគឺ ក្រុមហ៊ុន WorldBridge International Cambodia អាចចាត់ទុកថាជាក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់ជូន One-Stop Service ដែលមាន ន័យថាក្រុមហ៊ុនបានផ្តល់ជូនសេវាគ្រប់សេវាកម្មទាក់ទងនឹងការដឹកជញ្ជូន ដែលអតិថិជនអាចមក ទទួលសេវាកម្មគ្រប់យ៉ាងនៅកន្លែងតែមួយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដោយសារក្រុមហ៊ុននេះជាក្រុមហ៊ុន ដែលផ្តល់សេវាកម្មនេះមុនគេ នាំឲ្យក្រុមហ៊ុនមានបណ្តាញច្រើន និងទំនាក់ទំនងល្អក្នុងការធ្វើការងារ។

²¹ Noah Parsons, តើអ្វីជាការវិភាគ SWOT និងវិធីត្រឹមត្រូវក្នុងការអនុវត្ត, (Palo Alto Software, 2018), <https://www.liveplan.com/blog/what-is-a-swot-analysis-and-how-to-do-it-right-with-examples/> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី ០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩)

ចំណែកឯបុគ្គលិកក៏ជាអ្នកដែលមានបទពិសោធន៍ជាច្រើនឆ្នាំផងដែរ។ ការលើកទឹកចិត្ត និងការផ្គត់ផ្គង់ តម្រូវការរបស់បុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ដែលនាំឲ្យបុគ្គលិកព្យាយាមដើម្បីធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុនរីកចម្រើន។

៤.៧.២. ចំណុចខ្សោយ

ទន្ទឹមនឹងចំណុចខ្លាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន ក៏មានចំណុចខ្វះខាតផងដែរ គឺបញ្ហាដែលខ្វះឡាន សម្រាប់បំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជនក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញសម្រាប់ការនាំចេញ។ ករណីនេះផ្តល់ ការយឺតយ៉ាវក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញ និងធ្វើឲ្យអតិថិជនមានការអាក់អន់ចិត្តចំពោះសេវាកម្មផងដែរ។

៤.៧.៣. ឱកាស

ចំណែកឯឱកាសរបស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ដែលជាពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេស ជាតិកំពុងតែអភិវឌ្ឍន៍ទៅមុខជាលំដាប់ ហើយការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ គឺជាកត្តាមួយដែល ក្លាយជាទីចំណាប់អារម្មណ៍ផងដែរ។ ហេតុនេះហើយ ទីផ្សារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម អន្តរជាតិក៏បានក្លាយជាទីផ្សារមួយដែលប្រជាជនចាប់អារម្មណ៍ផងដែរ។ ម៉្យាងវិញទៀត ដោយសារ តែបរិបទនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកកំពុងតែមានការរីកចម្រើនក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន ស្របជាមួយនឹង សកលការូបនីយកម្មនៃសមាហរណកម្មអាស៊ានផងដែរ បានជម្រុញ និងផ្តល់ឱកាសដល់ក្រុមហ៊ុន ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនទៅក្នុងទីផ្សារពិភពលោក តាមរយៈការផ្គត់ផ្គង់នូវពហុសេវាកម្ម របស់ក្រុមហ៊ុន។

៤.៧.៤. កត្តាគំរាមកំហែង

ទាក់ទងនឹងការគំរាមកំហែងដែលក្រុមហ៊ុនកំពុងតែជួបប្រទះ គឺការកើនឡើងនូវដៃគូប្រកួត ប្រជែងដែលបំរើសេវាកម្មក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូនដ៏ច្រើន។ ភាគច្រើននៃដៃគូប្រកួតប្រជែងមានការផ្តល់ នូវតម្លៃទាបជាង ដែលអាចបណ្តាលឲ្យអតិថិជនអាចធ្វើការពិចារណាឡើងវិញក្នុងការជ្រើសរើស សេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនណា។

**សេចក្តីសង្ឃឹជ្ជាន និង
ការផ្តល់អនុសាសន៍**

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

តាមរយៈការរៀបរាប់ និងការបកស្រាយពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញ សម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិគឺមានដំណើរការស្មុគស្មាញ និងជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន។ ក្នុងការអនុវត្តប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិតម្រូវឲ្យអ្នកដែលកាន់ការងារត្រូវតែស្វែងយល់ពីកត្តា ពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗរួមមាន INCOTERMS ជាដើម។ ថ្វីត្បិតតែក្នុងដំណើរការនៃការអនុវត្តការងារ អាចប្រឈមជាមួយនឹងបញ្ហាជាច្រើនក៏ពិតមែន ក៏ក្រុមហ៊ុនវើលដំប្រើដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា នៅតែព្យាយាមស្វែងរកដំណោះស្រាយដែលជាផ្លូវចេញដំណើរដុតចំពោះបញ្ហាទាំងនោះ ដោយសារ ក្រុមហ៊ុននេះសំបូរទៅដោយអ្នកដែលមានបទពិសោធន៍ជាច្រើនឆ្នាំក្នុងវិស័យនេះ ក្នុងការបំពេញ តាមនូវគោលបំណងរបស់ក្រុមហ៊ុនគឺការផ្តល់ភាពងាយស្រួល និងភាពជោគជ័យក្នុងអាជីវកម្មជូន ដល់អតិថិជន។ ក្រុមហ៊ុនវើលដំប្រើដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា បានបំពេញតួនាទីជាភ្នាក់ងារ ដឹកជញ្ជូនជាលក្ខណៈអន្តរជាតិដ៏ល្អមួយស្របតាមស្តង់ដារត្រឹមត្រូវ និងច្បាប់របស់ប្រទេសជាតិផង ដែរ។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ ក្រុមហ៊ុនវើលដំប្រើដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា បានខិតខំ ព្យាយាមយ៉ាងស្វិតស្វាញ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យដឹកជញ្ជូននេះឲ្យរីកចម្រើនលូតលាស់ទៅមុខជា លំដាប់ផងដែរ ដោយការចែករំលែកនូវចំណេះដឹង ជំនាញក្នុងវិស័យនេះទៅកាន់បុគ្គលិកគ្រប់រូប និងចូលរួមក្នុងការផ្តល់នូវមតិយោបល់ និងការលើកទឹកចិត្តឲ្យបុគ្គលិកទៅចូលរួម និងសិក្សានូវវគ្គ បណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមស្តីពីនីតិវិធីក្នុងការអនុវត្តការងារដោយឥតគិតថ្លៃទៀតផង។ ទោះបីជាកន្លង មក រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន ក្រុមហ៊ុនបានជួបប្រទះនូវបញ្ហាជាច្រើនក៏ពិតមែន ក៏ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ន ក្រុមហ៊ុនបានព្យាយាមបំពេញនូវរាល់ចំណុចខ្វះខាតទាំងនោះ ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានៃការ ខ្វះឡានក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញឲ្យអតិថិជនតែម្តង។

ដើម្បីភាពជោគជ័យរបស់ក្រុមហ៊ុន ក៏ដូចជាបុគ្គលិកផងដែរ ក្រុមហ៊ុនវើលដំប្រើដ អ៊ិនធើណេ សិនណាល ខេមបូឌា កំពុងតែចាប់យកទីផ្សារបន្ថែម ដោយការស្វែងរកអតិថិជនថ្មីៗ បន្ថែមទៀតជា បន្តបន្ទាប់ ទោះបីជាមានការលេចឡើងនូវវគ្គមានដៃគូប្រកួតប្រជែងជាច្រើនក៏ដោយ។

២. ការផ្តល់អនុសាសន៍

ភាពជោគជ័យនៅក្នុងការបំពេញតួនាទីការងាររបស់ក្រុមហ៊ុន ហាក់បីដូចជាមានការរីកចម្រើន ជាលំដាប់បើគិតចាប់ពីថ្ងៃកកើតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះផ្ទាល់ ក៏ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងភាពជោគជ័យនេះ ក៏អមទៅដោយបញ្ហាមួយចំនួនផងដែរ ដែលជះឥទ្ធិពលមកពីកត្តាខាងក្រៅដូចជាផលិតកម្មនៅ

មានកម្រិតដែលប៉ះពាល់ដល់ការនាំចេញជាដើម។ ការយល់ដឹងអំពីបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ក៏ហាក់បីដូចជា នៅមានកម្រិតនៅឡើយដែរ។

តាមរយៈការវិភាគ និងបកស្រាយកន្លងមក ដែលធ្វើការសិក្សាលើប្រធានបទស្តីពី “ប្រតិបត្តិការ និងដំណើរការនាំចេញ-នាំចូលទំនិញនៅក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល ខេមបូឌា” ក៏សូមធ្វើការលើកឡើងអំពីមតិយោបល់មួយចំនួន ដើម្បីជាការចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យដឹកជញ្ជូនទំនិញក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសតាមរយៈផ្លូវអាកាសដូចតទៅ៖

+ ក្រុមហ៊ុនគួរតែមានការសហការជាមួយក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់សេវាកម្មដូចគ្នា និងរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីដោះស្រាយ និងលើកស្ទួយនូវប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសផ្លូវជាតិដែលសំខាន់ៗ ប្រកបទៅដោយស្តង់ដា និងគុណភាពខ្ពស់ ដើម្បីធានាបានថាការធ្វើដំណើរ និងការដឹកជញ្ជូនទំនិញប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។ ស្របជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រុមហ៊ុនគួរតែជ្រើសរើសអ្នកបើកបរដែលឆ្លងកាត់ការបណ្តុះបណ្តាលច្បាស់លាស់ផងដែរ។

+ ក្រុមហ៊ុនគួរតែមានការពិភាក្សាជាមួយអ្នកគ្រប់គ្រងអាកាសយានដ្ឋានទាក់ទងនឹងការពង្រីកបន្ថែមនូវទំហំឃ្លាំងសម្រាប់ស្តុកទំនិញ និងបង្កើតភាពងាយស្រួលដល់ការអនុវត្តការងារដោយបណ្តុះបណ្តាលឲ្យអ្នកធ្វើការនៅទីនោះមានការប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការទុកដាក់ឯកសារ និងលើកដាក់ទំនិញ។

+ ក្រុមហ៊ុនគួរបង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការអនុវត្តសេវាកម្មនាំចេញ នាំចូលដល់បុគ្គលិកឲ្យបានកាន់តែច្បាស់លាស់ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ថែម និងចូលរួមក្នុងការកាត់បន្ថយកំហុសឆ្គងក្នុងពេលធ្វើការងារ។

+ ក្រុមហ៊ុនគួរតែធ្វើការសហការគ្នាជាមួយក្រុមការងារដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីពិភាក្សាស្វែងរកមធ្យោបាយដែលអាចទាក់ទាញអ្នកវិនិយោគឲ្យបានច្រើន ដើម្បីជំរុញដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូលឲ្យមានភាពរីកចម្រើនទៅមុខជាលំដាប់ផងដែរ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

ឆាយ ចេងឃឹម, ២០១៥, នីតិវិធីអនុវត្តពហុសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនសំរាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ, និក្ខេបបទបរិញ្ញាបត្រ, សាកល វិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។

គេហទំព័រដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើការស្រាវជ្រាវ

- ការរៀបរាប់ពីការងារ និងទំនួលខុសត្រូវរបស់ភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូន ភាគ១, (២០១៨), CareerPlanner, <https://job-descriptions.careerplanner.com/Freight-Forwarder.cfm> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩)
- គេហទំព័ររបស់ក្រុមហ៊ុនវើលដ៍ប្រីដអ៊ិនធើណេសិនណាលខេមបូឌា, <https://www.worldbridge.com.kh/>
- គេហទំព័ររបស់តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ, <http://www.ppsez.com/en/home>
- ច្បាប់ស្តីពីគយ, (២០០៧), ព្រះបរមរាជវាំង, <https://www.moc.gov.kh/Portals/0/Docs/OfficialDocs/Law%20on%20Customs-20180209094739706.pdf> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩)
- តើក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាជាអ្វី?, (n.d), ភ្នំពេញ, <http://www.cambodiainvestment.gov.kh/about-us/who-we-are.html> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ២០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩)
- តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា, Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Special_Economic_Zones_of_Cambodia (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)
- ទិន្នន័យតម្លៃនៃការនាំចេញ និងការនាំចូលក្នុងឆ្នាំ ២០១៧, (២០១៨), ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម, <https://www.moc.gov.kh> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩)
- ប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មទិន្នន័យគយ, (n.d), អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា, <http://www.customs.gov.kh/asycuda-home/> (បានចូលទស្សនាថ្ងៃទី០១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)
- ពន្ធ និងអាករ, (n.d), អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា, <http://www.customs.gov.kh/outline-of-law-on-customs/duties-and-taxes/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ០២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩)
- វិធីសាស្ត្រនៃការទូទាត់ក្នុងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ, (២០០៨), Trade Finance Guide, <https://www.trade.gov/publications/pdfs/tfg2008ch1.pdf> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩)
- សៀវភៅស្តីពីនីតិវិធីក្នុងការនាំចេញ, (២០០៨), ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម, <https://www.moc.gov.kh/Portals/0/Docs/OfficialDocs/Handbook-Export-Prodcedure-Eng.pdf> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)

- Christopher W.Runckel, ២០១៦, តំបន់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាដើម្បីបំពេញសក្តានុពល, Asia-Art, http://www.business-in-asia.com/cambodia/economic_zones.html (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)
- INCOTERMS, (n.d), Mainfreight Netherlands, https://www.mainfreight.nl/en/info_point_transport/incoterms.aspx (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី០៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)
- Julia Kagan, ២០១៩, លិខិតឥណទាន, New York, Investopedia, <https://www.investopedia.com/terms/l/letterofcredit.asp> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)
- Katherine Barrios, ២០១៧, ការយល់ដឹងពីលក្ខខណ្ឌពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ, <https://www.xeneta.com/blog/incoterms> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី០១ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩)
- Kimberly Amadeo, ២០១៩, មូលហេតុដែលបណ្តាលឲ្យមានឱនភាពពាណិជ្ជកម្ម និងផលប៉ះពាល់, The Balance, <https://www.thebalance.com/trade-deficit-definition-causes-effects-role-in-bop-3305898> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ០២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩)
- Naoh Parsons, ២០១៨, តើអ្វីជាការវិភាគ SWOT និងវិធីត្រឹមត្រូវក្នុងការអនុវត្ត, Palo Alto Software, <https://www.liveplan.com/blog/what-is-a-swot-analysis-and-how-to-do-it-right-with-examples/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩)
- Olivia Wu, ២០១៧, វិធីសាស្ត្រដែលនិយមប្រើប្រាស់ទាំង ៤ យ៉ាងក្នុងការទូទាត់សម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ, All Season Global, <https://allseasonglobal.com/2017/11/15/the-4-most-common-payment-methods-in-international-trade/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩)
- Sandra Lim, ២០១៩, Bill of Lading, Investopedia, <https://www.investopedia.com/terms/b/billoflading.asp> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ០៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩)
- Stephanie, ២០១៨, ទិន្នន័យបឋម និងទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ: និយមន័យ និងឧទាហរណ៍, Statistics How To, <https://www.statisticshowto.datasciencecentral.com/primary-data-secondary/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩)
- Susan E. DeFranzo, ២០១១, ភាពខុសគ្នារវាងវិធីសាស្ត្របែបគុណវិស័យ និងបរិមាណវិស័យ, Snap Surveys, <https://www.snapsurveys.com/blog/qualitative-vs-quantitative-research/> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩)

ଉପସମ୍ପାଦି

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១

ក្របខណ្ឌសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងទូទៅ

១ បង្កើត ? តើក្រុមហ៊ុនដែលដំប្រើដ អ៊ុនធើណេសិសណាល ខេមបូឌា ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំណា .
? ឡើងដោយអ្នកណា

២? ក្នុងកំឡុងពេលបង្កើតឡើងដំបូង តើក្រុមហ៊ុនបានជួបប្រទះនឹងបញ្ហាអ្វីខ្លះ .

៣ . រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ តើក្រុមហ៊ុនបានផ្គត់ផ្គង់នូវសេវាកម្មអ្វីខ្លះ?

៤? តើវេចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុនមានលក្ខណៈដូចម្តេចខ្លះ .

៥? ក្នុងដំណើរការនៃការនាំចេញទំនិញតាមផ្លូវអាកាស តើត្រូវឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលអ្វីខ្លះ .

៦ ក្នុងដំណើរការនៃការនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាស តើត្រូវឆ្លងកាត់ . ដំណាក់កាលអ្វីខ្លះ?

៧ និងការនាំចូលទំនិញ តើមានបញ្ហាអ្វីខ្លះដែលយើងកំពុងតែជួបប្រទះក្នុងប្រតិបត្តិការនៃការនាំចេញ .
? នៅប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការតាមផ្លូវអាកាស

៨? ចំពោះបញ្ហាទាំងនោះ តើមានដំណោះស្រាយអ្វីខ្លះក្នុងការដោះស្រាយ .

៩ តើក្រុមហ៊ុនមានចំណុចខ្លាំងអ្វីខ្លះ?

១០? តើក្រុមហ៊ុនមានចំណុចខ្លះខាតអ្វីខ្លះ .

១១? តើឱកាសអ្វីខ្លះដែលក្រុមហ៊ុនកំពុងតែទទួលបាន .

១២ ? តើបញ្ហាអ្វីខ្លះដែលអាចចាត់ទុកជាកត្តាគំរាមកំហែងដល់ក្រុមហ៊ុន .

កម្រងសំណួរសម្រាប់បុគ្គលិក

- ១ ក្នុងប្រតិបត្តិការនៃការនាំចេញ និងនាំចូលទំនិញ .តើឯកសារអ្វីខ្លះដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាចម្បង?
- ២?តើការលើកលែងពន្ធអាចកើតឡើងក្នុងលក្ខខណ្ឌណាខ្លះ .
- ៣ ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុនដែលជា .New Importer ឯកសារដែលទាមទារក្នុងការចុះឈ្មោះមានអ្វីខ្លះ?
- ៤?ក្នុងការចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធអាស៊ីគូជា តើតម្រូវឲ្យមានឯកសារអ្វីខ្លះ .
- ៥ .ក្នុងដំណើរការនៃការនាំចេញទំនិញតាមផ្លូវអាកាស តើត្រូវឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលអ្វីខ្លះ?
- ៦?ក្នុងដំណើរការនៃការនាំចូលទំនិញតាមផ្លូវអាកាស តើត្រូវឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលអ្វីខ្លះ .
- ៧និងការនាំចូលទំនិញ តើមានបញ្ហាអ្វីខ្លះដែលយើងកំពុងតែជួបប្រទះក្នុងប្រតិបត្តិការនៃការនាំចេញ .
នៅប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការតាមផ្លូវអាកាស?
- ៨?ចំពោះបញ្ហាទាំងនោះ តើមានដំណោះស្រាយអ្វីខ្លះក្នុងការដោះស្រាយ .

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
MINISTRY OF ECONOMY AND FINANCE

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
GENERAL DEPARTMENT OF TAXATION

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
KINGDOM OF CAMBODIA
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
NATION RELIGION KING

លេខ/ N°

ប័ណ្ណពន្ធដារតំបន់ ឆ្នាំ ២០១៩
អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម

ឈ្មោះសហគ្រាស៖ វីលធីប្រីដ អ៊ិនវេស្តម៉េនស៊ីនណាល (ខេមបូឌា)

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ៖

ចុះបញ្ជីនៅ៖ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង៖ សាខាពន្ធដារខណ្ឌចំការមន

ទ្រង់ទ្រាយសហគ្រាស៖ ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត

សកម្មភាពអាជីវកម្មចម្បង៖ សេវាកម្មកម្រៃជើងសាលើការដឹកជញ្ជូន

អាសយដ្ឋានសហគ្រាស៖ #៣៨-២៥ អគារដីប្រីដសូ ផ្លូវ រដ្ឋសភាជាតិ ភូមិ ១៤ សង្កាត់ ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌ ចំការមន
រាជធានីភ្នំពេញ

ឈ្មោះម្ចាស់សហគ្រាស៖ សៀ ឫទ្ធិ សញ្ជាតិ៖ ខ្មែរ

PATENT TAX 2019
Medium Taxpayer

Company's name : **WORLD BRIDGE INTERNATIONAL (CAMBODIA) LTD.**

Tax Identification Number (TIN) :

Registered at : General Department of Taxation Under : CHAMKAR MON TAX BRANCH

Main business activity(ies) : Commission service on transportation

Forms of business : Private limited company

Owner's name : **SEAR RITHY** Nationality: Cambodian

ទឹកប្រាក់ពន្ធដារតំបន់ ២០១៩

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

General Department of Taxation

បោះពុម្ពនៅ / Printed at

ក្រុមការងារបោះពុម្ពពន្ធដារ

Business Registration Working Group

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩
Phnom Penh, 06 March 2019

បញ្ជាក់ ៖ ប័ណ្ណប៉ាន់តម្លៃនេះត្រូវដាក់តាំង ឬព្យួរ នៅទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្ម។

Note : This patent tax must be hanged or displayed at the company's office.

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ/ N°

វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពន្ធដារ
(អ្នកលើកស្ទួយបន្ថែម-អតប)

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សូមបញ្ជាក់ថា
សហគ្រាសឈ្មោះ **ភីលីប៊ីន អ៊ិនវេស្តម៉េនស៊ីនណាល (ខេមបូឌា)**
អាសយដ្ឋាន៖ #៣៨-២៥ អគារដីប្រឹងសូហ្វ ផ្លូវ រដ្ឋសភាជាតិ ភូមិ ១៤ សង្កាត់ ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌ ចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ
បានចុះបញ្ជីនៅអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារដែលមានលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ អតប
និងមានសកម្មភាពអាជីវកម្មចម្បង សេវាកម្មកម្រៃជើងសាលើការដឹកជញ្ជូន
ស្របតាមមាត្រា ៧៦ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
ការចុះបញ្ជីនេះមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃ ១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥ តទៅ។

CERTIFICATE OF TAX REGISTRATION (VALUE ADDED TAX-VAT)

GENERAL DEPARTMENT OF TAXATION certifies that

WORLDBRIDGE INTERNATIONAL (CAMBODIA) LTD.

is registered VAT TIN

with its main business activity(ies): **Commission service on transportation**

In accordance with article 76 of the Law on Taxation, this registration is valid from 11-November-2015 onward.

ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩

Phnom Penh, 06 March 2019

ឧទ្ធរណ៍បណ្ឌិត អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

Delegate of Royal Government

In Charge as Director General of General Department of Taxation

គង់ វិបុល

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣

Rules for any mode or modes of transport												Rules for sea and inland waterway transport					
	EXW	FCA	CPT	CIP	DAT	DAP	DDP	FAS	FOB	CFR	CIF						
	Ex Works	Free Carrier	Carriage Paid To	Carriage & Insurance Paid To	Delivered at Terminal	Delivered at Place	Delivered Duty Paid	Free Alongside Ship	Free on Board	Cost & Freight	Cost, Insurance & Freight						
SERVICES	Who Pays	Who Pays	Who Pays	Who Pays	Who Pays	Who Pays	Who Pays	Who Pays	Who Pays	Who Pays	Who Pays						
	Export Packing	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller						
	Marking & Labeling	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller						
	Block and Brace	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						
	Export Clearance (License, EEI/AES)	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller						
	Freight Forwarder Documentation Fees	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Buyer	Buyer	Seller	Seller						
	Inland Freight to Main Carrier	Buyer	2	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller						
	Origin Terminal Charges	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Buyer	Seller	Seller	Seller						
	Vessel Loading Charges	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Buyer	Seller	Seller	Seller						
	Ocean Freight / Air Freight	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Buyer	Buyer	Seller	Seller						
Nominat	Export Forwarder	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Buyer	Buyer	Seller	Seller						
Marine Insurance	3	3	3	Seller	3	3	3	3	3	3	Seller						
Unloaded Main Carrier Charges	Buyer	Buyer	4	4	Seller	Seller	Seller	Buyer	Buyer	4	4						
Destination Terminal Charges	Buyer	Buyer	4	4	4	Seller	Seller	Buyer	Buyer	4	4						
Nominat On-Carrier	Buyer	Buyer	5	5	5	5	Seller	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer						
Security Information Requirements	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer						
Customs Broker Clearance Fees	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Seller	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer						
Duty, Customs Fees, Taxes	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Seller	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer						
Delivery to Buyer Destination	Buyer	Buyer	5	5	5	5	Seller	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer						
Delivering Carrier Unloading	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer						

- Notes:
- Incoterms® 2010 do not deal with the parties' obligations for storage within a container and therefore, where relevant, the parties should deal with this in the sales contract.
 - FCA Seller's Facility - Buyer pays inland freight, other FCA qualifiers. Seller arranges and loads pre-carriage carrier and pays inland freight to the "F" delivery place.
 - Incoterms® 2010 does not obligate the buyer nor must the seller to insure the goods. Therefore this issue be addressed elsewhere in the sales contract.
 - Charges paid by Buyer or Seller depending on contract of carriage.
 - Charges paid by Seller if through Bill of Lading or door-to-door rate to Buyer's destination.

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤

205 PNH - 8961 5875

HAWB : PNH-1903001

Shipper's Name and Address		Shipper's account Number		Not negotiable		WORLD BRIDGE INT'L (CAMBODIA) CO., LTD.	
ល្ខោ: នឹងអាស័យដ្ឋានអ្នកនាំចេញ				Air Waybill		SECOND FLOOR OF 99 BUILDING, NORODOM BLVD, SANGKAT BEOUNG RANG, KHAN DAUN PENH, PHNOM PENH, CAMBODIA	
				Issued by		Tel : 855 23 22 44 52, Fax : 855 23 22 44 53 BANGKOK THAILAND	
Consignee's Name and Address		Consignee's account Number		Copies 1, 2 and 3 of this Air Waybill are originals and have the same validity.			
ល្ខោ: នឹងអាស័យដ្ឋានអ្នកនាំចូល				It is agreed that the goods described herein are accepted in apparent good order and condition (except as noted) for carriage SUBJECT TO THE CONDITIONS OF CONTRACT ON THE REVERSE HEREOF. ALL GOODS MAY BE CARRIED BY ANY OTHER MEANS INCLUDING ROAD OR ANY OTHER CARRIER UNLESS SPECIFIC CONTRARY INSTRUCTIONS ARE GIVEN HEREON BY THE SHIPPER, AND SHIPPER AGREES THAT THE SHIPMENT MAY BE CARRIED VIA INTERMEDIATE STOPPING PLACES WHICH THE CARRIER DEEMS APPROPRIATE. THE SHIPPER'S ATTENTION IS DRAWN TO THE NOTICE CONCERNING CARRIER'S LIMITATION OF LIABILITY. Shipper may increase such limitation of liability by declaring a higher value for carriage and paying a supplemental charge if required.			
Issuing Carrier's Agent Name and City				Accounting Information			
WIC, PNH				NOTIFY PARTY: SAME AS CONSIGNEE			
Agent's IATA Code		Account No.					
Airport of Departure (Addr. of first Carrier) and requested Routing							
PHNOM PENH INTERNATIONAL AIRPORT CAMBODIA							
to	By first Carrier	Routing and Destination	to	by	to	by	
NRT	NH	NRT NH					
Airport of Destination		Flight/Date	For Carrier Use only	Flight/Date	Amount of Insurance	Declared Value for Carriage	
JAPAN (NRT)		NH0818/12 MAR 2019			NIL	NVD	
Handling Information						Declared Value for Customs	
PLS INFO CNEE IMMPLY UPON ARRL THANKS.						NCV	
						INSURANCE - If carrier offers insurance and such insurance is requested in accordance with conditions on reverse hereof, indicate amount to be insured in figures in box marked amount of insurance.	
						** FREIGHT PREPAID **	
						SCI	
No. of Pieces RCP	Gross Weight	kg	Rate Class	Commodity Item No.	Chargeable Weight	Rate	Total
1	264.00	K			267.00	AS AGREED	AS AGREED
SHIPPING MARKS:							
AS PER INVOICE							
ល្ខោ: ទំនិញ							
DIMS: ទំហំទំនិញ							
1	264.00					AS AGREED	
Prepaid		Weight Charge		Collect		Other Charges	
Valuation Charge							
AS AGREED							
Tax							
Total other Charges Due Agent							
Total other Charges Due Carrier							
Total prepaid		Total collect					
AS AGREED							
Currency Conversion Rates		cc charges in Dest. Currency					
For Carrier's Use only at Destination		Charges at Destination		Executed on (Date)		Signature of Issuing Carrier or its Agent	
				Total collect Charges			
				HAWB : PNH-1903001			

ORIGINAL 2 (FOR CONSIGNEE)

205 PNH 8961 5875

205-8961 5875

Shipper's Name and Address WORLD BRIDGE INT'L (CAMBODIA) CO., LTD. SECOND FLOOR OF 99 BUILDING, NORODOM BLVD, SANGKAT BEOUNG RANG, KHAN DAUN PENH, PHNOM PENH, CAMBODIA Tel : 855 23 22 44 52, Fax : 855 23 22 44 53		Shipper's Account Number		Not Negotiable Air Waybill ALL NIPPON AIRWAYS CO., LTD Issued By SHIODOME CITY CENTER 1-5-2 HIGASHI-SHIMBASHI, MINATO-KU TOKYO 105, JAPAN.																																																	
Consignee's Name and Address ល្ខោ: នីងអាស័យដ្ឋានអ្នកនាំចូល		Consignee's Account Number		Copies 1, 2 and 3 of this Air Waybill are originals and have the same validity.																																																	
Issuing Carrier's Agent Name and City WORLD BRIDGE INT'L (CAMBODIA) CO., LTD.		Accounting Information ***FREIGHT PREPAID***		It is agreed that the goods described herein are accepted in apparent good order and condition (except as noted) for carriage SUBJECT TO THE CONDITIONS OF CONTRACT ON THE REVERSE HEREOF. ALL GOODS MAY BE CARRIED BY ANY OTHER MEANS INCLUDING ROAD OR ANY OTHER CARRIER UNLESS SPECIFIC CONTRARY INSTRUCTIONS ARE GIVEN HEREON BY THE SHIPPER, AND SHIPPER AGREES THAT THE SHIPMENT MAY BE CARRIED VIA INTERMEDIATE STOPPING PLACES WHICH THE CARRIER DEEMS APPROPRIATE. THE SHIPPER'S ATTENTION IS DRAWN TO THE NOTICE CONCERNING CARRIER'S LIMITATION OF LIABILITY. Shipper may increase such limitation of liability by declaring a higher value for carriage and paying a supplemental charge if required.																																																	
Agent's IATA Code		Account No.		Reference Number																																																	
Airport of Departure (Addr. of First Carrier) and Requested Routing PHNOM PENH INTERNATIONAL AIRPORT		Optional Shipping Information		Declared Value for Carriage N.V.D																																																	
To By First Carrier Routing and Destination NRT NH0818/12 MAR 2019		Currency USD PP X		Declared Value for Customs N.C.V																																																	
Airport of Destination NARITA, JAPAN		Requested Flight Date		Amount of Insurance INSURANCE - If carrier offers insurance, and such insurance is requested in accordance with the conditions thereof, indicate amount to be insured in figures in box marked "Amount of Insurance".																																																	
Handling Information PLS NOTIFY CNEE IMMEDIATELY UPON SHPT ARRIVAL... THANKS. ONE POUCH OF DOCUMENT ATTACHED.																																																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>No. of Pieces RCP</th> <th>Gross Weight</th> <th>kg</th> <th>Rate Class</th> <th>Commodity Item No.</th> <th>Chargeable Weight</th> <th>Rate</th> <th>Charge</th> <th>Total</th> <th>Nature and Quantity of Goods (incl. Dimensions or Volume)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>264</td> <td>K</td> <td>Q</td> <td></td> <td>267</td> <td>7.07</td> <td></td> <td>1,887.69</td> <td>CONSOLIDATION AS PER ATTACHED MANIFEST DIM: ទំហំទំនិញ</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>264</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,887.69</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>						No. of Pieces RCP	Gross Weight	kg	Rate Class	Commodity Item No.	Chargeable Weight	Rate	Charge	Total	Nature and Quantity of Goods (incl. Dimensions or Volume)	1	264	K	Q		267	7.07		1,887.69	CONSOLIDATION AS PER ATTACHED MANIFEST DIM: ទំហំទំនិញ	1	264							1,887.69																			
No. of Pieces RCP	Gross Weight	kg	Rate Class	Commodity Item No.	Chargeable Weight	Rate	Charge	Total	Nature and Quantity of Goods (incl. Dimensions or Volume)																																												
1	264	K	Q		267	7.07		1,887.69	CONSOLIDATION AS PER ATTACHED MANIFEST DIM: ទំហំទំនិញ																																												
1	264							1,887.69																																													
<table border="1"> <tr> <td>Prepaid</td> <td>Weight Charge</td> <td>Collect</td> <td>Other Charges</td> </tr> <tr> <td>1,887.69</td> <td>Valuation Charge</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Tax</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Total Other Charges Due Agent</td> <td>MYC: 26.70 MCC: 5.00</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Total Other Charges Due Carrier</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">31.70</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Total Prepaid</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">1,919.39</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Currency Conversion Rates</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">CC Charges in Dest. Currency</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Charges at Destination</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Total Collect Charges</td> <td></td> </tr> </table>						Prepaid	Weight Charge	Collect	Other Charges	1,887.69	Valuation Charge				Tax			Total Other Charges Due Agent			MYC: 26.70 MCC: 5.00	Total Other Charges Due Carrier				31.70				Total Prepaid				1,919.39				Currency Conversion Rates				CC Charges in Dest. Currency				Charges at Destination				Total Collect Charges			
Prepaid	Weight Charge	Collect	Other Charges																																																		
1,887.69	Valuation Charge																																																				
	Tax																																																				
Total Other Charges Due Agent			MYC: 26.70 MCC: 5.00																																																		
Total Other Charges Due Carrier																																																					
31.70																																																					
Total Prepaid																																																					
1,919.39																																																					
Currency Conversion Rates																																																					
CC Charges in Dest. Currency																																																					
Charges at Destination																																																					
Total Collect Charges																																																					
Shipper certifies that the particulars on the face hereof are correct and that insofar as any part of the consignment contains dangerous goods, such part is properly described by name and is in proper condition for carriage by air according to the applicable Dangerous Goods Regulations.																																																					
Signature of Shipper or his Agent 																																																					
Signature of Issuing Carrier or its Agent 																																																					

205-8961 5875

ORIGINAL 3 (FOR SHIPPER)

Worldbridge International Cambodia Co., Ltd.

2nd Floor, Building No 99, St. Samdach Pan, (St 214), Sangkat Beong Raing, Khan Daun Penh,
Phnom Penh, Kingdom of Cambodia.

Tel. : (855) 23 212 243 / 216 049 / 224 452, Fax. : (855) 23 224 453

CONSOLIDATED CARGO MANIFEST

AIRPORT OF DEPARTURE	AIRPORT OF DESTINATION	MASTER AIR WAYBILL NO.			CARRIER & FLIGHT NO.	DATE
PHNOM PENH	NRT	205 8961 5875			NH0818	12-Mar-19
CONSIGNEE TO :					FLT. DATE	CURRENCY
					12-Mar-19	USD
HAWB. NO.	PCS PLTS	NATURE OF GOODS	WEIGHT / V. WEIGHT	DEST.	PP / CC AMOUNT	REMARKS
PNH-1903001	1		264.00	NRT	PP	
		SHIPPER NAME :				
		CONSIGNEE NAME :				
TOTAL	1	TOTAL GROSS WEIGHT 264.00 KGS				

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៥

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

នាមករណ៍ក្រុមហ៊ុន:.....
លេខ អត្ត បៈ:.....
អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន:.....
.....
ទូរស័ព្ទ:.....ទូរសារ:.....
លេខ:.....

សូមអានជាមួយ

លោកប្រធាននាយកដ្ឋានសេវាសាងសង់កម្មស្នូល នៃអគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា

ភ័យច្រងូត: សំណើសុំបញ្ចូលឈ្មោះក្រុមហ៊ុនក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដើម្បីបំពេញបែបបទបញ្ជាទំនិញពិតៗ។

- យោង: - លិខិតអនុញ្ញាតបើកក្រុមហ៊ុនរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មលេខ..... ចុះថ្ងៃ.....
- វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មលេខ..... ចុះថ្ងៃ.....
- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមលេខ..... ចុះថ្ងៃ.....
- ប័ណ្ណប៉ាតង់លេខ..... ចុះថ្ងៃ.....
- វិក័យប័ត្រលេខ..... បញ្ជាទំនិញនៅមាត់ច្រក.....

សេចក្តីជូនដំណឹងថា ក្រុមហ៊ុននេះមានឈ្មោះថា ខ្ញុំបាទ / ខ្ញុំនាង មានកិត្តិយសសូមជម្រាបជូនលោកប្រធាននាយកដ្ឋានសេវាសាងសង់កម្មស្នូល ក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំទើបបើកដំណើរការនាពេលថ្មីៗនេះ និងទើបត្រូវបានទទួលស្គាល់ជានិមិត្តរូបស្របច្បាប់ពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងបានទទួលលេខអត្តសញ្ញាណកម្ម អ ត ប ពីអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដាររួចហើយ។

ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា ក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំ មានទីតាំងច្បាស់លាស់ និងមានលើកស្ទួយសំណល់ព្រឹត្តិការណ៍ជាមួយអាសយដ្ឋានផ្ទះលេខ..... ផ្លូវ..... សង្កាត់/ឃុំ..... ស្រុក/ខណ្ឌ..... ខេត្ត/ក្រុង.....

ក្រុមហ៊ុនសូមសន្យាថានឹងបំពេញតាមកិច្ចសន្យាផ្សេងទៀតតាមបទបញ្ញត្តិជាធរមាន។

អាស្រ័យដ្ឋានជម្រាបជូនខាងលើសូមពោកប្រធាន អគ្គាធិនិព្វ និកសម្របសម្រួលសំណើនេះដោយក្តីរុងរឿង។
សូមលោកប្រធានទទួលនូវការគោរពពីយើងខ្ញុំ។

បានឃើញ និង បញ្ជូនមក

ថ្ងៃ..... ខែ..... ស័ក ព.ស. ២៥.....
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ ២០.....
នាយកក្រុមហ៊ុន.....

រដ្ឋាករគយនិងរដ្ឋាករ:.....
ដើម្បី:.....

ថ្ងៃ..... ខែ..... ស័ក ព.ស. ២៥.....
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ ២០.....
ប្រធាននាយកដ្ឋានសេវាសាងសង់កម្មស្នូល

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

លេខ.....អណ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩

ជម្រាបជូន

លោក-លោកស្រី នាយក ក្រុមហ៊ុន

ថេប តាយ ម៉ាស្ទ័រ អ៊ិនឌាស្ត្រី ឯ.ក

TOPRISE MASTER INDUSTRY CO., LTD.

សកម្មភាពលើកកម្ពស់៖ រោងចក្រផលិត និងផ្គត់ផ្គង់សម្ភារបរិក្ខារអគ្គិសនី

ទោសយជ្ជានសហគ្រាស៖ # ផ្លូវ ភូមិ រំដួល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ

អនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០១ មាត្រា ១០២ និង មាត្រា ១០៣ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ខ្ញុំមានកិត្តិយស សូមជម្រាបជូនលោក-លោកស្រីជ្រាបថា សហគ្រាសរបស់លោក-លោកស្រីត្រូវបានចុះបញ្ជីនៅ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដាររួចរាល់នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ ដែលមានលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ លោក-លោកស្រីត្រូវប្រើប្រាស់លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធនេះ លើគ្រប់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ និងលិខិតស្នាមដែលលោក-លោកស្រី ធ្វើនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ដល់២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩ (សម្រាប់រយៈពេលជាប់ពន្ធខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩) តទៅ លោក-លោកស្រីត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធប្រចាំខែនៅ នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ តាមកាលកំណត់ដែលចែងក្នុងច្បាប់ ស្តីពីសារពើពន្ធ ទោះបីជាសហគ្រាសក្រុមហ៊ុនរបស់លោក-លោកស្រី មិនទាន់មានសកម្មភាពអាជីវកម្មក៏ដោយ ហើយលោក-លោកស្រីត្រូវកាន់កាប់តត្រាបញ្ជីកាតណនេយ្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងអនុវត្តឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវកាតព្វកិច្ចសារពើពន្ធ។

ក្នុងករណី សហគ្រាសលោក-លោកស្រី មិនដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ ឬ ដាក់លិខិតប្រកាសគ្មានសកម្មភាពឬប្រកាសផលរបរសូន្យក្នុងរយៈពេលបីខែជាប់គ្នា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នឹងមានវិធានការលុបចោលឬប្តូរសុពលភាពនៃការចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុននេះភ្លាមៗដោយអនុលោមតាមមាត្រា២១ ចំណុច គ នៃអនុក្រឹត្យ លេខ១១៤ អនក្រ បក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីការរើតប្រែប្រួល។

សូមលោក-លោកស្រី នាយក ទទួលនូវការរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រ ពីខ្ញុំ

ចម្លងជូន៖

- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម
- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (CCDC)
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងអនុវត្តន៍
- នាយកដ្ឋានស៊ើបអង្កេតពន្ធដារ
- (ដើម្បីជូនជ្រាប)
- នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធ
- (ដើម្បីម៉ូឡក)
- ឯកសារ-កាលបរិច្ឆេទ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

នាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

គង់ វិបុល

ប្រធានាធិបតី ប្រធាន

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
MINISTRY OF COMMERCE

នាមករណ៍
NAME

ចុះបញ្ជីក្រោមលេខ

REGISTRATION NUMBER

កាលបរិច្ឆេទចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

INCORPORATION DATE

ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជា:

IS INCORPORATED AS:

ស្ថិតក្រោមរបបបច្ចេកទេសច្បាប់ស្តីពីការកំណត់អ្នកក្នុងនិងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ
ដែលមានជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

UNDER THE REGULATIONS OF COMMERCIAL RULES AND
REGISTER LAW, COMMERCIAL ENTERPRISES LAW, CIVIL
CODE AND PENAL CODE OF THE KINGDOM OF CAMBODIA

វិញ្ញាបនបត្រ

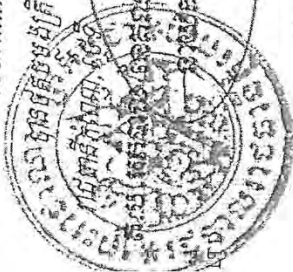
បញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

CERTIFICATE OF INCORPORATION

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
NATION RELIGION KING

លេខ:.....ស.ប្រ

បានចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មតាមច្បាប់ដើម។

រដ្ឋបញ្ជីត ឬ បែបបទ

ភ្នំពេញ, 11 មករា 2019
PHNOM PENH, 11 JANUARY 2019

ជ. រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
F. MINISTER OF COMMERCE

ស្តីទីស្នងការ

General

កាវ កសល
KAO KOSOL

ចប រ៉ាយ ម៉ាស្ទ័រ អ៊ិនដាស្ត្រី ឯ.ក

TOP RISE MASTER INDUSTRY CO., LTD.

អាសយដ្ឋាន: ភូមិរំដួល ឃុំត្រពាំងគង ស្រុកសំរោងទង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ: សញ្ញាតិ ចិន កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ
ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៤ និង ផុតសុពលភាព ថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៤ និងជាប្រធានក្រុមហ៊ុន
លេខ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ
២០១៩ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន # ផ្លូវ ភូមិ រំដួល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ និង ទូរស័ព្ទលេខ:

។

ផ្ទេរសិទ្ធិជូន

លោក សញ្ញាតិ ចិន កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ
២០១១ និង មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន # ផ្លូវ ភូមិ រំដួល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ និង ទូរស័ព្ទ
លេខ: ជាជំនួយការផ្ទាល់ប្រធានក្រុមហ៊ុន
ដើម្បីបំពេញបែបបទលើឯកសារនៅនាយកដ្ឋានសវនកម្មធម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានគយ រដ្ឋាករកម្ពុជា។

ខ្ញុំបាទសូមសន្យាថា ក្រុមហ៊ុននឹងទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងនូវរាល់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងបទបញ្ញត្តិជា
ធរមានទាំងឡាយរបស់បុគ្គលិកទទួលសិទ្ធិក្នុងពេលនៃការបំពេញបែបបទ និង ឯកសារដែលបានកំណត់ខាងលើ ។

លិខិតនេះមានសុពលភាពប្រើប្រាស់រយៈពេលតែមួយដងគត់ ។

សូមលោកប្រធាន មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំបាទ ។

ហត្ថលេខា និង ឈ្មោះអ្នកទទួលសិទ្ធិ

នាយកក្រុមហ៊ុន

ចប រ៉ាយ ម៉ាស្ទ័រ អ៊ិនដាស្ត្រី ឯ.ក

TOP RISE MASTER INDUSTRY CO., LTD.

អាស័យដ្ឋាន: ភូមិវំដូល ឃុំត្រពាំងគង ស្រុកសំរោងទង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ: ភេទ ប្រុស សញ្ជាតិ ចិន កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ ចុះ
ថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៤ និង ផុតសុពលភាពថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៤ និងជាប្រធានក្រុមហ៊ុន
អាស័យដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន: ភូមិ វំដូល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង
ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ និង ទូរស័ព្ទលេខ: ១ បាត់ដំបងលេខ: ចុះថ្ងៃទី
១៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩ និង អត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធលេខ: ថ្ងៃទី ១៩ ខែ មេសា
ឆ្នាំ ២០១៩។

សូមប្រគល់សិទ្ធិជូន

លោក ភេទ ប្រុស សញ្ជាតិ ចិន កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ ចុះថ្ងៃទី ០៧
ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១ ដែល មានអាស័យដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន: ភូមិ វំដូល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង ខេត្ត កំពង់
ស្ពឺ និង ទូរស័ព្ទលេខ ដែលជាជំនួយការផ្ទាល់ប្រធានក្រុមហ៊ុនខ្ញុំបាទដើម្បីទទួលខុសត្រូវ
ការចុះហត្ថលេខាលើ ឯកសារនាំចេញ - នាំចូលទំនិញគ្រប់មាត់ច្រក ។

ខ្ញុំបាទសូមសន្យាថា ក្រុមហ៊ុននឹងទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងនូវរាល់ការប្រព្រឹត្តល្មើស នឹង បទបញ្ញត្តិជា
ធរមានទាំងឡាយរបស់បុគ្គលិកទទួលសិទ្ធិ ក្នុងការចុះហត្ថលេខារាល់ឯកសាររបស់ ក្រុមហ៊ុន ។

លិខិតនេះមានសុពលភាពចាប់ពី ថ្ងៃទី ០១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩ ។

សូមលោកប្រធាន មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ខ្ញុំបាទ ។

អ្នកទទួលសិទ្ធិ

ប្រធានក្រុមហ៊ុន

ហត្ថលេខា

ហត្ថលេខា និងត្រា

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៦

សូមអោយបាន

ឯកឧត្តមប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល ទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និង រដ្ឋាករកម្ពុជា

កម្មវត្ថុ: សំណើរសុំបង្កើត ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន ឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ទៅក្នុងប្រព័ន្ធអាស៊ីគូជា ។
សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ សូមឯកឧត្តមមេត្តាជ្រាបថា ក្រុមហ៊ុនខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំបង្កើតថ្មីហើយ
មិនទាន់មានឈ្មោះក្រុមហ៊ុន និងមិនទាន់មានឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ (USER NAME) ក្នុងប្រព័ន្ធអាស៊ីគូជានៅឡើយ ។
តាមន័យដូចបានជំរាបជូនខាងលើ សូមឯកឧត្តមអនុញ្ញាតឲ្យក្រុមហ៊ុនខ្ញុំបាទ បានចុះឈ្មោះក្រុមហ៊ុន និង
ឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ដែលជាបុគ្គលិកក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្ញុំបាទទៅក្នុងប្រព័ន្ធអាស៊ីគូជាដូចខាងក្រោម:

- នាមករណ៍ក្រុមហ៊ុន:
- លេខ អ.ត.ប: ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩
- អាសយដ្ឋានទីចាត់ការសហគ្រាស: # ផ្លូវ ភូមិ វិជ្ជុល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ
- ឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ (USER NAME):
- លេខទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនង:

ករណីព័ត៌មាន និង ឯកសារជូនភ្ជាប់មកជាមួយមិនមានលក្ខណៈស្របច្បាប់ ឬបុគ្គលិកក្រុមហ៊ុនខ្ញុំបាទដូចមាន
ខាងលើប្រព្រឹត្តិផ្ទុយនឹងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ ឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ (USER NAME) ក្នុងការបំពេញបែបបទបញ្ចេញ
ទំនិញពីគយតាមប្រព័ន្ធអាស៊ីគូជា ក្រុមហ៊ុនខ្ញុំបាទសូមធានា និងទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងចំពោះមុខច្បាប់ ។

រាស្រ័យដូចបានជំរាបជូនខាងលើ សូមឯកឧត្តមប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល ទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋាន
គយ និង រដ្ឋាករកម្ពុជា មេត្តាអនុញ្ញាតតាមការគួរ ។
សូមឯកឧត្តមប្រតិភូទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំបាទ ។

នាយកក្រុមហ៊ុន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

លេខ.....អណដ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩

ជម្រាបជូន

លោក-លោកស្រី នាយក ក្រុមហ៊ុន

ចង តាយ ម៉ាស៊ីន ទំនើបសម្រួល ឯ.ក

TOPRISE MASTER INDUSTRY CO., LTD.

សកម្មភាពអាជីវកម្ម: រោងចក្រផលិត និងផ្គត់ផ្គង់សម្ភារបរិក្ខារអគ្គិសនី

ទសសនាស្ថានសហគ្រាស: # ផ្លូវ ភូមិ វិជ្ជុល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ

អនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០១ មាត្រា ១០២ និង មាត្រា ១០៣ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ខ្ញុំមានកិត្តិយស សូមជម្រាបជូនលោក-លោកស្រីជ្រាបថា សហគ្រាសរបស់លោក-លោកស្រីត្រូវបានចុះបញ្ជីនៅ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដាររដ្ឋបាលនៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ ដែលមានលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ លោក-លោកស្រីត្រូវប្រើប្រាស់លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធនេះ លើគ្រប់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ និងលិខិតស្នាមដែលលោក-លោកស្រី ធ្វើនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ដល់២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩ (សម្រាប់រយៈពេលជាប់ពន្ធខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩) តទៅ លោក-លោកស្រីត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធប្រចាំខែនៅ នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ តាមកាលកំណត់ដែលចែងក្នុងច្បាប់ ស្តីពីសារពើពន្ធ ទោះបីជាសហគ្រាស/ក្រុមហ៊ុនរបស់លោក-លោកស្រី មិនទាន់មានសកម្មភាពអាជីវកម្មក៏ដោយ ហើយលោក-លោកស្រីត្រូវកាន់កាប់ត្រាបញ្ជីកាតព្វកិច្ចនេះយូរឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងអនុវត្តឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវកាតព្វកិច្ចសារពើពន្ធ។

ក្នុងករណី សហគ្រាសលោក-លោកស្រី មិនដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ ឬ ដាក់លិខិតប្រកាសគ្មានសកម្មភាពឬប្រកាសផលបរសូន្យក្នុងរយៈពេលបីខែជាប់គ្នា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នឹងមានវិធានការលុបចោលឬប្តូរសុពលភាពនៃការចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុននេះភ្លាមដោយអនុលោមតាមមាត្រា២១ ចំណុច គ នៃអនុក្រឹត្យ លេខ១១៤ អនក្រ បក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីការរក្សាលិខិតប្រកាសពន្ធ។

សូមលោក-លោកស្រី នាយក ទទួលនូវការរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រ ពីខ្ញុំ

ចម្លងជូន :

- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម
- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (CCDC)
- អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងអត្ថប្រយោជន៍ពាណិជ្ជកម្ម
- នាយកដ្ឋានស៊ើបអង្កេតពន្ធដារ
- (ដើម្បីជូនព្រឹទ្ធរាជ្យ)
- នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដាររដ្ឋបាល
- (ដើម្បីមុខងារ)
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

គង់ វិបុល

វេជ្ជបណ្ឌិត ជូ ម៉េងធាន

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
MINISTRY OF COMMERCE

នាមករណ៍
NAME

ចុះបញ្ជីក្រុមលេខ

REGISTRATION NUMBER

កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

INCORPORATION DATE

ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជា:

IS INCORPORATED AS

ស្ថិតក្រោមបទបញ្ញត្តិច្បាប់ស្តីពីការងារពាណិជ្ជកម្មនិងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ
ដែលមានជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

UNDER THE REGULATIONS OF COMMERCIAL RULES AND
REGISTER LAW, COMMERCIAL ENTERPRISES LAW, CIVIL
CODE AND PENAL CODE OF THE KINGDOM OF CAMBODIA

វិញ្ញាបនបត្រ

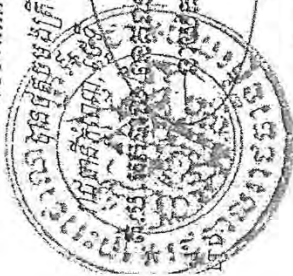
បញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

CERTIFICATE OF INCORPORATION

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
NATION RELIGION KING

លេខ:.....ស.ប្រ

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩

27 MAY 2019

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩

រដ្ឋបាល ភូមិប្រជាជន

ភ្នំពេញ, 11 មករា 2019
PHNOM PENH, 11 JANUARY 2019

ជ. រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
E. MINISTER OF COMMERCE

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

Director General

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
KAO KUNAL

ចប រ៉ាយ ម៉ាស្ទ័រ អ៊ិនដាស្ត្រី ឯ.ក

TOP RISE MASTER INDUSTRY CO., LTD.

អាសយដ្ឋាន: ភូមិវិជ្ជុល ឃុំត្រពាំងគង ស្រុកសំរោងទង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ: សញ្ញាតិ ចិន កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ
ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៤ និង ផុតសុពលភាព ថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៤ និងជាប្រធានក្រុមហ៊ុន
លេខ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ
២០១៩ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន # ផ្លូវ ភូមិ វិជ្ជុល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ និង ទូរស័ព្ទលេខ:
១

ផ្ទេរសិទ្ធិជូន

លោក សញ្ញាតិ ចិន កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ
២០១១ និង មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន # ផ្លូវ ភូមិ វិជ្ជុល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ និង ទូរស័ព្ទ
លេខ: ជាជំនួយការផ្ទាល់ប្រធានក្រុមហ៊ុន
ដើម្បីបំពេញបែបបទលើឯកសារនៅនាយកដ្ឋានសវនកម្មធម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានគយ រដ្ឋាករកម្ពុជា។

ខ្ញុំបាទសូមសន្យាថា ក្រុមហ៊ុននឹងទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងនូវរាល់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងបទបញ្ញត្តិជា
ធរមានទាំងឡាយរបស់បុគ្គលិកទទួលសិទ្ធិក្នុងពេលនៃការបំពេញបែបបទ និង ឯកសារដែលបានកំណត់ខាងលើ ។

លិខិតនេះមានសុពលភាពប្រើប្រាស់រយៈពេលតែមួយដងគត់ ។

សូមលោកប្រធាន មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំបាទ ។

ហត្ថលេខា និង ឈ្មោះអ្នកទទួលសិទ្ធិ

នាយកក្រុមហ៊ុន

ចំប៉ាយ ម៉ាស៊ីន អ៊ិនដាស្ត្រី ឯ.ក

TOP RISE MASTER INDUSTRY CO., LTD.

អាសយដ្ឋាន: ភូមិរំដួល ឃុំត្រពាំងគង ស្រុកសំរោងទង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

លិខិតឆ្លើយសិទ្ធិ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ: ភេទ ប្រុស សញ្ជាតិ ចិន កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ ចុះ
ថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៤ និង ផុតសុពលភាពថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៤ និងជាប្រធានក្រុមហ៊ុន
អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន: ភូមិ រំដួល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង
ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ និង ទូរស័ព្ទលេខ: ។ បាត់ដំបងលេខ: ចុះថ្ងៃទី
១៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩ និង អត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធលេខ: ថ្ងៃទី ១៩ ខែ មេសា
ឆ្នាំ ២០១៩។

សូមប្រគល់សិទ្ធិជូន

លោក ភេទ ប្រុស សញ្ជាតិ ចិន កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ ចុះថ្ងៃទី ០៧
ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១ ដែល មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន: ភូមិ រំដួល ឃុំ ត្រពាំងគង ស្រុក សំរោងទង ខេត្ត កំពង់
ស្ពឺ និង ទូរស័ព្ទលេខ ដែលជាជំនួយការផ្ទាល់ប្រធានក្រុមហ៊ុនខ្ញុំបាទដើម្បីទទួលខុសត្រូវ
ការចុះហត្ថលេខាលើ ឯកសារនាំចេញ - នាំចូលទំនិញគ្រប់មាត់ច្រក ។

ខ្ញុំបាទសូមសន្យាថា ក្រុមហ៊ុននឹងទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងនូវរាល់ការប្រព្រឹត្តល្មើស នឹង បទបញ្ញត្តិជា
ធរមានទាំងឡាយរបស់បុគ្គលិកទទួលសិទ្ធិ ក្នុងការចុះហត្ថលេខារាល់ឯកសាររបស់ ក្រុមហ៊ុន ។

លិខិតនេះមានសុពលភាពចាប់ពី ថ្ងៃទី ០១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩ ។

សូមលោកប្រធាន មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ខ្ញុំបាទ ។

អ្នកទទួលសិទ្ធិ

ប្រធានក្រុមហ៊ុន

ហត្ថលេខា

ហត្ថលេខា និងត្រា

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៧

14. ទំនិញត្រូវប្រកាសតម្លៃពិតប្រាកដ (Goods subject to Customs Valuation)

ល.រ (No.)	លេខកូដ (HS Code)	បរិយាយទំនិញ (Description of Goods)	អត្រាពន្ធ (Tariff)	FTA	ឯកតា (Unit)	បរិមាណ (Quantity)	តម្លៃឯកតា (Unit Price)	តម្លៃ (Amount)
1			15+0+10		UNT	1.00	17,038.00	17,038.00
2			15+0+10		UNT	1.00	601.00	601.00
3			15+0+10		UNT	1.00	6,275.00	6,275.00
4			15+0+10		UNT	1.00	419.00	419.00
5			15+0+10		UNT	1.00	8,124.00	8,124.00
6			35+0+10		UNT	1.00	2,857.00	2,857.00
7			35+0+10		UNT	1.00	2,000.00	2,000.00
8			15+10+10		UNT	1.00	893.00	893.00
9			35+0+10		UNT	1.00	5,357.00	5,357.00
10			35+0+10		UNT	1.00	1,308.00	1,308.00
11			35+0+10		UNT	1.00	3,037.00	3,037.00
12			15+10+10		UNT	1.00	1,468.00	1,468.00
13			15+10+10		UNT	1.00	1,590.00	1,590.00
14			15+10+10		UNT	1.00	1,993.00	1,993.00

a. សរុបតម្លៃតាមរូបិយបណ្ណក្នុងរូបិយប័ណ្ណ (Total price in currency of Invoice) :

57,465.00 USD

b. សរុបការចំណាយក្នុងប្រអប់លេខ១២ (Total costs in box 12) :

5,271.00

c. សរុបការចំណាយក្នុងប្រអប់លេខ១៣ (Total costs in box 13) :

0.00

d. តម្លៃពិតប្រាកដតាមការប្រកាស Customs Value Declared (d = a + b - c) :

62,736.00

15. បញ្ជីឯកសារអនុប្រគល់ (Attachment Documents List):

Invoice and Packing Lis លេខ CY190601

Bill of Lading លេខ PNHYKH12560

ចុះថ្ងៃទី 11-Jun-2019

ចុះថ្ងៃទី 14-Jun-2019

16. ទម្ងន់ទាំងស្រុងជា គ.ក្រ (Gross Weight, Kg) :

2,183.00

17. ទម្ងន់ទំនិញសុទ្ធជា គ.ក្រ (Net Weight, Kg) :

1,580.00

18. អត្រាប្តូរប្រាក់ (Exchange Rate) 1USD = 4070 រៀល (Riels)

ប្រាក់ពន្ធអាករជំនួស (USD) : 21,145.44

B. សម្រាប់មន្ត្រីគយនិងរដ្ឋាករមានសមត្ថកិច្ច :

១. ផ្នែកពិនិត្យលេខកូដ :

- កាលបរិច្ឆេទនិងម៉ោងទទួលបានឯកសារ.....

- ផ្តាច់ដំណើរការផ្ទេរថ្នាំពន្ធពិតប្រាកដជាបណ្តោះអាសន្ន ☐

អាទិភាពរង្វង់ : លេខកូដមិនត្រឹមត្រូវ ☐ អត្រាពន្ធអាករមិនត្រឹមត្រូវ ☐ ប្រតិវេទន៍បំពេញមិនគ្រប់ប្រឡង ☐

ការបរិយាយទំនិញមិនគ្រប់គ្រាន់ ☐ ឯកសារមិនគ្រប់គ្រាន់ ☐ ផ្សេងទៀត ☐

កែតម្រូវប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធនៃម ☐ កាលបរិច្ឆេទនិងម៉ោង ប្រាក់ពន្ធអាករជំនួសUSD

២. ផ្នែកផ្ទេរថ្នាំពន្ធពិតប្រាកដ : (លេខ ចិញ្ចា)

- ផ្តាច់ដំណើរការផ្ទេរថ្នាំពន្ធពិតប្រាកដជាបណ្តោះអាសន្ន ☐

កាលបរិច្ឆេទនិងម៉ោង.....

អាទិភាពរង្វង់ : ឯកសារមិនគ្រប់គ្រាន់ ☐ ឯកសារមិនស្មើគ្នា ☐

តម្លៃប្រកាសទំនិញសរុប ☐ ផ្សេងទៀត ☐

កំណត់សម្គាល់បន្ថែម :

19. ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថាព័ត៌មានដែលបានប្រកាសទាំងនេះ គឺពិតជាត្រឹមត្រូវ និងគ្រប់គ្រាន់។

(I, the undersigned, declare that all particulars given in this document are true and complete).

កាលបរិច្ឆេទ 01-July-2019

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះប្រតិវេទន៍របស់អ្នកប្រកាស (Signature and Name of Declarant)

LAY LENG

លេខទូរសព្ទ (Telephone Number): 012 555546

Page 2 of 3

ឧបសម្ព័ន្ធបញ្ជីមុខទំនិញដែលត្រូវប្រកាសតម្លៃពិតប្រាកដ (Annex Goods subject to Customs Valuation)

(Declaration Number: **35090** , Dated: **01-Jul-2019**)

ល.រ (No.)	លេខកូដ (HS Code)	បរិយាយមុខទំនិញ (Description of Goods)	អត្រាពន្ធ (Tariff)	FTA	ឯកតា (Unit)	បរិមាណ (Quantity)	តម្លៃឯកតា (Unit Price)	តម្លៃ (Amount)
15			15+10+10		UNT	1.00	1,468.00	1,468.00
16			15+0+10		UNT	1.00	3,037.00	3,037.00